

ნაიმა კეჭრემანოვა
ჯემილე ესგეროვა

მათემატიკა 2

სახელმძღვანელო ზოგადსაგანმანათლებლო
სკოლების მე-2 კლასისათვის

დამტკიცებულია აზერბაიჯანის რესპუბლიკის
განათლების სამინისტროს
19. 06. 2009 წლის № 734-ე ბრძანებით

რადიუსი

ბაქო-2016

LAY H

კეჰრემანოვა ნაიმა მუსტაფა კიზი

ესგეროვა ჯემილე სელიმ კიზი

მათემატიკა - სახელმძღვანელო მე-2 კლასისათვის

ბაქო, “რადიუს”, 2016, 144

მრჩეველი

ჩინგიზ კაჯარი

აზერბაიჯანის ეროვნული მეცნიერებათა აკადემიის
ნამდვილი წევრი

რედაქტორი

ასეფ ჰესენოვი

მრჩეველი

მასწავლებლები :

ლალე ქერიმოვა

ჰეიდარ ალიევის სახელობის თანამედროვე
განათლების კომპლექსის მასწავლებელი

ფლორა ფაშაევა

კაზახის რაიონის სოფელ ასლანბეილის საშუალო
სკოლის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი

მეჰსეთი კაზიევა

ზაქათლის რაიონის ჰუმანიტარული საგნების
გიმნაზიის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი

გულუმ მემმედოვა

ქალაქ ბაქოს ჰეიდარ ალიევის სახელობის
ლიცეუმის დაწყებითი კლასის მასწავლებელი

მთარგმნელი :

ჩალაბი აბდურაჰმანოვი

ზაქათლის რაიონის სოფელ მოსულის სრული
საშუალო სკოლის მათემატიკის მასწავლებელი

საავტორო უფლებები დაცულია. პირადი ნებართვის გარეშე ამ გამოცემის,
ან მისი რომელიმე ნაწილის ხელახალი გამოცემა, ელექტრონული საინფორმაციო
საშუალებებით გავრცელება კანონით აკრძალულია.

© აზერბაიჯანის რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო, 2016

LAY H

ჰეიდარ ალიევი

აზერბაიჯანელი ხალხის საერთო ეროვნული ლიდერი

LAYH

LAY H

სარჩევი

1-ლი განყოფილება	მე-4 განყოფილება
1-ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება ..7	მიახლოებითი გაანგარიშებები77
100-ის ფარგლებში რიცხვები13	სიგრძის გაზომვა80
100-ის ფარგლებში შეკრება24	მასის ერთეულები84
10-ეულის არ შექმნის შემთხვევა	მოცულობის შედარება,
100-ის ფარგლებში გამოკლება25	მოცულობის გაზომვა88
10-ეულის გამოყოფელი შემთხვევა	
მე-2 განყოფილება	მე-5 განყოფილება
ერთი დღე . 24 საათი35	ერთი და იგივე რაოდენობის
100-ის ფარგლებში შეკრება39	საგნების ჯგუფები92
10-ეულის შექმნის შემთხვევა	გამრავლება93
100-ის ფარგლებში გამოკლება.....40	გაყოფა.....101
10-ეულის გამოყოფის შემთხვევა	გამრავლების და გაყოფის
ჩვენი ფული47	ურთიერთკავშირი104
შეკრების და გამოკლების	
ურთიერთკავშირი51	
მე-3 განყოფილება	მე-6 განყოფილება
სწრაფი გაანგარიშების უნარები56	კალენდარი119
გეომეტრიული ფიგურები61	ინფორმაცია გაარკვეით, წარმოადგინეთ121
კვადრატი, მართკუთხედი,	დაფიქრდით, აზრი გამოთქვით.....126
სამკუთხედი, წრე	სიმეტრია130
ფრჩხილებიანი გამოსახულებები 63	შეაერთეთ, გამოაცალკავეთ, ახალი
	შექმენით.....131
გეომეტრიული ფიგურები69	განმაზოგადებელი დავალებები135
კუბი, მართკუთხა პრიზმა,	
ცილინდრი, კონუსი, ბირთვი	
საგნის ადგილმდებარეობა73	

LAY H

1-ლი განყოფილება

- 1-ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება
- 100-ის ფარგლებში რიცხვები
- 100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამოვრება

1. შეასრულეთ სავარჯიშოები რიცხვითი ღერძის მიხედვით

1) დაწერეთ 17-ზე ნაკლები, 9-ზე მეტი რიცხვები

2) დაწერეთ 11-ზე მეტი რიცხვები.

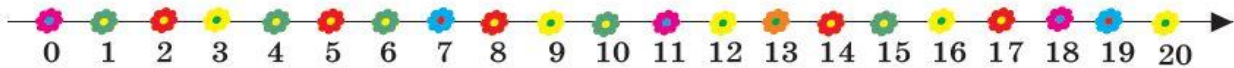
3) 10-დან დაწყებული 6-მდე თითო-თითო უკუთვლით დათვალეთ.

ეს დათვლა მოკლედ რომელი ჩანაწერით შეიძლება გამოისახოს?

ა) $10 - 6 = 4$

ბ) $10 - 4 = 6$

გ) $6 - 4 = 2$

2. ყუთში 12 სხვადასხვა ასაწყობი მოდელი იყო. ქამრანმა მათგან 7 ადვილად ააწყო. დანარჩენი მოდელები კი, მამასთან ერთად ააწყო. რამდენი ასაწყობი მოდელი ააწყო ქამრანმა მამასთან ერთად?

3. იპოვეთ მეორე კამათელის ზედაპირზე ქულების რაოდენობა.

 + = 10

 + = 12

 + = 8

 + = 8

 + = 7

 + = 5

4. გაიანგარიშეთ.

$9 + 5$

$12 - 3$

$11 + 3$

$5 + 7$

$11 - 2$

$11 - 4$

$8 + 9$

$14 - 4$

$14 + 6$

$5 + 6$

$15 - 6$

$14 - 7$

$7 + 12$

$18 - 9$

$13 - 4$

$13 + 7$

$16 - 7$

$13 - 5$

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება

1. შეადარეთ რიცხვები. ($<$, $>$, $=$)

$7 \text{ } \bigcirc \text{ } 11$

$19 \text{ } \bigcirc \text{ } 17$

$12 \text{ } \bigcirc \text{ } 8$

$4 \text{ } \bigcirc \text{ } 7$

$13 \text{ } \bigcirc \text{ } 13$

2. სამირმა 11 ავტომობილის, 5 თვითმფრინავის მოდელი ააწყო. რამდენით მეტია სამირის ავტომობილის მოდელების რაოდენობა, თვითმფრინავის მოდელების რაოდენობასთან შედარებით? ამოცანის ამოხსნა სურათის დახატვითაც უჩვენეთ.

3. ამოცანების ამოხსნის შესაბამისი გამოსახულება შეარჩიეთ. მოსაზრება დაასაბუთეთ.
1) ყვავილებზე 8 პეპელა იჯდა. 4 პეპელა კიდევ მოფრინდა. სულ რამდენი პეპელა გახდა?

$8 + 4$

$8 - 4$

$12 - 4$

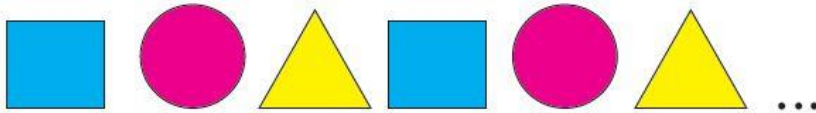
2) თევზზე 12 ხილი იყო. 3 ხილი შეიჭამა. რამდენი ხილი დარჩა თევზზე?

$12 + 3$

$12 - 3$

$12 - 9$

4. გამოიკვლიეთ ფიგურების წყობის წესი. მოცემული წესის შესაბამისად რვეულში კიდევ 6 ფიგურა დახაზეთ. დაწერეთ ფიგურების რიგითი ნომრები.

კვადრატი: 1, 4, ...

წრე: 2, 5, ...

სამკუთხედი: 3, 6, ...

5. ამოხსენით მაგალითები, ერთივ თქვენ დაუმატეთ.

1) $4 + 10$

$5 + 10$

$6 + 10$

$7 + 10$

$_ + _$

2) $4 + 5$

$5 + 6$

$6 + 7$

$7 + 8$

$_ + _$

3) $11 + 2$

$12 + 3$

$13 + 4$

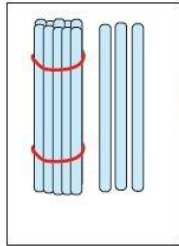
$14 + 5$

$_ + _$

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება

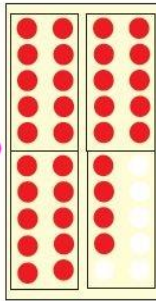
1. მოდელების შესაბამისი რიცხვები სხვადასხვანაირად ჩაწერეთ.

1)

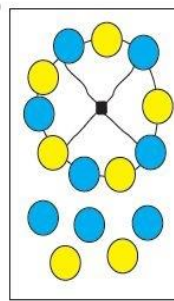

13, $10 + 3 = 13$
1 ათეული 3 ერთეული
გამეტი

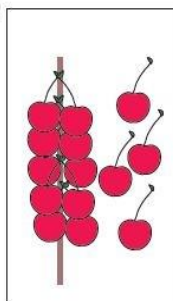
2)

3)

4)

2.

ფერად უჯრებში ისეთი რიცხვები ჩაწერეთ, რომ შედარება სწორი გახდეს. თითოეული ამონახსნის შესაბამისი ორი ნიმუში დაწერეთ.

 < 8

 < 11

20 >

7 >

 > 8

 > 13

18 <

20 <

3.

განსაზღვრეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვები.

 + 4 = 8

6 + = 13

15 - = 7

 + 7 = 12

9 + = 15

11 - = 5

 + 5 = 7

14 - = 7

9 - = 3

 + 3 = 11

16 - = 8

14 - = 8

4.

ნარგიზი მე-2 კლასში სწავლობს. ნარგიზის ოჯახმა ზაფხულში ისმაილლიში დაისვენა. 9 სექტემბერს კი ბაქოში დაბრუნდნენ.

1) ნარგიზის ოჯახი გაკვეთილების დაწყებამდე რამდენი დღით ადრე დაბრუნდა ბაქოში?

2) რამდენი კვირა დღეა სექტემბერში? ჩაწერეთ ამ დღის შესაბამისი თარიღები.

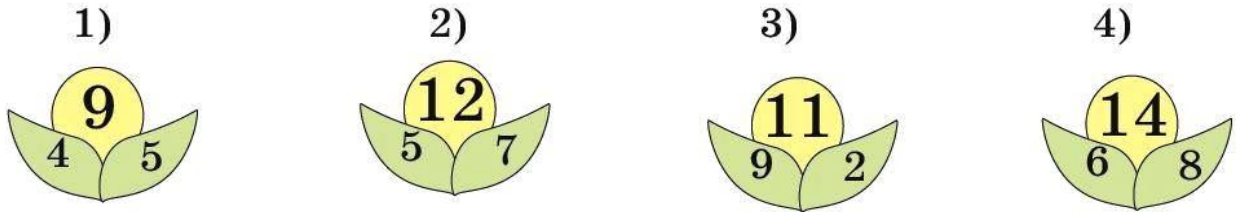
3) სექტემბრის 30 რიცხვი კვირის რომელი დღეა?

4) სექტემბრის თვის კალენდრის მიხედვით შეიძლება ითქვას 1 ოქტომბერი რომელი დღე იქნება?

სექტემბერი					
ორშ.	1	8	15	22	29
სამშ.	2	9	16	23	30
ოთხშ.	3	10	17	24	
ხუთშ.	4	11	18	25	
პარ.	5	12	19	26	
შაბ.	6	13	20	27	
კვ.	7	14	21	28	

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება

1. დაწერეთ რიცხვების ოჯახის შესახებ შეკრებისა და გამოკლების მაგალითები.

2. ფერადი წრეების ადგილას ჩაწერეთ შესაბამისად “+” ან კიდევ “-” ნიშნები.

$13 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 9 = 4$

$11 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 8 = 3$

$16 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 10 = 6$

$11 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 8 = 19$

$13 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 6 = 19$

$12 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 7 = 19$

$5 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 7 = 12$

$11 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 9 = 20$

$14 \text{ } \color{red}{\bullet} \text{ } 5 = 9$

3. ამოცანები ამოხსენით სურათის დახატვით.

1) ბაღში 9 ვაშლის და მასზე 3-ით მეტი ბროწეულის ხეა. ბაღში კომშის ხეების რაოდენობა ბროწეულის ხეების რაოდენობაზე 5-ით ნაკლებია. რამდენი ბროწეულის და რამდენი კომშის ხეა ბაღში?

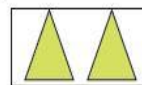
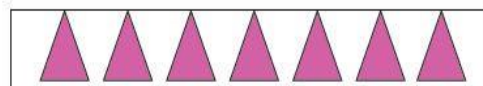
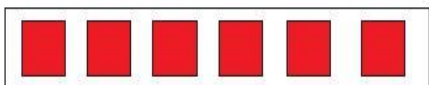
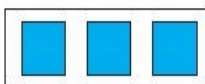
2) ელგუნის დახატულ ნახატში 8 წრე და მასზე 4-ით ნაკლები კვადრატია. ნახატში სამკუთხედების რაოდენობა კვადრატების რაოდენობაზე 6-ით მეტია. რამდენი კვადრატია და რამდენი სამკუთხედი ელგუნის ნახატში?

4. **7, 5, 9, 15, 18, 14, 6** რიცხვებიდან სამკუთხედისა და კვადრატის ადგილას შესაბამისობაში რომლები მოდიან?

$1) 13 < \color{yellow}{\square} \quad \color{yellow}{\square} : 14, \dots$

$2) 9 > \color{blue}{\triangle} \quad \color{blue}{\triangle} : 5, \dots$

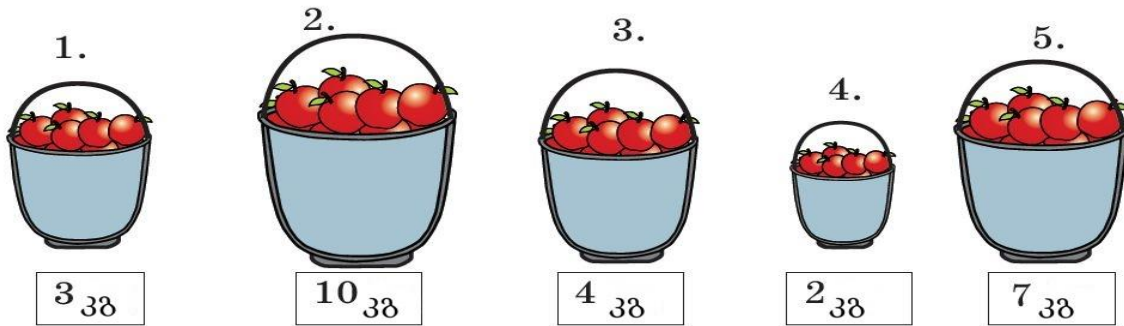
5. სურათების მიხედვით შეადგინეთ “რამდენით ნაკლებია”, “რამდენით მეტია” შეკითხვაზე პასუხის გამცემი ამოცანები.

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება

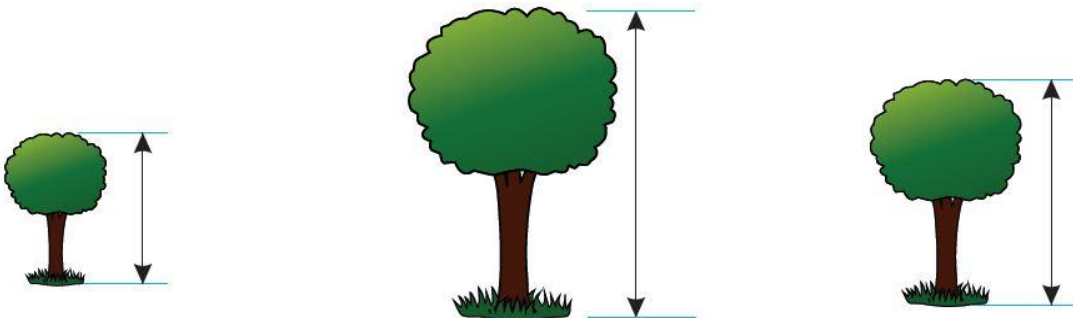
1. მოცემული პირობების მიხედვით გაიანგარიშეთ ვედროებში ვაშლის წონები:

- ა) 1-ლი და მე - 3 ბ) მე - 4 და ბოლო გ) მე - 2 და მე - 5
დ) 16 კგ ვაშლის შეძენა რომ მოგინდეთ, რომელი ვედროები უნდა შეარჩიოთ?
შესაძლო ვარიანტები შეარჩიეთ.

2. 12 სმ სიგრძის ლენტოდან 5 სმ ჩამოიჭრა. რამდენი სმ ლენტი დარჩა?

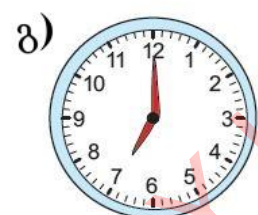
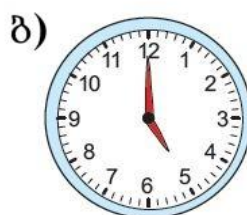
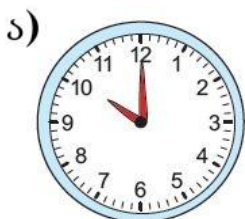
3. სურათზე მოცემული ხეების სიმაღლე სახაზავით გაზომეთ.

4. ამოცანები სურათის დახატვით ამოხსენით.

- 1) ქვაბი 5 ჭიქა წყალს იტევს. ვედრო 2 ქვაბ წყალს იტევს. რამდენი ჭიქა წყალი ეტევა ვედროში?
2) ერთი ვაშლი 2 ჭერამის წონისაა. ერთი კომში 2 ვაშლის წონისაა. ერთი კომში რამდენი ჭერამის წონისაა?

5. 1) დაასახელეთ თითოეული საათის ნაჩვენები დრო.
2) დაასახელეთ თითოეულ საათზე ნაჩვენებ დროსთან შედარებით 2 საათით ადრე და 2 საათის შემდეგი დრო.

1 - ლ კლასში გავლილი მასალის გამეორება

1. ნიმუშის შესაბამისი ჩანაწერები რვეულში დაასრულეთ.

$$7 \xrightarrow{+4} 11$$

$$7 \xleftarrow{-4} 11$$

$$7 \xrightarrow{\quad} 19$$

$$7 \xrightarrow{\quad} 12$$

$$13 \xrightarrow{\quad} 8$$

$$13 \xrightarrow{\quad} 4$$

$$13 \xrightarrow{\quad} 0$$

$$14 \xrightarrow{\quad} 9$$

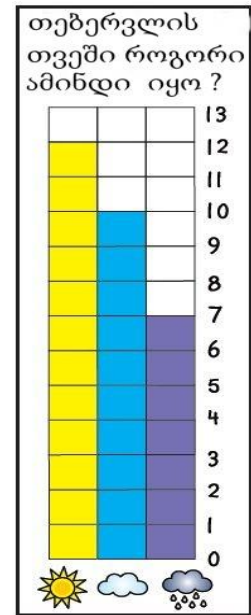
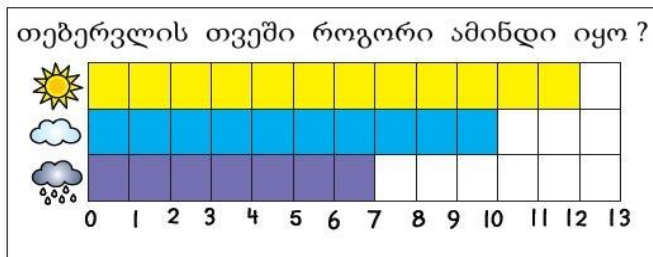
$$9 \xrightarrow{\quad} 9$$

$$11 \xrightarrow{\quad} 9$$

2. ჩანთაში 20 ცალი თეთრი, 1 წითელი ბურთულაა. ჩანთაში ჩაუხედავად 1 ბურთულა რომ ამოვიღოთ, როგორ შეიძლება გამოვთქვათ აზრი იმის შესახებ, რომ ამოღებული ბურთულა წითელი აღმოჩნდება?

შესაძლებელია, აუცილებლად, შეუძლებელია

3. ბარგრაფები შეადარეთ, დაასახელეთ მათი მსგავსი და განსხვავებული თვისებები. ბარგრაფების მიხედვით უპასუხეთ შეკითხვებს:

- რამდენი მზიანი დღე იყო თებერვლის თვეში?
- რამდენით ნაკლებია ღრუბლიანი დღეების რაოდენობა მზიან დღეებთან შედარებით?

4. შეასრულეთ სავარჯიშოები.

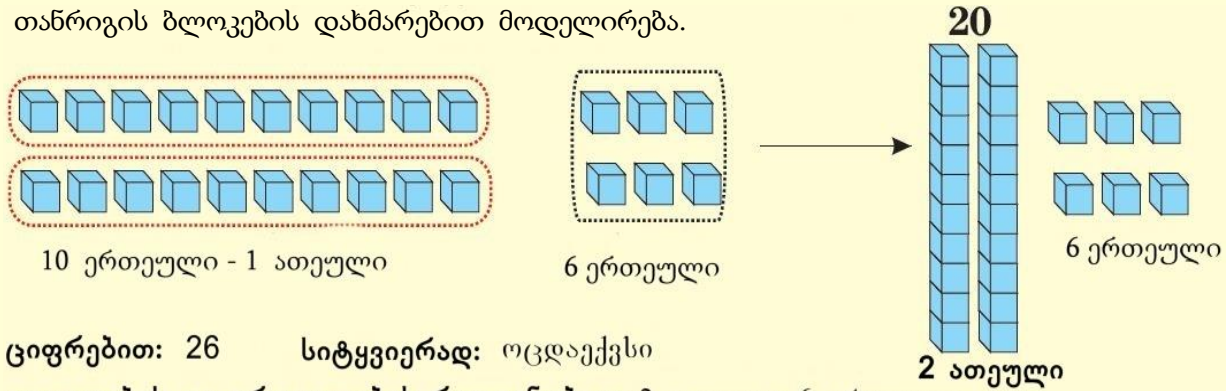
- დახაზეთ რვეულში მართკუთხედი. ერთი სწორი ხაზით მართკუთხედი ორ სამკუთხედად გაყავით.
- დახაზეთ რვეულში მართკუთხედი. ერთი სწორი ხაზის დახმარებით ერთ მართკუთხედად და ერთ კვადრატად გაყავით.

100-ის ფარგლებში რიცხვები

ათეულები, ერთეულები

სწავლება: რიცხვები მოდელით ვუჩვენოთ. სიტყვით, ციფრით, ათეულებით და ერთეულებით რაოდენობის მიხედვით დავწეროთ და წავიკითხოთ.

მაგალითად, რიცხვი 26, მოვახდინოთ კუბ - ბლოკებად წოდებული თანრიგის ბლოკების დახმარებით მოდელირება.

ციფრებით: 26 სიტყვიერად: ოცდაექვსი

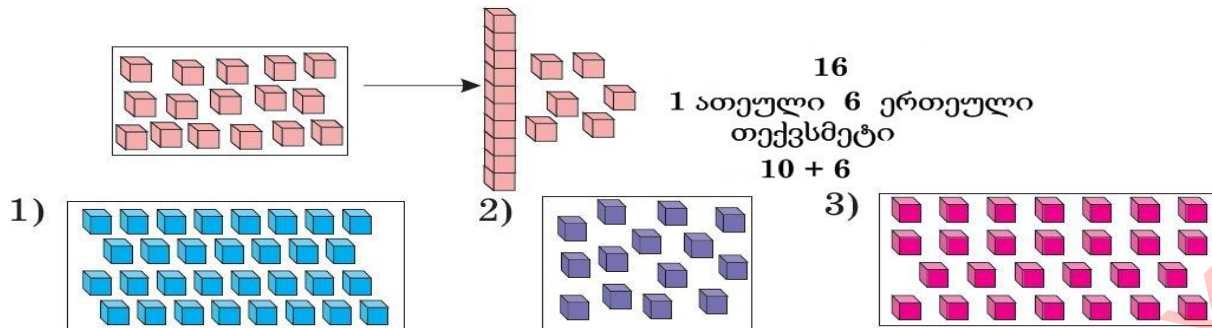
ათეულების და ერთეულების რაოდენობით: 2 ათეული 6 ერთეული

1. რიცხვები რვეულში უჯრების გაფერადებით გამოსახეთ, მოახდინეთ თანრიგის ბლოკების მოდელირება.

რიცხვები		
სიტყვიერად	ციფრებით	უჯრებით
ერთი	1	
ორი	2	
სამი	3	
ოთხი	4	
ხუთი	5	
ექვსი	6	
შვიდი	7	
რვა	8	
ცხრა	9	
ათი	10	

რიცხვები		
სიტყვიერად	ციფრებით	უჯრებით
ათი	10	
ოცი	20	
ოცდაათი	30	
ორმოცი	40	
ორმოცდაათი	50	
სამოცი	60	
სამოცდაათი	70	
ოთხმოცი	80	
ოთხმოცდაათი	90	
ასი	100	

2. თითოეულ ჯგუფში კუბებიდან ათეული ბლოკები შეაგროვეთ. რამდენი ათეული ბლოკი მიიღეთ, რამდენი ბლოკი დარჩა ზედმეტი? კუბების რაოდენობა სხვადასხვანაირად დაწერეთ. შესაბამისი სურათები დახატეთ.

100-ის ფარგლებში რიცხვები

ციფრები, რიცხვები

სწავლება: როგორც სიტყვები იწერება ასოების საშუალებით, ისე რიცხვები იწერება ციფრების (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) საშუალებით.

მაგალითად, 43, 34, 52, 25

რიცხვების შემადგენელი ციფრების ადგილის

მონაცვლეობით ახალი რიცხვები მიიღება.

მაგალითად 43 რიცხვში ციფრი

4 ათეულების რაოდენობას, ანუ 40-ს, ხოლო

ციფრი 3 ერთეულების რაოდენობას,

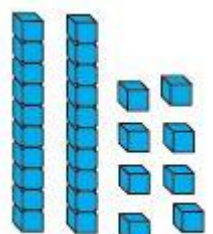
3 ერთეულს ანუ 3-ს გვიჩვენებს, ხოლო რიცხვ 34-ში

3 ათეულების რაოდენობას, 30-ს, 4 კი ერთეულების

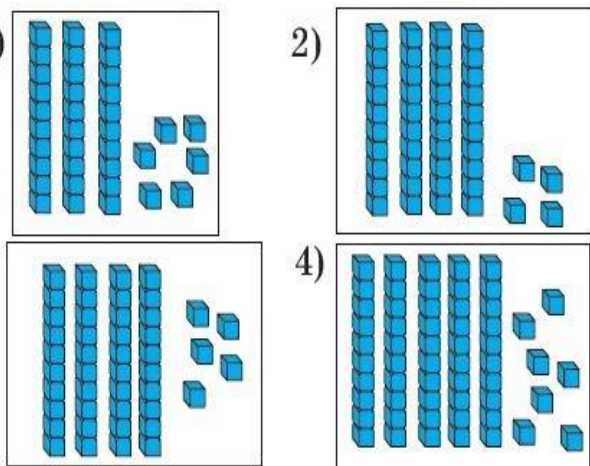
რაოდენობას 4-ს გვიჩვენებს.

ათეული	ერთეული
4	3
40 + 3	
43	
ორმოცდასამი	

1. მოდელების შესაბამისი რიცხვები ჩაწერეთ სხვადასხვა სახით:

ათეული	ერთეული
2	8
20 + 8	
28	
ოცდარვა	

1) 2 tens and 8 units

2) 1 ten, 1 ten, and 8 units

3) 2 tens, 1 ten, and 8 units

4) 2 tens, 1 ten, 1 ten, and 8 units

2. რიცხვები გამოსახეთ ციფრების მნიშვნელობათა ჯამის სახით.

1)

ათ.	ერთ.
6	3
4	9
3	5

$$60 + 3 = 63$$

2)

ათ.	ერთ.
9	2
5	7
8	8

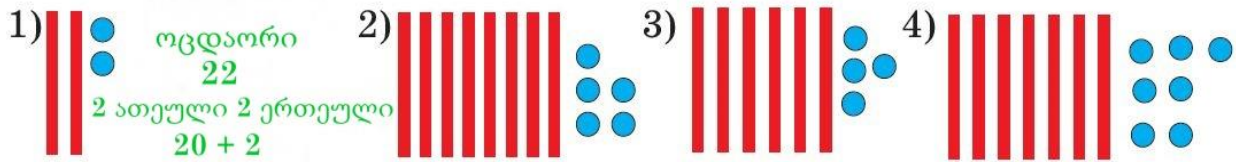
3. შესაბამისი რიცხვები ჩაწერეთ ციფრებითა და სიტყვებით:

- 1) 3 ათეული და 4 ერთეული 3) 46 ერთეული 5) 50 + 5
 2) 60 + 7 4) 7 ათეული 6) 8 ათეული 3 ერთეული

4. ჩაწერეთ 1 და 4 ციფრების გამოყენებით მიღებული შესაძლო ორციფრიანი რიცხვები.

100-ის ფარგლებში რიცხვები

1. სურათზე **|** - ათეულებს, **●** - კი ერთეულებს უჩვენებს. რვეულში თითოეული სურათის შესაბამისი რიცხვი სხვადასხვანაირად ჩაწერეთ. ერთი ნიმუშიც თქვენ დაამატეთ.

2. ათეულები შეკრიბეთ, ჯამი მოცემული რიცხვის ტოლი გახდეს. ახალი ნიმუშები დაამატეთ.

ჯამი 70 გახდეს!

- 2 ათეული + 5 ათეული
- 1 ათეული + ___ათეული
- 3 ათეული + ___ათეული
- ___ათეული + 2 ათეული

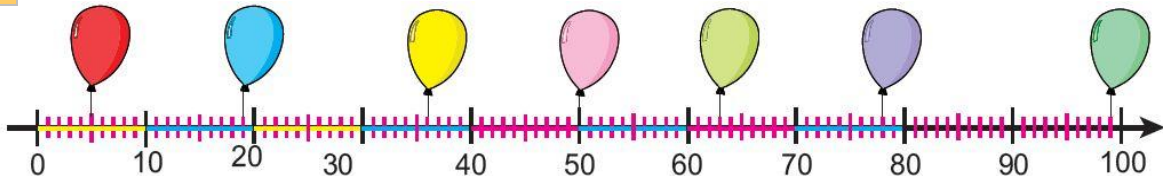
ჯამი 90 გახდეს!

- ___ათეული + 7 ათეული
- ___ათეული + 1 ათეული
- 4 ათეული + ___ათეული
- ___ათეული + 5 ათეული

3. რიცხვები რომელი წესით არის დალაგებული? ამ წესით კიდევ 5 რიცხვი მიმდევრობით დაწერეთ.

- 1) 20, 25, 30, 35, ... 2) 30, 40, 50, ... 3) 100, 95, 90, ...

4. დაწერეთ ბუმტების შესაბამისი რიცხვები.

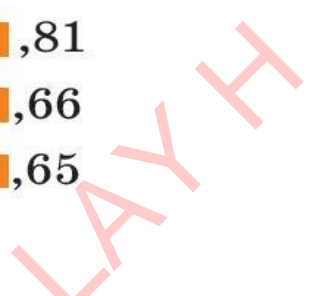

5. ნაილეს აწყობილ მოდელში 10 წითელი, 5 ცისფერი, გულნარას აწყობილ მოდელში კი 10 წითელი, 3 ცისფერი კუბია. თითოეულ მოდელში რამდენი კუბია? სულ რამდენი წითელი და რამდენი ცისფერი კუბია ორივე მოდელში? ამოცანა ამოხსენით სურათის დახატვით.

6. სამირი და ასლანი 100-ის ფარგლებში რიტმულად თვლიან. სამირი ხუთ-ხუთად, ასლანი ათ - ათად ითვლის. ვინ უფრო მეტ რიცხვს ჩამოთვლის? დაწერეთ ორივე რიტმული დათვლის შესაბამისი რიცხვები.

7. დათვლის პირობის მიხედვით ფერადი უჯრების ადგილას ჩაწერეთ რიცხვები.

- 1) თითო-თითო! 49, , , , , , , , , 57
- 2) ათ-ათი! 1, , , , , , , , , 81
- 3) ორ-ორი! 50, , , , , , , , , 66
- 4) ხუთ-ხუთი! 25, , , , , , , , , 65

100-ის ფარგლებში რიცხვები

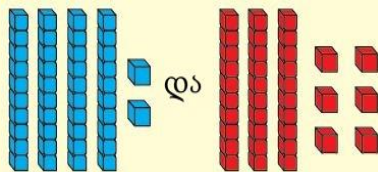
>, <, = ნიშნების გამოყენებით რიცხვების შედარება

სწავლება: რიცხვების შედარებისათვის >, <, = ნიშნები გამოიყენება .

ორი რიცხვის შედარებასთან დაკავშირებით სხვადასხვა შემთხვევები განვიხილოთ.

42 და 36

1. თუ ორი რიცხვის ათეულების რაოდენობა სხვადასხვაა, მაშინ ის რიცხვია მეტი, რომლის ათეულების რაოდენობაც მეტია.

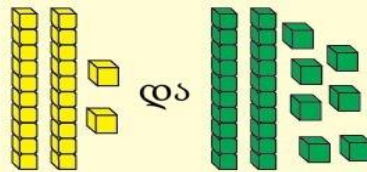

4 ათეული 3 ათეულზე მეტია რიცხვი 42 მეტია 36-ზე

$42 > 36$

22 და 27

2. თუ ორი რიცხვის ათეულების რაოდენობა ტოლია, მაშინ ის რიცხვია მეტი, რომლის ერთეულების რაოდენობაც მეტია.

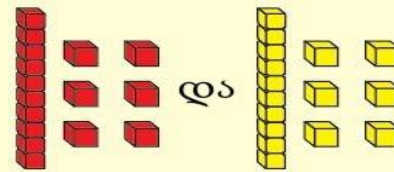

2 ერთეული 7 ერთეულზე ნაკლებია რიცხვი 22 ნაკლებია 27-ზე

$22 < 27$

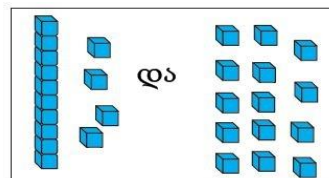
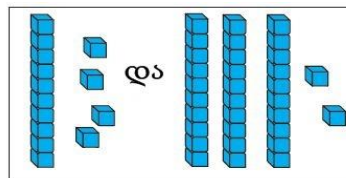
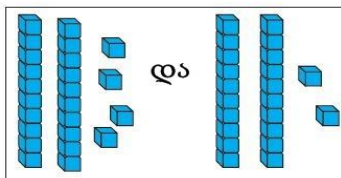
16 და 16

3. თუ ორი რიცხვის ათეული და ერთეულები ს რაოდენობა ტოლი, მაშინ ეს რიცხვები ტოლია.

$16 = 16$

1. მოდელების შესაბამისი რიცხვები ჩაწერეთ და შეადარეთ.

2. შეადარეთ. (>, <, =)

- 14 ● 44 66 ● 33 84 ● 88 37 ● 73
54 ● 52 35 ● 46 92 ● 90 86 ● 57

3. შეადარეთ. (>, <, =)

- 26 ● სამოცდაორი ოცდაშვიდი ● 2 ათეული 7 ერთეული
33 ● 23 2 ათეული 2 ერთეული ● 5 ერთეული

4. ფერადი წრეების ადგილას ისეთი რიცხვები ჩაწერეთ, რომ შეადარება სწორი იყოს. დაწერეთ თითოეული შემთხვევის შესაბამისი 3 ნიმუში.

- 26 > ● 38 > ● 13 > ● 42 > ●
39 < ● 99 < ● 51 = ● 70 < ●

5. დილარეს 14 ლექსების, 20 ზღაპრების წიგნი აქვს. სერდარს 8 ლექსების, 30 ზღაპრების წიგნი აქვს. მათი წიგნების რაოდენობა სხვადასხვანაირად შეადარეთ.

100-ის ფარგლებში რიცხვები

კენტი და ლუწი რიცხვები

სწავლება:

ლუწი რიცხვის შესაბამისი რაოდენობის საგნების ორ-ორად დაჯგუფებისას ერთი ზედმეტი არ რჩება.

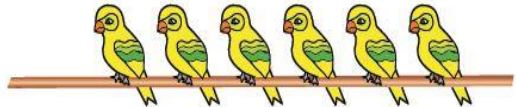
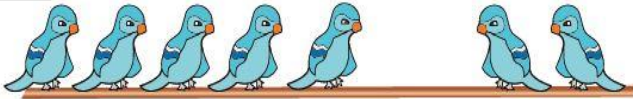

კენტი რიცხვის შესაბამისი რაოდენობის საგნების დათვლისას ორ - ორად დაჯგუფებისას ერთი ზედმეტი რჩება.

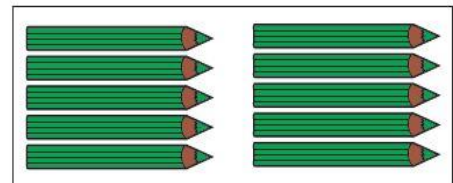
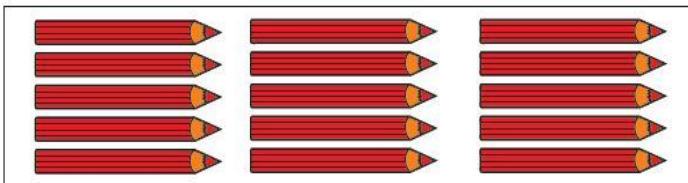

დაიმახსოვრეთ! ის რიცხვები, რომლებიც მთავრდება ციფრებით 0, 2, 4, 6, 8 ლუწი რიცხვებია. ის რიცხვები, რომლებიც მთავრდება ციფრებით 1, 3, 5, 7, 9 კენტი რიცხვებია. მაგალითად: 34, 48, 52, 66, 90 რიცხვები ლუწი, 19, 23, 27, 51, 75 რიცხვები კი კენტი რიცხვებია.

1. დაწერეთ ფრინველთა რაოდენობა. რომელი ფრინველები არიან კენტი?

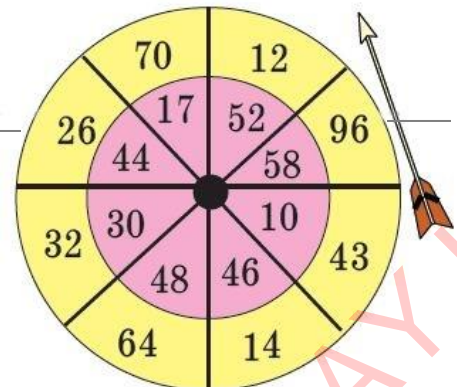

2. რომელ ფანქრებს ორ-ორად თუ შევაროვებთ, ერთი ზედმეტი დარჩება? პასუხი სურათის დახატვით ახსენით.

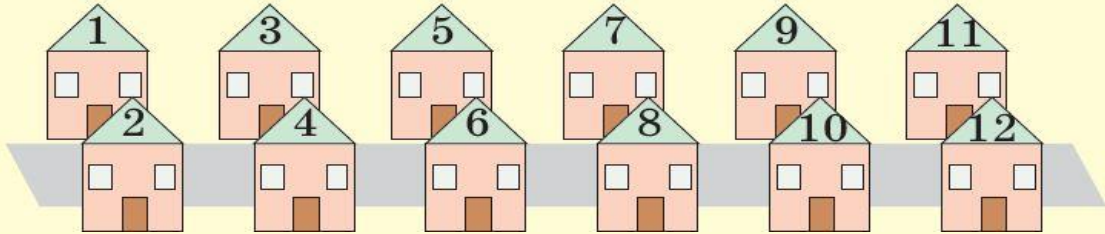
3. მოცემული წესებით დათვალოთ:
 1) 30-დან დაწყებული სამ-სამად უკუთვლით;
 2) 40-დან დაწყებული 20-მდე ორ-ორად უკუთვლით;
 3) 41-დან დაწყებული 65-მდე ორ-ორად წინ თვლით.
 რა შემთხვევაში ჩამონათვალი:
 - ყველა რიცხვი ლუწია;
 - ყველა რიცხვი კენტია;
 - ერთი ლუწი, მეორე კენტი რიცხვია?

4. სამიზნე დაფაზე ლუწი და კენტი რიცხვებია მოცემული. მსროლელის პირველ ცდაზე ლუწი რიცხვის მორტყმის შანსი უფრო მეტია, თუ კენტი რიცხვის? მოსაზრება დაასაბუთეთ.

რიგობითი რიცხვები

რიგობითი რიცხვები განისაზღვრება როგორც პირველი, მეორე, ... , მეოცე, ოცდამეერთე. რიგობითი რიცხვები 1-ლი, მე-2, ... მე-20, 21-ე სახითაც იწერება. მაგალითად, “ალიე რიგში 23-ეა.” მოსაზრება გამოსახავს აზრს, რომ ალიეზე წინ 22 პირი არის. დაიმახსოვრეთ, რომ ბინების, ოთახების ნომრების მარჯვენა და მარცხენა მხარეს კენტი და ლუწი რიცხვებით განასხვავებენ. მაგალითად, 7 ნომერი ბინის წინა ბინა 5-ით, ხოლო მომდევნო ბინა კი 9-ით ინომრება.

1. ორხანის და აისელის ოჯახის სახლები ერთი და იმავე ქუჩაზე პირისპირ მდებარეობს. ორხანის ოჯახის სახლის ნომერია 18. აისელის ოჯახის სახლი რა ნომერია? მოპირისპირე სახლების ნომრები მიმდევრობის დაწერით მოძებნეთ.

2. რიცხვითი ღერძის გამოყენებით დაწერეთ ის რიცხვები, რომლებიც მოგეთხოვებათ.

1) მომდევნო რიცხვი
25, 26, ...
27, 28, ...	2) წინა რიცხვი
..., 23, 24
..., 28, 29	3) შუამდებარე რიცხვი
27, ..., 29
25, ..., 26
4) წინა და მომდევნო რიცხვი: ... , 25, ...		..., 29, ...

3. მოსწავლეები ბიბლიოთეკაში რიგში იდგნენ. მელაჰეთის წინ 12, ხოლო შემდეგ 4 მოსწავლეა. მელაჰეთი რიგში მერამდენეა? რიგში სულ რამდენი მოსწავლეა? ამოხსენით სურათის დახატვით.

4. ნაზრინი ქაღალდისაგან ვარსკვლავებს ჭრის და ნომრავს. ნაზრინმა ვარსკვლავების დალაგებისას გამოაშკარავა, რომ ქვემოთ მოცემული ნომრები არ არის. გაარკვიეთ და დაწერეთ ეს ნომრები.

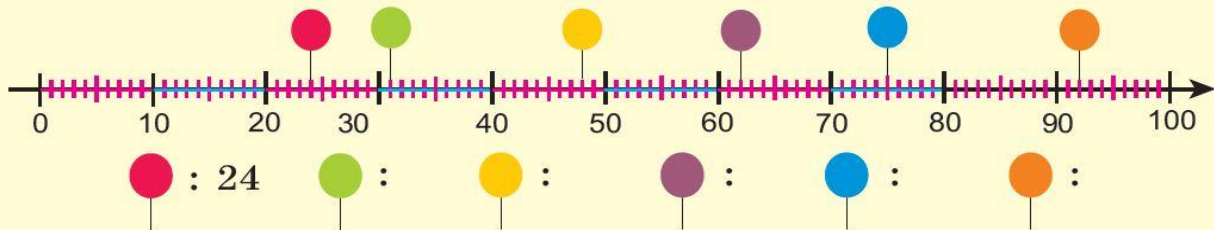
1) 18-ის მომდევნო	2) 27-ის წინა და მომდევნო
3) 23-სა და 25 შორის	4) 32-ის წინა

100-ის ფარგლებში რიცხვები

რიცხვით ღერძზე ვარჯიშები

სწავლება:

გარკვეით რიცხვით ღერძზე თითოეული ბუმტის შესაბამისი რიცხვი.

წითელ ბუმტსა და ლურჯ ბუმტს შორის რიცხვებია:

25, 26, 27, 28, 29, 30

წითელი ბუმტიდან მწვანე ბუმტამდე არსებული რიცხვებია:

24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

24-დან 31-მდე წარმოთქმის დროს 24 და 31 ე. ი. წითელი და მწვანე ბუმტის მაჩვენებელი რიცხვებიც დათვლისას შიგ ყოფნა მხედველობაში მიიღება.

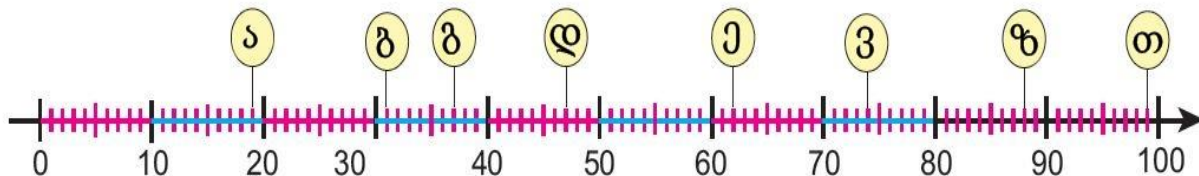
1.

დაწერეთ ა და ბ ასოებს შორის მდებარე რიცხვები: **20, ...**

დაწერეთ ბ და ლ ასოებს შორის მდებარე რიცხვები: **38, ...**

დაწერეთ ე ასოდან მ ასომდე არსებული რიცხვები: **62, ...**

დაწერეთ თ ასოდან ზ ასომდე არსებული რიცხვები: **99, ...**

2.

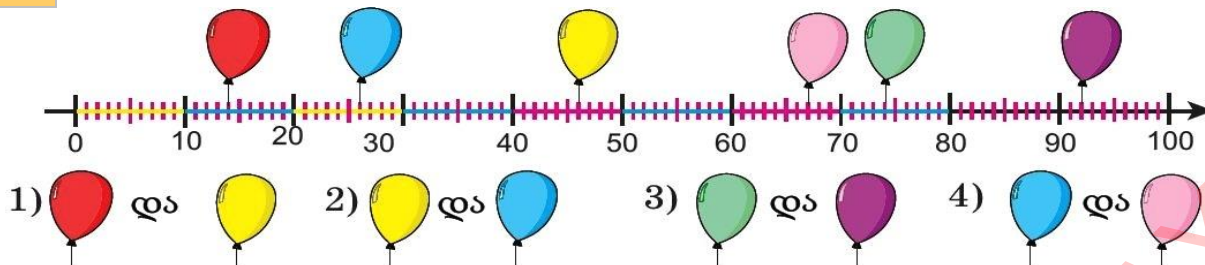
ზამთრის არდადეგები 30 დეკემბრიდან 5 იანვრამდეა. რამდენი დღეა ზამთრის არდადეგები?

3.

ძია აბბასმა შემოდგომაზე ბაღში 2 დიდი ვაშლის ხეს შუა 4 ახალი ვაშლის და 3 მსხლის ხე დარგო. რამდენი ხე დარგო ძია აბბასმა შემოდგომაზე? ამოცანა ამოხსენით სურათის დახატვით.

4.

შეადარეთ რიცხვით ღერძზე ბუმტებით ნაჩვენები რიცხვები. ($>$, $<$)

100-ის ფარგლებში რიცხვები

100- ეულის კვადრატი

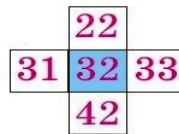
სწავლება:

100-ეულის კვადრატს 100 უჯრა აქვს. ეს უჯრები ქმნიან 10 სტრიქონისა და 10 სვეტისაგან შემდგარ ერთ ცხრილს. რიცხვები სტრიქონში მარცხნიდან მარჯვნივსკენ თითო-თითო, სვეტში კი ზემოდან ქვემოთ ათ-ათით იზრდება. მაგალითად, 1-ლი სტრიქონის რიცხვები:
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
 1-ლი სვეტის რიცხვები:
1, 11, 21, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91

სტრიქონის მიხედვით + 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- რვეულში დახაზეთ 100-ეულის კვადრატი და შეასრულეთ სავარჯიშოები.
 - დაწერეთ მესამე სტრიქონის რიცხვები.
 - დაწერეთ მეექვსე სვეტის რიცხვები.
 - გააფერადეთ უჯრები რომლებშიც ჩაწერილია რიცხვები: **32, 54, 86, 92**. ყოველი რიცხვი და უახლოესი 4 მეზობელი, შესაბამის უჯრებში ჩაწერეთ. მაგალითად, რიცხვი 32-ის მეზობლები.

1-ლი სვეტი
მე-2 სვეტი

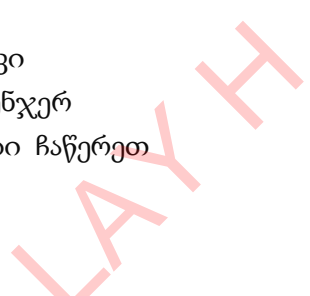
1-ლი სტრიქონი
მე-2 სტრიქონი

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- 100-ეულის კვადრატის ნაწილები დახაზეთ რვეულში და შეავსეთ.
 -
 -
 -

3. გამოკვლევა

ჩახაზეთ რვეულში 100-ეულის კვადრატი. ჯერ ოთხ-ოთხი, შემდეგ კი ხუთ-ხუთი თვლით უჯრები სხვადასხვანაირად გააფერადეთ. რამდენჯერ მოგიწიათ ერთი და იმავე უჯრის გაფერადება? შესაბამისი რიცხვები ჩაწერეთ ზრდის რიგის მიხედვით.

100-ის ფარგლებში რიცხვები

1. სურათზე მოცემული 100-ეულის კვადრატის მიხედვით შეასრულეთ სავარჯიშოები.

1) სურათების ადგილას ჩაწერეთ რიცხვები ზრდის რიგის მიხედვით

 : 4, ... : 14, ...

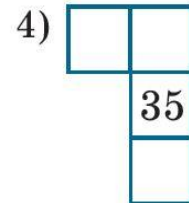
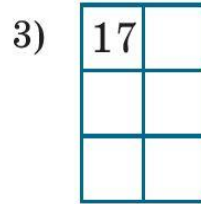
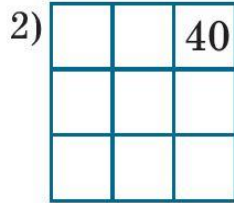
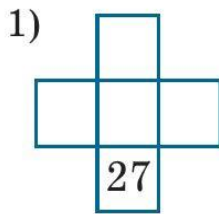
 : 12, ... : 7, ...

2) მე-8 სვეტის სურათების შესაბამისად რიცხვები ჩაწერეთ ზრდის რიგის მიხედვით.

3) რიცხვი 94-ის სვეტის სურათების შესაბამისად რიცხვები ჩაწერეთ კლების რიგის მიხედვით.

1				5			
					17		
	22					28	
					36		
			44				
		53					
					66		
							79
				85			
			94				
							100

2. 100-ეულის კვადრატის ნაწილები ჩახაზეთ რვეულში და შეავსეთ.

3. შეადარეთ

1) 64 მისი 4 მეზობლიდან თითოეულთან.

2) 1-ლი სვეტის მე-4 რიცხვთან მე-2 სტრიქონის მე-4 რიცხვი.

4. ულქერმა 100-ეულის კვადრატის უჯრებიდან ერთ-ერთი წითლად გააფერადა. იმავე სვეტში 3 უჯრით ქვედა უჯრა ყვითლად გააფერადა. თუ ყვითელი ფერის უჯრედში სწერია 47, წითელ ფერად უჯრედში რომელი რიცხვი ეწერება?

5. ჩაწერეთ გამოტოვებული მაგალითები. გაანგარიშებების დროს ისარგებლეთ 100-ეულის კვადრატის დახმარებით.

ა) $5 + 10 = 15$

$15 + 10$

$25 + 10$

$__ + __$

$45 + 10$

$55 + 10$

ბ) $7 + 10 = 17$

$__ + __$

$27 + 10$

$37 + 10$

$__ + __$

$57 + 10$

გ) $10 + 10 = 20$

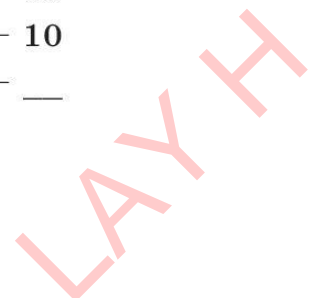
$__ + __$

$__ + __$

$40 + 10$

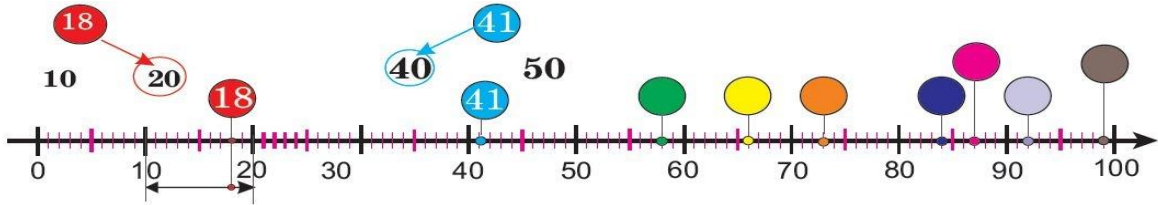
$50 + 10$

$__ + __$

100-ის ფარგლებში რიცხვები

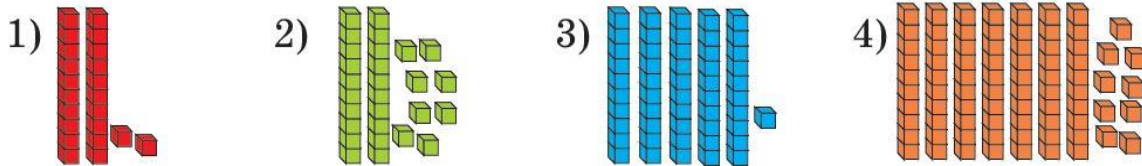
1. ჩაწერეთ ფერადი წრეების შესაბამისი რიცხვები. გაარკვეით ეს რიცხვები რომელ ათეულთან უფრო ახლოს მდებარეობენ.

2. რიცხვითი ღერძის შესაბამისი ნაწილის ჩახაზვით უჩვენეთ რიცხვები, რომელ ათეულთან უფრო ახლოს არიან.

3. ჩაწერეთ მოდელების შესაბამისი რიცხვები. გაარკვეით თითოეული რიცხვი რომელ ათეულთან უფრო ახლოსაა.

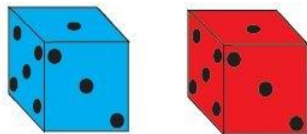
4. რასიმმა 4 ცალი ათლიტრიანი და 8 ცალი ერთლიტრიანი ჭურჭელი წყლით გაავსო. რამდენი ლიტრი წყალი გაავსო რასიმმა? ნაილე ამბობს, რომ რასიმმა თითქმის 50 ლიტრი წყალი გაავსო. ქენილი კი ამბობს: “ რასიმმა 40 ლიტრი წყალი გაავსო.” თქვენ ვისი მოსაზრება უფრო სწორად მიგაჩნიათ?

5. ემინი რიგში არის მე-11. სეადეთი ემინის შემდეგ დგას. ემინის შემდეგ რიგში კიდევ სამი პირია. სულ რამდენი პირია ამ რიგში? რიგში დგომით მოახდინეთ ამოცანის მოდელირება. რიგის მოდელის მოდელირება შეიძლება ასოიით ბარათებითაც.

6. 2 სხვადასხვა ფერადი კამათელი

4 ფერადი ქალაღის წრე

თამაში.

სათამაშო ბარათი

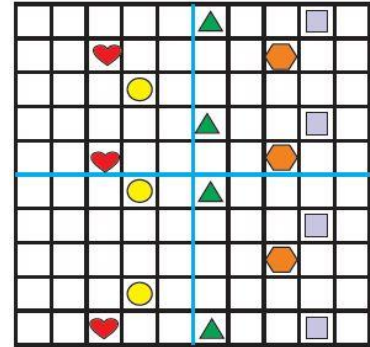
კამათლებიდან ერთი ათეულების, მეორე კი ერთეულების რაოდენობას გვიჩვენებს. კამათელს რიგ-რიგობით აგორებენ. შესაბამისი რიცხვის ზედაპირი ფერადი ქალაღით იფარება. ერთ სტრიქონში და ერთ სვეტში ყველა რიცხვის ზედაპირის დამფარავი მოთამაშე ითვლება გამარჯვებულად და მიიღებს 5 ქულას.

11	21	31	41
12	22	32	42
13	23	33	43
14	24	34	44

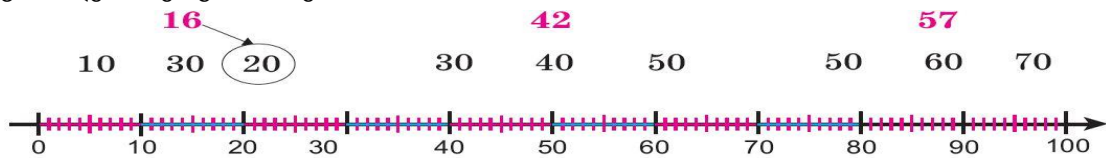
განმაზოგადებელი დავალებები

1. ჩაწერეთ რიცხვები ციფრებით, სიტყვებით, ციფრების მნიშვნელობები კი ჯამის სახით.
- 1) 5 ათეული 3 ერთეული 3) 8 ათეული 7 ერთეული 5) 8 ათეული
2) ოცდაცამეტი 4) 36 ერთეული 6) 2 ათეული

2. 1) 100-ეულის კვადრატის მე-3 სვეტში სურათების ადგილას ჩაწერეთ რიცხვები მიმდევრობით.
2) 100-ეულის კვადრატის მე-10 სტრიქონში სურათების ადგილას ჩაწერეთ რიცხვები მიმდევრობით.
3) 100-ეულის კვადრატში 60-ზე მეტი რიცხვების ადგილას სურათების შესაბამისად ჩაწერეთ რიცხვები მიმდევრობით.

3. წითელი ფერით ჩაწერილი რიცხვი, რომელ ათეულთან უფრო ახლოსაა? მოსაზრებები რიცხვით ღერძზე გამოსახეთ.

4. ემინსა და ქონულს ჭურჭელში ვაშლების რაოდენობის პოვნა უნდათ. ემინი ამბობს, რომ ჭურჭელში 20-ის მომდევნო რიცხვის ოდენობის ვაშლია. ქონული კი ამბობს, რომ ვაშლების რაოდენობა 24-ის მომდევნო რიცხვის ტოლია. სინამდვილეში კი, ვაშლების რაოდენობა მათი ნათქვამი რიცხვებს შუა არსებული რიცხვის ტოლია. რამდენი ვაშლია ჭურჭერლში?

5. დარბაზში 9 რიგია. თითოეულ რიგში 10 ადგილია. 1-ლი რიგიდან მე-6 რიგამდე ადგილები დაკავებულია, დანარჩენი ადგილები კი თავისუფალია.
- 1) რამდენი პირია დარბაზში?
2) რამდენი თავისუფალი ადგილია დარბაზში?
3) სულ რამდენი მაყურებლის ადგილია დარბაზში?

6. ხალილი 16-დან დაწყებული ორ-ორად ითვლის და ქვემოთ მოცემულ რიცხვებს ასახელებს: 16, 18, 21, 23, 25, 27. რომელია ხალილის პირველი შეცდომით დასახელებული რიცხვი?

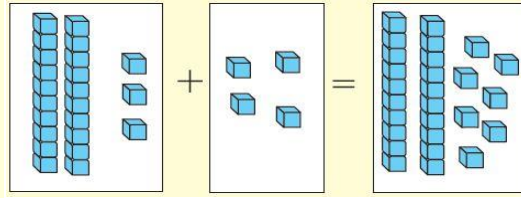
100-ის ფარგლებში შეკრება

ორნიშნა რიცხვისა და ერთნიშნა რიცხვის შეკრება.

10-ეულის არ შექმნის შემთხვევა.

სწავლება:

1. $23 + 4$ ჯამი ჯერ კუბების დახმარებით ვიპოვოთ.

$$23 + 4 = 27$$

2. $23 + 4$ ჯამი სვეტებში ჩაწერით მოვძებნოთ.

ამ შემთხვევაში ერთეულების ერთ სვეტში სწორად ჩაწერა აუცილებელია.

3 ერთეული და 4 ერთეული იკრიბება 7 ერთეულების თანრიგში იწერება. 10-ეულების რაოდენობა არ იცვლება და როგორც იყო, ათეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
2	3
+	4
2	7

1. თითოეულ სვეტში 1-ლი მაგალითი დანარჩენი მაგალითების ამოხსნას ამარტივებს. გაიანგარიშეთ და ერთი მაგალითი დაამატეთ.

$$\begin{array}{r} 2 + 7 \\ 42 + 7 \\ 27 + 2 \\ 32 + 7 \\ _ + _ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 + 5 \\ 13 + 5 \\ 3 + 45 \\ 83 + 5 \\ _ + _ \end{array}$$

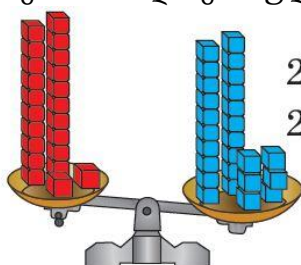
$$\begin{array}{r} 6 + 3 \\ 36 + 3 \\ 3 + 36 \\ 6 + 53 \\ _ + _ \end{array}$$

2. დაწერეთ შესაბამისი მათემატიკური გამოსახულება და იპოვეთ ჯამი.

- ოცდაორს პლუს შვიდი;
- ორმოცდაცამეტს პლუს ოთხი;
- ორმოცდახუთს პლუს სამი;
- ოცდათორმეტს პლუს თხუთმეტი.

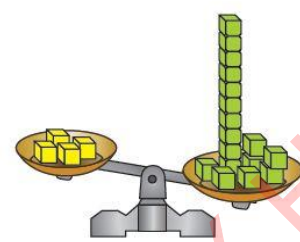
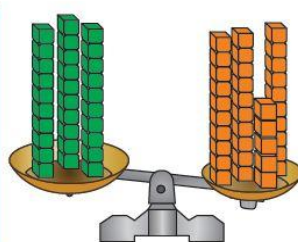
3. ერთმანეთზე დაწყობილი 3 თაროდან, ყველაზე ქვედა თაროზე 11 წიგნია. თუ ყოველ მომდევნოზე წინასთან შედარებით 4 ცალით მეტი წიგნია, მაშინ რამდენი წიგნია მე-3 თაროზე? ამოცანა ამოხსენით სურათის დახატვით.

4. შეადარეთ სასწორის თევშებზე კუბების რაოდენობა. რამდენი კუბი უნდა დაემატოს სასწორის გაწონასწორებისათვის შესაბამის თევშზე? ნიმუშის შესაბამისად შეასრულეთ.

$$22 < 26$$

$$22 + 4 = 26$$

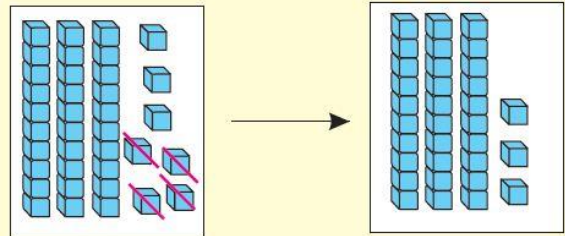

100-ის ფარგლებში გამოკლება

ორნიშნა რიცხვიდან ერთნიშნა რიცხვის გამოკლება.
10-ეულის გამოყოფელი შემთხვევა.

სწავლება:

1. $37 - 4$ სხვაობა ჯერ ვიპოვოთ კუბების დახმარებით.

$$37 - 4 = 33$$

2. $37 - 4$ სხვაობა სვეტებში ჩაწერით ვიპოვოთ ამ შემთხვევაში ერთეულების ერთ სვეტში სწორად ჩაწერა აუცილებელია. 7 ერთეულს 4 ერთეული აკლდება, 3 ერთეულების თანრიგში იწერება. ათეულების რაოდენობა არ იცვლება და როგორც ათეული, ათეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
3	7
-	4
3	3

1. ჯერ სხვაობა წინასწარ ზეპირად იპოვეთ. მე-2 და მე-3 ჯგუფის მაგალითები სვეტებში ჩაწერითაც გაიანგარიშეთ.

1) $9 - 8$
 $18 - 7$
 $27 - 6$
 $36 - 5$
— - —

2) $6 - 6$
 $17 - 7$
 $24 - 4$
 $39 - 9$
— - —

3) $9 - 6$
 $18 - 5$
 $27 - 4$
 $36 - 3$
— - —

2. გამოკლების მოქმედების შესრულებით შეავსეთ ცხრილი.

1)

-	3	2	6
48	45	46	42
97			
29			

2)

-	4	1	7
58			
39			
87			

3. ნარმინს 10 მანეთი ფული ჰქონდა. დღეს მამამ მას შვიდი მანეთიც მისცა. ნარმინმა 5 მანეთი დახარჯა. რამდენი მანეთი ფული დარჩა მას?

4. 1) ნარმინს 5 მანეთიც რომ ჰქონდეს, სულ 37 მანეთი ფული ექნებოდა. რამდენი ფული აქვს ნარმინს?

$$5 + \square = 37 \quad 37 - \square = 5 \quad 37 - 5 = \square$$

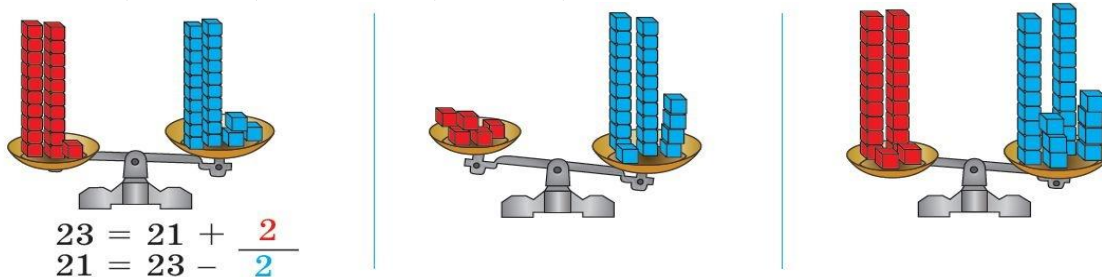
სულ	
37	
ნაწილ	ნაწილ
5	?

2) ბაღში ახალდარგულ 8 ბროწეულის ხესთან ერთად 28 ბროწეულის ხეა. რამდენი ბროწეულის ხე იყო ბაღში, ახალი ხეების დარგვამდე?

100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

სხვადასხვა გამოსახულებები, ტოლი მნიშვნელობები

1. წონასწორობისათვის თითოეული სასწორის შესაბამის თევზზე კუბი ან დაამატეთ, ან კიდევ იქედან აიღეთ. თითოეული გადაწყვეტილება ნიმუშის შესაბამისად, შეკრების და გამოკლების მოქმედებების დახმარებით გამოსახეთ.

2. გაიანგარიშეთ. ტოლმნიშვნელოვანი გამოსახულებები ნიმუშის შესაბამისად ჩაწერეთ.

$$37 - 2 = 27 + 8$$

$23 + 5$	$27 + 8$	$32 + 3$	$48 - 3$
$37 - 2$	$38 - 3$	$45 + 0$	$21 + 7$

3. ფერადი უჯრების ადგილას ისეთი რიცხვები ჩაწერეთ, რომ ტოლობები სწორი იყოს.

$$26 - 5 = 20 + \square$$

$$48 + 1 = 40 + \square$$

$$\square + 7 = 52 + 6$$

$$44 - 4 = 36 + \square$$

$$48 - 8 = 32 + \square$$

$$\square + 3 = 52 + 6$$

4. ფერადი უჯრების ადგილას ისეთი რიცხვები ჩაწერეთ, რომ ტოლობები სწორი იყოს. ამონახსენი მეგობრის ამონახსენთან შეადარეთ.

$$49 - \square - \square = 41$$

$$\square + 62 + \square = 68$$

$$56 - \square - \square = 50$$

$$90 + \square + \square = 96$$

$$\square + 81 + \square = 87$$

$$39 - \square - \square = 31$$

5. მაგიდაზე 8 ყუთი ბროწეულის, მასზე 3 ყუთით ნაკლები ალუბლის წვენია. ფორთოხლის წვენი კი ალუბლის წვენზე 4 ყუთით მეტი იყო. რამდენი ყუთი ფორთოხლის წვენი იყო მაგიდაზე? ამოცანა სურათის დახატვით ამოხსენით.

6. ქვემოთ მოცემული ტოლობის მიხედვით, წრისა და მართკუთხედის ადგილას არსებული რიცხვების შესახებ რა აზრის გამოთქმა შეიძლება?

$$7 + \text{red circle} = 7 + \text{blue square}$$

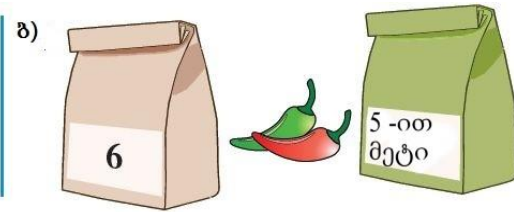
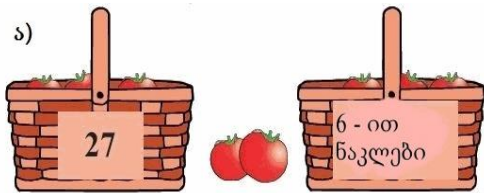
100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1. ამოხსენით ქვემოთ მოცემული ამოცანები. რომელ ამოცანებს აქვთ ერთნაირი ამონახსენი?

- 1) პარკში 12 ნაძვის ხეა, მასზე 5-ით მეტი ალვის ხეა. სულ რამდენი ხეა პარკში?
- 2) პარკში 12 ალვის ხეა, მასზე 5-ით ნაკლები ნაძვის ხეა. სულ რამდენი ნაძვის ხეა პარკში?
- 3) პარკში 12 ნაძვის ხეა, თუ პარკში კიდე 5 ნაძვის ხე იქნება, მათი რაოდენობა ალვის ხის რაოდენობის ტოლი იქნება. რამდენი ალვის ხეა პარკში?

2. სურათების მიხედვით "... ით ნაკლები", "... ით მეტი", მათ შორის "... ცალიც რომ იყოს", "... ცალი რომ აიღონ" გამოთქმების გამოყენებით სხვადასხვა ამოცანები შეადგინეთ.

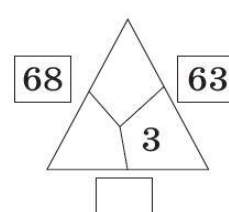
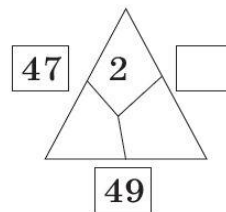
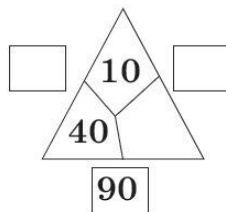
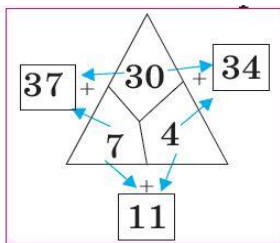

3. ერთმა პირმა ელდარს აფთიაქის ადგილი ჰკითხა. ელდარმა ასეთი პასუხი გასცა: "ახლა ჩვენ 27 ნომერი ბინის წინ ვდგავართ, გზის გადაუსვლელად წინ სწორად იარეთ, 4 ბინა გაიარეთ, აფთიაქი მე-5 ბინაში მდებარეობს". სახლების დანომრვის წესის გათვალისწინებით აფთიაქი რომელ ბინაშია განთავსებული?

4. 100-ეულის კვადრატის ზედაპირზე აღნიშნული შეკრებისა და გამოკლების მაგალითები დაწერეთ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

5. ნიმუში გაარკვიეთ. მოცემული რიცხვების მიხედვით ცარიელ უჯრებში ჩასაწერი რიცხვები იპოვეთ.

განმაზოგადებელი დავალებები

1. გაიანგარიშეთ, შედეგები შეადარეთ ($>$, $<$, $=$).

$$87 - 4 \text{ და } 87 - 5$$

$$43 + 4 \text{ და } 41 + 5$$

$$33 + 6 \text{ და } 36 + 2$$

$$10 + 20 \text{ და } 20 + 20$$

$$78 - 3 \text{ და } 77 - 3$$

$$97 - 4 \text{ და } 94 - 3$$

2. ზეპირად გაიანგარიშეთ. შეარჩიეთ და დაწერეთ ის მაგალითები, რომლების პასუხიც 30-ზე ნაკლები რიცხვის ტოლია.

$$32 + 2 + 3$$

$$58 - 2 - 2$$

$$29 - 5 - 3$$

$$21 + 5 + 3$$

$$17 - 5 - 2$$

$$31 + 4 - 3$$

3. გამოსახულების მნიშვნელობები რომელი რიტმული დათვლის შესაბამისია? კიდევ 3 გამოსახულება დაამატეთ.

$$12 + 3, \quad 22 + 3, \quad 32 + 3, \quad 42 + 3, \dots$$

ა) $3, 13, 23, \dots$

ბ) $15, 25, 35, \dots$

გ) $12, 15, 18, \dots$

4. დაასრულეთ.

$$76 = 70 + 6$$

$$50 = 53 - \square$$

$$73 = 70 + \square$$

$$57 = 7 + \square$$

$$90 = 95 - \square$$

$$84 = \square - 3$$

$$34 = 4 + \square$$

$$70 = \square - 4$$

$$39 = \square + 4$$

5. ჩავიფიქრე ერთი რიცხვი. ეს რიცხვი 35-სა და 53-ს შორისაა. ათეულების რაოდენობა კენტია, ერთეულების რაოდენობა ლუწი. ციფრების ჯამი კი 9-ის ტოლია. რა რიცხვია ეს?

6. ფიდანს 28 ფერადი ფანქარი ჰქონდა. ფანქრებიდან რამოდენიმე გამოუსადეგრობის გამო ფიდანმა გადაყარა. ახლა მას 23 ფანქარი აქვს. რამდენი გამოუსადეგარი ფანქარი გადააგდო ფიდანმა?

7. მია რეშიდმა მოკრეფილი ვაშლის მოსავალი 3 ცალ 10 კგ-იან ყუთებში და 7 ცალ 1 კგ-იან პარკებში მოათავსა. რამდენი კგ ვაშლი მოკრიფა მია რეშიდმა? ამოცანა ამოხსენით სურათის დახატვით.

100-ის ფარგლებში შეკრება

ორნიშნა რიცხვების შეკრება.

10-ეულის არ შექმნის შემთხვევა.

სწავლება:

მაგალითი 1. $30 + 50$. ამ ტიპის მაგალითების ამოხსნისას $3 + 5 = 8$ ჯამის გამოყენებით გაანგარიშება ზეპირად შეიძლება მოვახდინოთ.

3 ათეული + 5 ათეული = 8 ათეული, ესე იგი $30 + 50 = 80$.

მაგალითი 2. $37 + 52$ ჯამი სვეტებში ჩაწერით გავიანგარიშოთ.

ერთეულები იკრიბება 7 ერთეული + 2 ერთეული = 9 ერთეულს.

ჯამში მიღებული 9 ერთეული ერთეულების თანრიგში იწერება.

ათეულები იკრიბება, ათეულების თანრიგში იწერება.

3 ათეული + 5 ათეული = 8 ათეულს $37 + 52 = 89$

ათ.	ერთ.
3	7
+	
5	2
8	9

1. ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$30 + 20$

$10 + 60$

$30 + 70$

$50 + 40$

$70 + 20$

$80 + 20$

$60 + 30$

$20 + 50$

$90 + 10$

2. იპოვეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვები.

$43 + \square = 63$

$57 + \square = 87$

$28 + \square = 48$

$12 + \square = 42$

$43 + \square = 83$

$34 + \square = 54$

$23 + \square = 33$

$26 + \square = 56$

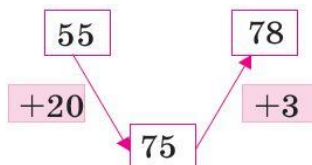
$58 + \square = 98$

3. ამოხსნა მოახდინეთ სქემატური გამოსახვით და გაანგარიშების ნაბიჯებიც ჩაწერეთ.

$55 + 23 = 78$

$55 + 20 = 75$

$75 + 3 = 78$

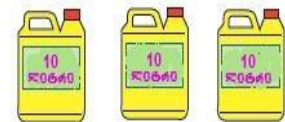
$36 + 22$

$72 + 17$

$41 + 45$

$53 + 24$

4. ერთ ჭურჭელში 12 ლ, მეორე ჭურჭელში 15 ლ წყალი იყო. წყალი 10 ლიტრიან ჭურჭლებში გადაიცალა. რამდენი ჭურჭელი გაივსო მთლიანად? გაუვსებელი ჭურჭლის გასასვებად კიდევ რამდენი ლიტრი წყალია საჭირო?

5. გაიანგარიშეთ.

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 45 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 81 \\ + 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ + 22 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 75 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 44 \\ \hline \end{array}$$

100-ის ფარგლებში გამოკლება

ორნიშნა რიცხვების გამოკლება.

10-ეულის გამოუყოფელი შემთხვევა.

სწავლება:

მაგალითი 1. $80 - 30$. ამ ტიპის მაგალითების ამოხსნისას $8 - 3 = 5$ სხვაობის გამოყენებით გაანგარიშება ზეპირად შეიძლება შესრულდეს.

8 ათეული - 3 ათეული = 5 ათეულს, ესე იგი $80 - 30 = 50$

მაგალითი 2. $79 - 49 = 30$

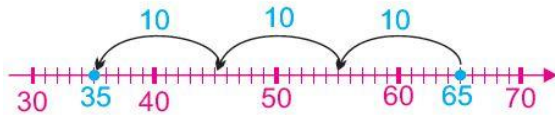
ვიპოვოთ სხვაობა სვეტებში ჩაწერით. ამ შემთხვევაში ათეულების და ერთეულების შესაბამისად ერთსა და იმავე სვეტში ჩაწერა აუცილებელია. ერთეულები აკლდება, სხვაობა (0) ერთეულების თანრიგში იწერება. ათეულები აკლდება, სხვაობა (3) ათეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
7	9
-	9
4	9
3	0

1. ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$90 - 30$	$90 - 60$	$40 - 30$	$90 - 50$
$80 - 20$	$60 - 10$	$70 - 30$	$80 - 60$
$70 - 40$	$80 - 70$	$30 - 30$	$50 - 40$

2. ათ - ათობით უკუთვლით გაიანგარიშეთ.

$65 - 30 = 35$ **55, 45, 35**

$41 - 20$	$68 - 40$
$73 - 30$	$96 - 20$
$87 - 40$	$35 - 30$
$37 - 10$	$54 - 40$

3. მაღაზიაში 2 შეფუთვა ხილის წვენი მოიტანეს. თითოეულში იყო 40 ყუთი. სადილამდე 30 ყუთი წვენი გაიყიდა. რამდენი ყუთი წვენი დარჩა მაღაზიაში?

4. რვეულში ჩაწერეთ, გაიანგარიშეთ.

$\begin{array}{r} 52 \\ - 31 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 67 \\ - 45 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 58 \\ - 33 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 77 \\ - 44 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 89 \\ - 26 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 97 \\ - 65 \\ \hline \end{array}$
---	---	---	---	---	---	---

5. კლასში 27 მოსწავლეა. მათ შორის 14 ბიჭია, დანარჩენი გოგონა. რამდენი გოგონაა კლასში?

100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1. ამოხსენით მაგალითები 100-ეულის კვადრატის გამოყენებით.

100-ეულის კვადრატზე $37 + 22$ ჯამის მოსაძებნად, 37-ის მდებარე უჯრიდან მე-2 შესაკრების ათეულების ოდენობით ქვემოთ, ერთეულების ოდენობით მარჯვნივ მოძრაობის შესრულება არის საჭირო. შესაბამის უჯრაში რიცხვი $37 + 22 = 59$ ჯამს უჩვენებს.

$$\begin{array}{ll} 21 + 17 & 4 + 33 \\ 30 + 36 & 64 + 42 \\ 34 + 23 & 26 + 62 \\ 51 + 47 & 13 + 31 \end{array}$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

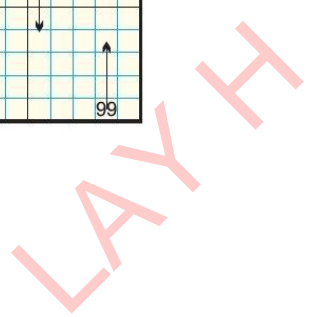
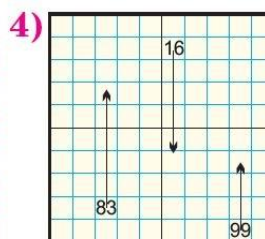
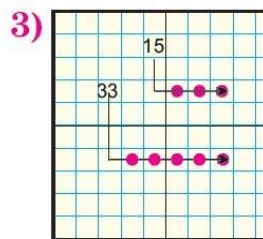
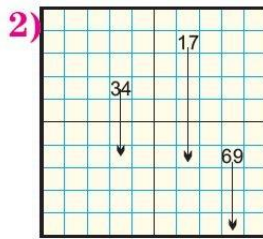
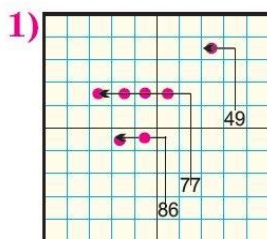
2. მაგალითების ამოხსნა უჩვენეთ 100-ეულის კვადრატზე.

100-ეულის კვადრატზე $48 - 25$ სხვაობის მოსაძებნად, 48-ის მდებარე უჯრიდან, მაკლების ათეულების ოდენობით ზევით, ერთეულების ოდენობით მარცხნივ მოძრაობა არის საჭირო. შესაბამის უჯრაში რიცხვი $48 - 25 = 23$ სხვაობას უჩვენებს.

$$\begin{array}{ll} 58 - 16 & 85 - 52 \\ 77 - 35 & 66 - 42 \\ 97 - 45 & 99 - 27 \\ 76 - 56 & 89 - 66 \end{array}$$

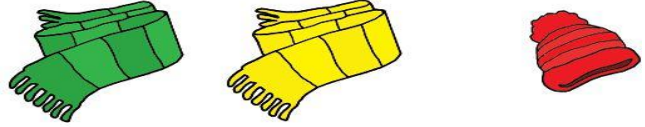
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

3. დაწერეთ 100-ეულის კვადრატებზე გამოსახული მაგალითები.

ამოცანის ამოხსნა

1. სონას ყვითელი და მწვანე ფერის კაშნე, წითელი ფერის ქუდი აქვს. სონას ქუდისა და კაშნეს რამდენი სხვადასხვა ვარიანტით მორგება შეუძლია? თუ სონა, ახალ თეთრი ფერის ქუდს შეიძენს, შესაძლო ვარიანტების რიცხვი რამდენი შეიძლება იყოს?

2. სამირი, ნარგიზი და ვაგიფი სასადილოში რიგში იდგნენ. დაწერეთ მათი წყობის შესაძლო ვარიანტები. მოახდინეთ თქვენი წყობის მიხედვით მოდელირება და აღნიშნეთ ყველა შესაძლო გადაწყვეტა.

3. მოცემული ციფრების საშუალებით დაწერეთ შესაძლო ორნიშნა რიცხვები. ყველა ვარიანტი განსაზღვრული ლოგიკური დასკვნების გამოტანით შეამოწმეთ.

1)	23, 24, 22	2)	3)	4)
2, 3, 4	32, 34, 33	5, 1, 2	3, 7, 8	6, 1, 9
	42, 43, 44			

4. 10 კაპიკი ფული 1 კაპიკიანების, 3 კაპიკიანების და 5 კაპიკიანების გამოყენებით რამდენი სხვადასხვა ვარიანტით შეიძლება შეგროვდეს? გულნარე ამბობს, რომ ამის 6 ვარიანტით გაკეთება არის შესაძლებელი. შეამოწმეთ ეს მოსაზრება.

5. 15 ლ წყალი 5 ლიტრიან და 3 ლიტრიან ჭურჭელში სხვადასხვა ვარიანტებით დაცალეთ. რამდენი სხვადასხვა ვარიანტი მიიღეთ?

6. ჩაწერეთ გამოტოვებული შეტყობინება :

1) ელმირს 11 თვითმფრინავის მოდელი აქვს. მან კიდევ 7 მოდელი ააგო. ახლა მისი _____ მოდელების რაოდენობა _____ ცალია.

2) ქალბატონმა გულსუმმა 24 ფუნთუშა გამოაცხო. მათგან 11 ტკბილი, დანარჩენი მარილიანი იყო. ქალბატონმა გულსუმმა _____ ცალი _____ ფუნთუშა გამოაცხო.

თვითშეფასება

1. შესაკრებების ცვლილება გარკვეით. იპოვეთ ჯამი.

1) $24 + 3$ $24 + 30$	2) $32 + 6$ $32 + 60$	3) $37 + 2$ $37 + 20$
4) $42 + 3$ $42 + 30$	5) $23 + 6$ $23 + 60$	6) $73 + 2$ $73 + 20$

2. ერთი და იმავე ფერის უჯრები ერთსა და იმავე რიცხვებს შეესაბამება. რვეულში დაასრულეთ.

1) $\square = 11$

$11 + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

2) $\square = 23$

$7 + \square = \square$

$\square + \square = \square$

$\square + \square = \square$

3. სურათების შესაბამისი ციფრები ჩაწერეთ, ამოხსენით მაგალითები.

1) +

5) -

2) -

6) -

3) +

7) -

4) -

8) -

4. ფერადი უჯრების ადგილას ჩაწერეთ შესაბამისი ციფრები.

$\square 4 + 3 = 77$

$59 - \square 4 = 25$

$\square 4 + \square 2 = 66$

$46 - \square 2 = 4$

5. 1) ავზში 31 ლიტრი წყალი იყო. იმისთვის, რომ ავზში 45 ლ წყალი იყოს, კიდევ რამდენი ლიტრი წყალი უნდა დაემატოს?

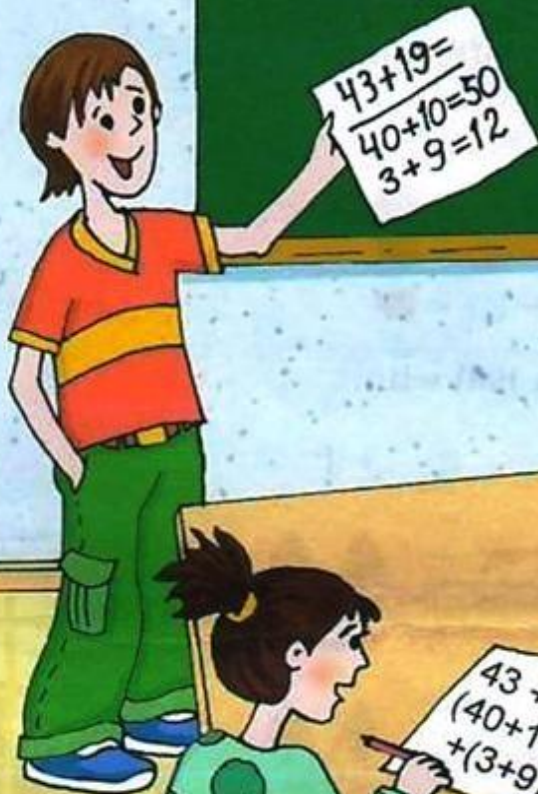
2) წიგნს სულ 48 გვერდი აქვს. ჯელილმა წიგნის 25 გვერდი წაიკითხა. რამდენი გვერდი უნდა წაიკითხოს მან კიდევ?

3) ფიდანმა ორი რიცხვი შეკრიბა და ჯამი 55 გახდა. თუ ამ რიცხვებიდან ერთი 23 იქნება, იპოვეთ მეორე რიცხვი.

მე-2 განყოფილება

- საათი
- 100-ის ფარგლებში შეკრების მოქმედება. 10-ეულის შექმნის შემთხვევა
- 100-ის ფარგლებში გამოკლების მოქმედება. 10-ეულის გამოყოფის შემთხვევა
- ორნიშნა რიცხვების შეკრება. 10-ეულის შექმნის შემთხვევა
- ორნიშნა რიცხვების გამოკლება. 10-ეულის გამოყოფის შემთხვევა
- ჩვენი ფული
- შეკრებისა და გამოკლების ურთიერთკავშირი

$43 + 19$
 $50, 12, 62$

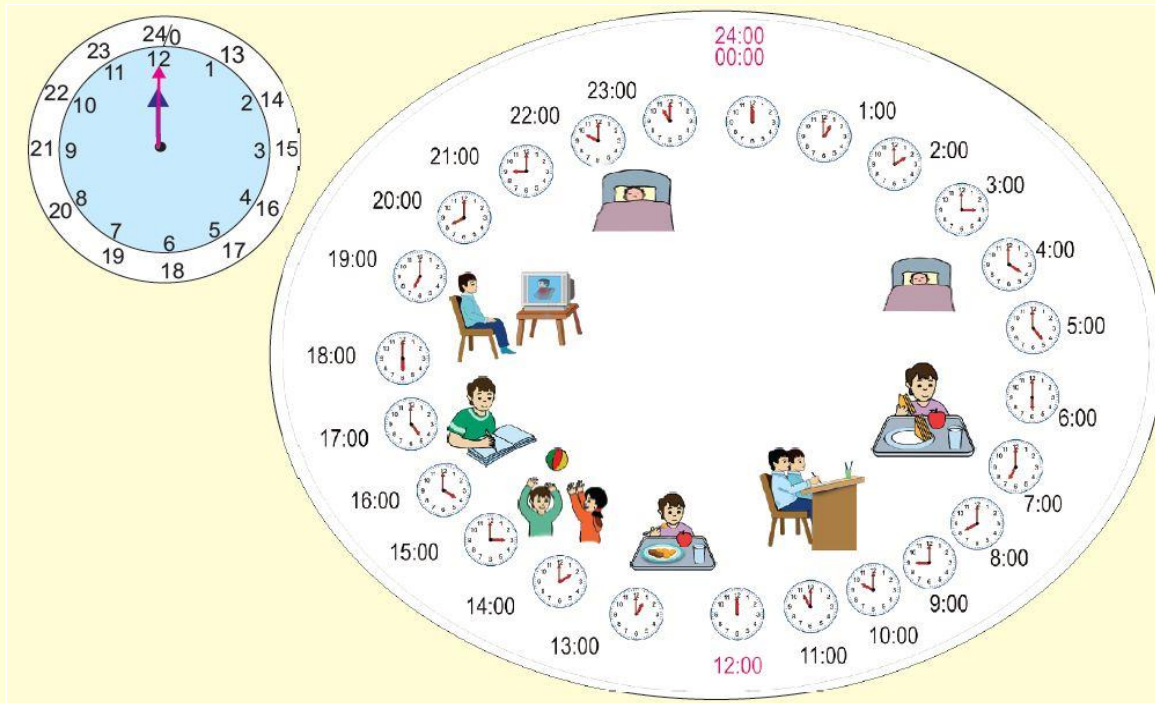

LAYHT

ერთი დღე. 24 საათი

სწავლება:

ერთ დღეში 24 საათია. **00:00, 01:00, ..., 08:00, ..., 12:00, 13:00, 14:00, ..., 20:00, ..., 24:00** მიმდევრობით იცვლება. დამის 12 საათის შემდეგ ყოველი წამი ახალ დღეს, ახალ თარიღს ეკუთვნის.
ჩანაწერი 13:00 საათი დღის პირველ საათს (12+1) გვიჩვენებს.

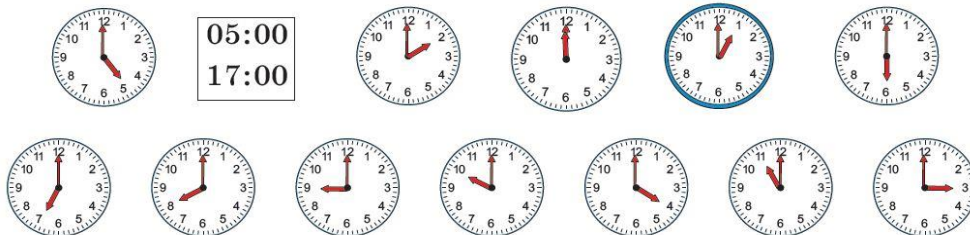
ჩანაწერი 01:00 საათი დამის პირველ საათს გვიჩვენებს.

ჩანაწერი 20:00 საათი საღამოს 8 საათს (12 + 8) გვიჩვენებს.

ჩანაწერი 08:00 საათი დილის 8 საათს გვიჩვენებს.

24:00 საათი იგივე 00:00 საათია.

1. ყოველი საათის მაჩვენებელი დღის სხვადასხვა დროის შესაბამისად ჩაწერეთ.

2. მაღაზია დილის 10:00 საათზე იხსნება. შესვენების დრო 14:00-დან 15:00-მდეა. მაღაზია საღამოს 20:00-ზე იკეტება. მაღაზია დილის 9 საათზე; დღის საათის 2-ის ნახევარზე; დღის 4 საათზე; საღამოს 9 საათზე ღიაა?

საათი

სრული საათები. ნახევარი საათები

სწავლება:

სრული 8 საათია

9-ის ნახევარია

საათის წუთების ისარი როცა 12-ზეა, მაშინ სრულ საათს გვიჩვენებს. ერთი საათი 60 წუთია. წუთების ისრის ორ მეზობელ რიცხვს შორის მოძრაობა 5 წუთიან დროს გვიჩვენებს.

საათის წუთების ისარი, როცა 6-ზეა, მაშინ ნახევარ საათს გვიჩვენებს. ნახევარი საათი 30 წუთია.

1. რომელი საათია?

1)

2)

3)

4)

2. სევდა სახლში საღამოს 7 საათზე, ელმარი კი ნახევარი საათის შემდეგ მოვიდა.

- 1) ქვემოთ მოცემული საათებიდან რომელი გვიჩვენებს ელმარის სახლში მოსვლის დროს?
- 2) სევდას სახლში მოსვლის დროის მაჩვენებელი საათი რვეულში დახატეთ.

ა)

ბ)

გ)

3. ახლა საათი 9-ის ნახევარია. ა) ეს დრო ბ) ამ დროიდან 2 საათით წინა და 2 საათით მომდევნო დრო საათის მოდელებზე გვიჩვენეთ.

4. კბილის ექიმს იასემენი 11 საათზე უნდა მიეღო, მაგრამ ერთი საათით გვიან მიიღო. რომელ საათზე მიიღო ექიმმა იასემენი? ქვემოთ მოცემული საათებიდან რომელი გვიჩვენებს ამ დროს?

1)

2)

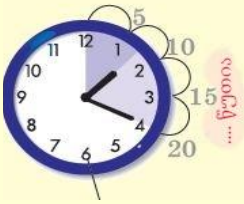
3)

საათი, წუთი

სწავლება:

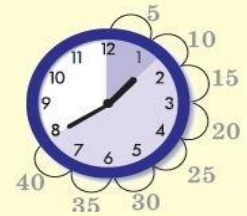
წუთები 12-დან დაწყებული წუთების ისრის არსებულ ადგილამდე ხუთ-ხუთის დათვლით გაიანგარიშეთ. წუთია და აკლია სიტყვების შესაბამისი დროები საათზე გარკვეით.

2-ის 20 წუთია

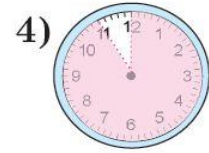
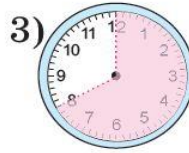
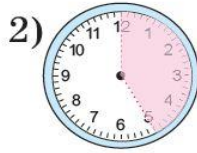
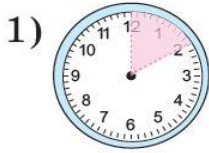

ნახევარია

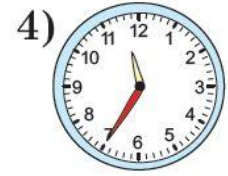
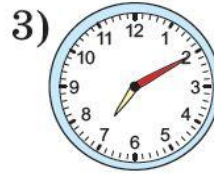
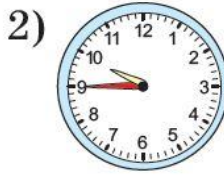
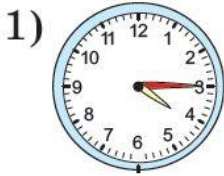

2-ს 20 წუთი უკლია

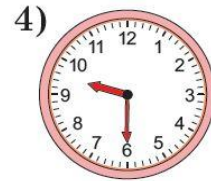
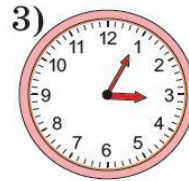
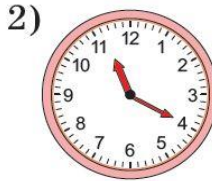
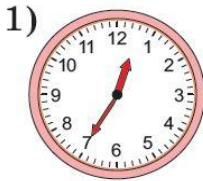
1. განსაზღვრეთ, გაფერადებული ნაწილი რამდენ წუთს გვიჩვენებს.

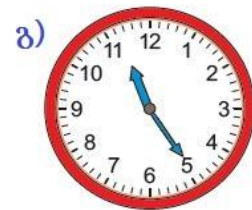
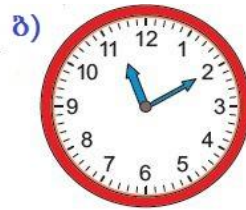
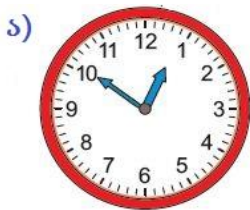
2. საათების ნაჩვენები დროები “წუთია” და “აკლია” სიტყვების გამოყენებით გამოსახეთ.

3. რომელი საათი იქნება 1 საათის შემდეგ?

4. ახლა დღის 12-ის 10 წუთია. ქვემოთ მოცემული საათებიდან რომელი გვიჩვენებს 15 წუთით შემდგომ დროს?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. თითოეულ წინადადებაში დროის შესაბამისი საათი შეარჩიეთ:
- მათემატიკის გაკვეთილი იწყება მაშინ, როცა 11-ს 15 წუთი აკლია.
 - ნიჰადის ცურვის ვარჯიშები იწყება, მაშინ, როცა 3-ს 20 წუთი აკლია.
 - აიბენიზი 4-ის ნახევარზე კბილის ექიმთან მიღებაზე უნდა იყოს.
 - ნადირი ყოველ დღე დილის 6 საათზე ფრინველებს საჭმელს აძლევს.

2. რამდენი საათი დრო გაივლის დილის 6 საათიდან დღის 3 საათამდე ?

3. სკოლის მოსწავლეების საზაფხულო დასვენების ბანაკის სადილის დრო დღის 1 საათიდან 3 საათამდე არის განსაზღვრული. ქვემოთ მოცემულებიდან, რომელი სწორედ უჩვენებს ამ დროს ?

13 : 00 - 15 : 00

11 : 00 - 13 : 00

14 : 00 - 16 : 00

4. ბაქო-გენჯის მატარებელი 20:00 საათზე უნდა გავიდეს ადგილიდან. ტექნიკური მიზეზების გამო, მატარებელი დაგვიანებით საღამოს 9 საათზე გავიდა ადგილიდან. რამდენი საათით გვიან გავიდა მატარებელი?

5. **ჯგუფური სამუშაო.** ქვემოთ მოცემულია აეროპორტიდან თვითმფრინავების გაფრენის დროის შესახებ შეტყობინების ცხრილი. გარკვეით ცხრილი, წარმოადგინეთ შეტყობინებები.

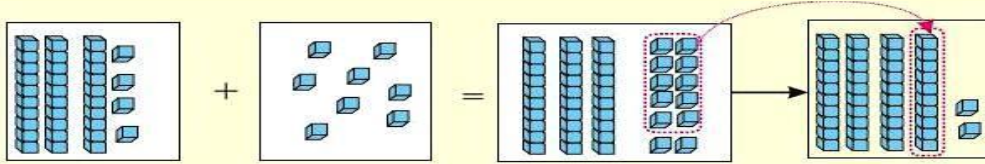
რეისი	გაფრენის დრო	დაფრენის დრო
ბაქო - თბილისი	19:00	20:00
ბაქო - ანკარა	20:00	22:00
ბაქო - ლონდონი	12:00	18:00
ბაქო - მოსკოვი	16:00	19:00

100-ის ფარგლებში შეკრება

ორნიშნა და ერთნიშნა რიცხვების შეკრება.

10-ეულის შექმნის შემთხვევა

სწავლება: 1. მაგალითი. $34 + 8$. ვიპოვოთ ჯამი კუბების დახმარებით.

ყურადღება მიაქციეთ! 10 ცალი ერთეული კუბის ადგილას 1 ცალი 10-იანი ბლოკი დაიდება.

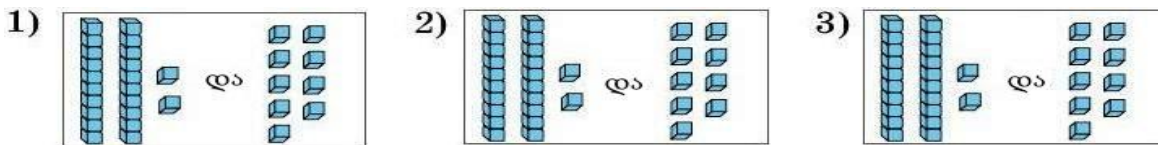
2. $34 + 8$ ჯამის $34 + 6 + 2$ სახით ჩაწერით, ახალი ათეულის დასრულებისათვის ხელსაყრელი შესაკრებების სახით ჩაწერითაც გაანგარიშება შეიძლება.

3. $34 + 8$ ჯამი სვეტებში ჩაწერით გავიანგარიშოთ.

- ♦ ერთეულები იკრიბება 8 ერთეული + 4 ერთეული = 12 ერთეული
- ♦ ჯამში მიღებული 12 ერთეული 1 ათეული და 2 ერთეულია. 2 ერთეული ერთეულების თანრიგში იწერება. 1 ათეული კი 3 ათეულს ემატება და ათეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
1	
3	4
+	8
4	2

1. თითოეული სურათი შესაბამისი შეკრების მოქმედებით გამოსახეთ. იპოვეთ ჯამი.

2. ნიმუშში ნაჩვენებების მსგავსად, გაანგარიშებებით იპოვეთ ჯამი.

$$47 + 8 = 47 + 3 + 5 = 55 \quad 56 + 8 \quad 28 + 8 \quad 45 + 6$$

$$34 + 7 \quad 62 + 9 \quad 33 + 8$$

3. მაგალითებიდან ერთი მეორეს ზეპირ ამოხსნაში ეხმარება.

$$\begin{array}{r} 3 + 8 \\ 23 + 8 \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 + 7 \\ 35 + 7 \end{array} \quad \begin{array}{r} 6 + 5 \\ 16 + 5 \end{array} \quad \begin{array}{r} 9 + 4 \\ 9 + 54 \end{array}$$

4. რვეულში ჩაწერეთ და გაიანგარიშეთ.

ათ.	ერთ.						
4	7	+ 64	+ 45	+ 59	+ 78	+ 28	+ 48
+	5	+ 8	+ 5	+ 4	+ 3	+ 7	+ 8
5	2	+ 73	+ 67	+ 39	+ 57	+ 46	+ 78
		+ 8	+ 5	+ 3	+ 6	+ 8	+ 7

5. ვტოსადგომზე 37 ავტომობილი იყო. სადგომზე ჯერ 3, შემდეგ კი 4 ავტომობილი მოვიდა. რამდენი ავტომობილი გახდა სულ? ამოცანა ამოხსენით სხვადასხვა ხერხებით.

100-ის ფარგლებში გამოკლება

ორნიშნა რიცხვიდან ერთნიშნა რიცხვის გამოკლება

10 ერთეულის გამოცალკავების შემთხვევა

სწავლება: მაგალითი . $43 - 9$

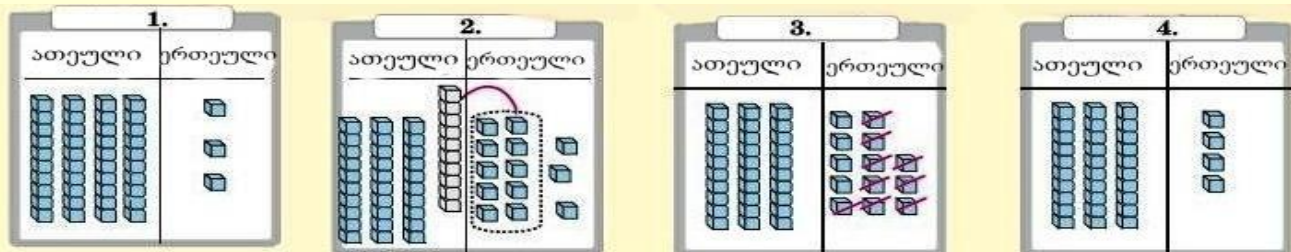
1. სხვაობა ჯერ კუბების დახმარებით ვიპოვოთ.

4 ათეული 3 ერთეული

ერთი 10-ეული
ერთეულებად დავშალოთ

13 ერთეულს
9 ერთეული გამოვაკლოთ

სხვაობა: 3 ათეული
4 ერთეული

2. $43 - 9$ სხვაობა სვეტებად ჩაწერით გავიანგარიშოთ, რადგან $3 < 9$, 4 ათეულიდან 1 ათეული 3 ერთეულს დავუმატოთ, ერთეულების რიცხვი იქნება 13.
13 ერთეულიდან 9 ერთეული გამოვაკლოთ, 4 ჩავწეროთ ერთეულის თანრიგში. დანარჩენი 3 ათეული, ათეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
3	13
4	3
—	9
3	4

1. ერთი ათეული ერთეულებით შეცვალეთ.

$67 \rightarrow$ 6 ათეული 7 ერთეული \rightarrow 5 ათეული 17 ერთეული
 $32 \rightarrow$
 $83 \rightarrow$

2. იპოვეთ სხვაობა.

$\begin{array}{r} 51 \\ - 61 \\ \hline 8 \\ 53 \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ - 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \\ - 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 71 \\ - 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 42 \\ - 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 61 \\ - 4 \end{array}$
$\begin{array}{r} 33 \\ - 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ - 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 80 \\ - 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ - 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 50 \\ - 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 75 \\ - 8 \end{array}$

3.

ერთ თოფში 30 მეტრი ქსოვილი იყო. საიდანაც ჯერ 5 მეტრი, შემდეგ კი 3 მეტრი ქსოვილი მოიჭრა. რამდენი მეტრი ქსოვილი დარჩა თოფში?

4.

მაგალითი სხვადასხვა ხერხით ამოხსენით. შეადარეთ.

1) $40 \bullet 42 - 3$ 2) $60 \bullet 66 - 7$ 3) $70 - 9 \bullet 70 - 7$

100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1. ჩაწერეთ მაგალითები რვეულში და ამოხსენით.

$\begin{array}{r} \boxed{6} \boxed{14} \\ - \quad 7 \quad 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 23 \\ - \quad 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 34 \\ - \quad 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 42 \\ - \quad 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 55 \\ - \quad 7 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 61 \\ - \quad 8 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} \boxed{1} \\ + 47 \\ + \quad 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 78 \\ + \quad 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 37 \\ + \quad 4 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 43 \\ + \quad 8 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 44 \\ + \quad 6 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + 68 \\ + \quad 8 \\ \hline \end{array}$

2. ათეულების დაშლით ამოსახსნელი მაგალითები ერთ სვეტში, დანარჩენები კი სხვა სვეტში ჩაწერით ამოხსენით.

$27 - 8$	$47 - 7$	$89 - 8$	$49 - 6$	$72 - 7$
$75 - 7$	$47 - 8$	$55 - 9$	$53 - 5$	$68 - 5$

3. განსაზღვრეთ თითოეულ სვეტში მაგალითების დალაგების წესი. გამოტოვებული მაგალითებიც დაამატეთ და ამოხსენით.

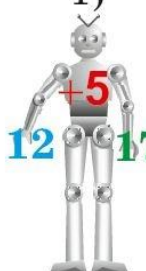

$13 - 7$	$5 + 9$	$16 - 8$
$23 - 7$	$15 + 9$	$26 - 8$
.....
$93 - 7$	$85 + 9$	$96 - 8$

4. ამოხსენით ამოცანები სურათის დახატვით.

1) ბაღში კიდევ 4 ბალის ხე რომ დაირგოს, მათი რაოდენობა 21 გახდება. რამდენი ბალის ხე იყო ბაღში?

2) ბაღში 21 ბროწეულის ხე და მასზე 9 ცალით ნაკლები ვაშლის ხეა. მსხლის ხეების რაოდენობა ვაშლის ხეების რაოდენობაზე 7 ცალით ნაკლებია. რამდენი მსხლის ხეა ბაღში?

5. თითოეული რობოტი მიღებულ რიცხვზე, მოცემული წესის მიხედვით შეკრებისა და გამოკლების მოქმედებას ასრულებს და გასასვლელისკენ აგზავნის. რობოტების საქმიანობის მიხედვით შეავსეთ ცხრილი.

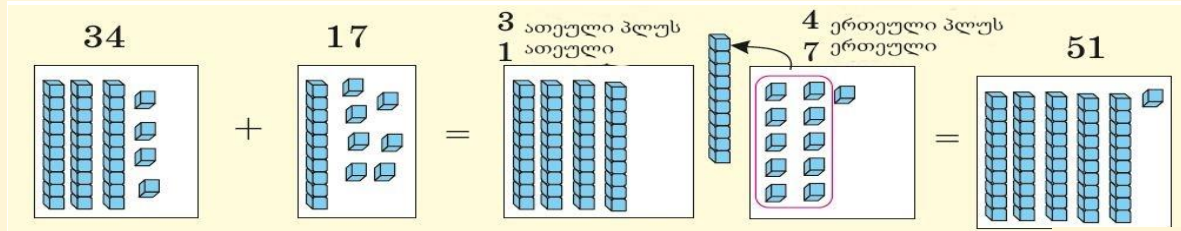
<p>1)</p> 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">შესასვლელი</th> <th style="width: 50%;">გასასვლელი</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>12</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>21</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>34</td> </tr> </tbody> </table>	შესასვლელი	გასასვლელი	12	17	21			34	<p>2)</p> 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">შესასვლელი</th> <th style="width: 50%;">გასასვლელი</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>14</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>16</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>23</td> </tr> </tbody> </table>	შესასვლელი	გასასვლელი	14	8	16			23
შესასვლელი	გასასვლელი																		
12	17																		
21																			
	34																		
შესასვლელი	გასასვლელი																		
14	8																		
16																			
	23																		
<p>3)</p> 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">შესასვლელი</th> <th style="width: 50%;">გასასვლელი</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>38</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>45</td> </tr> </tbody> </table>	შესასვლელი	გასასვლელი		24	38			45										
შესასვლელი	გასასვლელი																		
	24																		
38																			
	45																		

100-ის ფარგლებში შეკრება

ორნიშნა რიცხვების შეკრება. 10-ეულის შექმნის შემთხვევა.

სწავლება: მაგალითი. $34 + 17$.

1. გაანგარიშებები კუბების დახმარებით შევასრულოთ.

2. გაანგარიშებები სვეტებად ჩაწერით შევასრულოთ.

$$34 + 17 = 51$$

♦ ერთეული ერთეულის ქვეშ. ათეული ათეულის ქვეშ იწერება.

♦ ერთეულები იკრიბება. თუ შედეგი ათზე მეტია

მიღებულიდან ცალკე ათეული და ერთეულები გამოცალკავდება.

$$7 + 4 = 11 \rightarrow 1 \text{ ათეული და } 1 \text{ ერთეული.}$$

1 ერთეული ერთეულების თანრიგში იწერება.

ათ.	ერთ.
3	4
+ 1	7
5	1

♦ ათეულები იკრიბება, ერთეულების თანრიგიდან მიღებული

$$34 + 17 = 51$$

1 ათეული ათეულებს დაემატება.

$$3 \text{ ათ.} + 1 \text{ ათ.} + 1 \text{ ათ.} = 5 \text{ ათ.}$$

შედეგი ათეულების თანრიგში ჩაიწერება.

1. სვეტებში ჩაწერით გაიანგარიშეთ.

ათ.	ერთ.
5	8
+ 2	2
8	0

$$45 + 26$$

$$17 + 47$$

$$66 + 27$$

$$29 + 26$$

$$35 + 28$$

$$17 + 14$$

$$69 + 16$$

$$48 + 46$$

$$47 + 35$$

$$27 + 48$$

$$19 + 34$$

$$39 + 57$$

2. ფიგურების ადგილას ჩაწერეთ შესაბამისი ციფრები და გაიანგარიშეთ.

$$\heartsuit = 5$$

$$\blacktriangle = 6$$

$$\star = 3$$

$$\bullet = 4$$

$$2 \star + \blacktriangle = 4$$

$$\heartsuit = 3 + 4 \bullet$$

$$\bullet = 7 + 2 \blacktriangle$$

$$\heartsuit = 3 + \star = 1$$

3. იპოვეთ გამოტოვებული ციფრები.

$$3__ + __2 = 77$$

$$3__ + __5 = 72$$

4. თოფიკი კომპიუტერულ თამაშში მოპოვებული ყოველ 10 ქულისათვის 1 დამატებით ცდას იღებს. 1) თოფიკმა 37 ქულა მოაგროვა, მან რამდენი დამატებითი ცდა მოიგო? 2) 5 ცდის მოგებისათვის, სულ მცირე კიდევ რამდენი ქულა უნდა მოაგროვოს?

5. ჯამის შეცვლის წესი განსაზღვრეთ და კიდევ 5 ნაბიჯი განაგრძეთ:

$$7 + 4, \quad 8 + 14, \quad 9 + 24, \dots$$

100-ის ფარგლებში გამოკლება

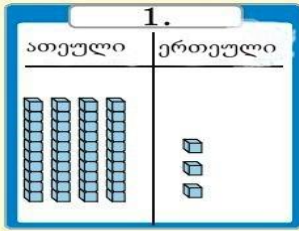
ორნიშნა რიცხვების გამოკლება.

საკლების ერთეულების მაკლების ერთეულებზე ნაკლებობის შემთხვევა (10-ეულის გამოყოფის შემთხვევა).

სწავლება:

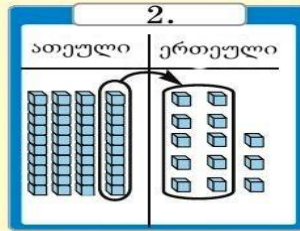
$$43 - 27 = 16$$

3 ერთეულს
7 ერთეული არ აკლდება

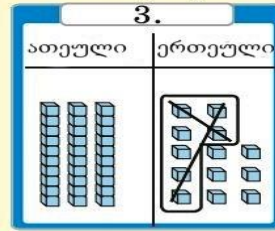
ათ.	ერთ.
4	3
- 2	- 7
2	6

ათეულების თანრიგიდან
1 ათეული ერთეულს
უნდა მივუმატოთ

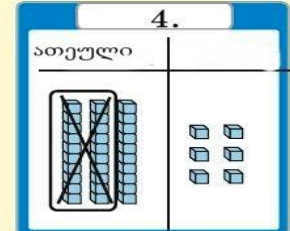
ათ.	ერთ.
3	13
- 2	- 7
1	6

13 ერთეულს
7 ერთეული აკლდება

ათ.	ერთ.
3	13
- 2	- 7
1	6

2 ათეულს ვაკლებთ

ათ.	ერთ.
3	13
- 2	- 7
1	6

1. იპოვეთ სხვაობა.

ათ.	ერთ.
4	14
- 5	- 4
1	7
3	7

$34 - 19$

$71 - 36$

$54 - 28$

$42 - 27$

$67 - 19$

$32 - 17$

$74 - 48$

$45 - 16$

$21 - 15$

$51 - 33$

$44 - 27$

$43 - 16$

2. იპოვეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი ციფრები.

1) $4 \square - \square 5 = 17$

2) $\square 7 - 3 \square = 24$

3) $7 \square - 6 \square = 8$

3. განსაზღვრეთ საკლებისა და მაკლების ცვლილების წესი და კიდევ 5 ნაბიჯი განაგრძეთ.

$14 - 9,$

$24 - 10,$

$34 - 11, \dots$

4. ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$50 - 15$

$70 - 65$

$80 - 55$

$40 - 25$

$30 - 25$

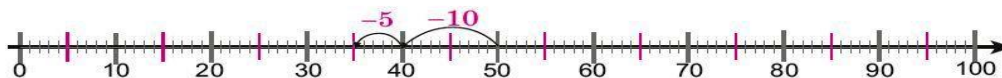
$90 - 75$

$40 - 15$

$60 - 35$

$70 - 35$

$80 - 45$

100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1. ათეულის გამოცალკავებით რომლებიც იხსნებიან ერთ სვეტში, ხოლო დანარჩენები მეორე სვეტში ჩაწერეთ და ამოხსენით.

$83 - 26$

$71 - 43$

$84 - 56$

$58 - 36$

$53 - 25$

$76 - 48$

$97 - 45$

$46 - 23$

$63 - 44$

$74 - 58$

$38 - 14$

$56 - 23$

2. ერთეულების შეკრებისას 10-ეული რომელ მაგალითებშიც მიიღება ერთ სვეტში, დანარჩენები კი მეორე სვეტში ჩაწერეთ და ამოხსენით.

$47 + 38$

$25 + 48$

$61 + 17$

$52 + 27$

$34 + 32$

$36 + 18$

$23 + 64$

$28 + 24$

$54 + 21$

$44 + 47$

$45 + 19$

$72 + 19$

3. გარკვეით, შესაბამისი წესით დაასრულეთ და გაიანგარიშეთ.

$30 + 20$

$98 - 76$

$12 + 22 + 32$

$32 + 22$

$87 - 65$

$13 + 23 + 33$

$34 + 24$

$76 - 54$

$14 + 24 + \square$

$36 + \square$

$65 - \square$

$15 + \square + \square$

$\square + \square$

$\square - \square$

$\square + \square + \square$

4. მე-2^ბ კლასში მოსწავლე ბიჭების რაოდენობა გოგონების რაოდენობაზე 4-ით მეტია. 1) თუ კლასში 9 გოგონაა, მაშინ რამდენი ბიჭია? 2) სულ რამდენი მოსწავლეა მე-2^ბ კლასში?

5. მოცემულ რიცხვებს შორის **87 - 59** სხვაობის ტოლი რიცხვი მსჯელობის საფუძველზე შეარჩიეთ. თქვენი არჩევანი “**50** არ შეიძლება, რადგან **59 + 50 87-ზე** მეტია,...” -ის მაგვარი მოსაზრებების წარმოთქმით დაასრულეთ.

50

22

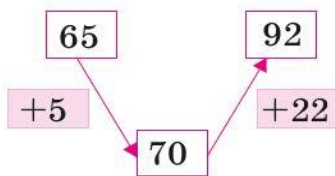
28

34

6. ჩავიფიქრე ერთი რიცხვი. ამ რიცხვის ათეულების რაოდენობა, ერთეულების რაოდენობაზე ორჯერ მეტია, ციფრების ჯამი კი 3-ის ტოლია. იპოვეთ ჩავიფიქრებული რიცხვი. თქვენც ამნაირი ამოცანები შეადგინეთ და მეგობრებს უთხარით.

100-ის ფარგლებში შეკრება და გამოკლება

1. ამოხსენით მაგალითები ნიმუშის შესაბამისად.

$$65 + 27 = 92$$

$$65 + 5 + 22$$

$$65, 70, 92$$

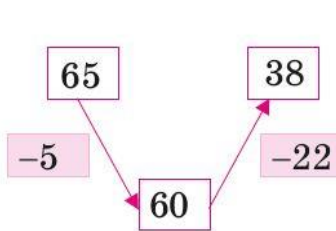
$$65 + 47$$

$$54 + 28$$

$$45 + 37$$

$$78 + 14$$

2. ამოხსენით მაგალითები ნიმუშის შესაბამისად.

$$65 - 27$$

$$5 \quad 22$$

$$65 - 5 = 60$$

$$60 - 22 = 38$$

$$65, 60, 38$$

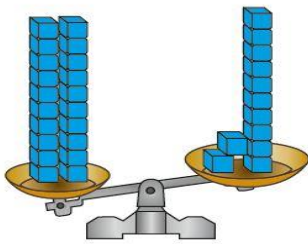
$$73 - 17$$

$$54 - 29$$

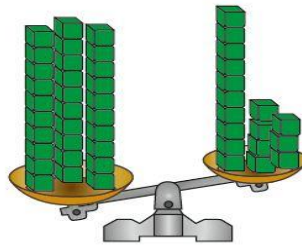
$$45 - 16$$

$$66 - 28$$

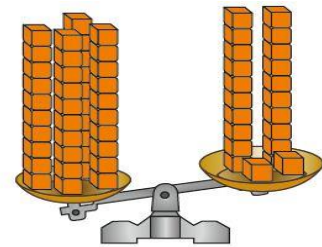
3. სასწორების წონასწორობისათვის შესაბამის თევზზე რამდენი კუბის დამატება არის საჭირო?

$$20 = 12 + \underline{\quad}$$

$$30 = 17 + \underline{\quad}$$

$$40 = 22 + \underline{\quad}$$

4. ამოცანები ჯერ თქვენი სიტყვებით გადმოეცით, ამოხსნა თან ზეპირად, თანაც წერით წარმოადგინეთ.

- 1) საკლასო ოთახის სიგრძე 5 მ-ია, სკოლის დერეფნის სიგრძე კი მასზე 10 მ-ით მეტია. რამდენი მეტრია დერეფნის სიგრძე?

- 2) ჭურჭელში არსებული 30 ლ წყლიდან 17 ლ ეზოში მყოფი ვარდების მოსარწყავად, 12 ლ კი სახლში იქნა გამოყენებული. რამდენი ლიტრი წყალი დარჩა ჭურჭელში?

- 3) ლალეს 18, საპიბს 7 სტიკერი აქვს. იმისათვის, რომ საპიბის სტიკერის რაოდენობა ლალეს სტიკერის რაოდენობის ტოლი გახდეს, მას კიდევ რამდენი სტიკერი სჭირდება?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. “თითოეულზე 1 ხე დავრგოთ!” ლოზუნგით ჩატარებულ ღონისძიებაზე სკოლის კოლექტივის მიერ დარგული ხეებისა და ყვავილების რაოდენობის შესახებ შეტყობინება ცხრილშია მოცემული. შეადგინეთ სხვადასხვა ამოცანები ცხრილის მიხედვით.

ხეები და ყვავილები	რაოდენობა
ხილის ხეები	32
დეკორატიული მცენარეები	24
მრავალწლიანი ყვავილები	47
სეზონური ყვავილები	65

2. მაგალითები ნიმუშში ნაჩვენებებით ჩაწერეთ და ამოხსენით.

ათ.	ერთ.	ათ.	ერთ.	$45 + 22$	$57 - 23$	$72 + 21$
$\begin{array}{r} 1 \\ 4 \\ + 2 \\ \hline 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \\ 5 \\ \hline 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 \\ 7 \\ - 2 \\ \hline 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 1 \\ 9 \\ \hline 2 \end{array}$			
				$71 - 29$	$74 + 17$	$33 + 39$
				$35 + 45$	$55 - 34$	$42 - 24$

3. შეადარეთ:

$55 + 30$	$90 - 7$	$58 - 20$	$35 + 10$
$42 + 50$	$75 - 5$	$36 - 8$	$40 + 17$
$65 - 9$	$85 - 24$	$76 + 9$	$73 + 20$

4. პირველ სვეტში მაგალითების შედგენის წესის მიხედვით, დანარჩენ სვეტებში მაგალითების თანამიმდევრობა დაასრულეთ და ამოხსენით.

$80 - 9$	$50 - 6$	$70 - 8$	$60 - 7$
$70 - 8$	$40 - 5$
$60 - 7$
$50 - 6$

5. რვეულში ერთნაირი ზომის 4 მართკუთხედი დახაზეთ და ქვემოთ მოცემული წესით გააფერადეთ.

წითელი მართკუთხედი ცისფერ და ყვითელ მართკუთხედებს შორის, მწვანე მართკუთხედი კი ცისფერი მართკუთხედის მარცხნივ იყოს.

6. ჩავიფიქრე ერთი რიცხვი. ეს რიცხვი უდიდეს ორნიშნა ლუწ რიცხვზე 2 ათეულით ნაკლებია. რა რიცხვი ჩავიფიქრე?

ჩვენი ფული

კაპიკი ფული

სწავლება:

კაპიკი ფულები დიდიდან მცირეს მიმართულებით რიგით დალაგეთ და დათვალოთ.

50 70 80 85 88 89

ჯამი: 89 კაპიკი

1. ფული დაწყობილი რიგის მიხედვით მიმდევრობითი შეკრებით დათვალოთ.

1) 50 10 10 5 3

50 60 70 75 78

ჯამი: 78 კაპიკი.

2) 20 20 10 10 5

3) 20 10 5 3 3

4) 10 10 5 5 3

2. აზერის, აიანის, ლეილას და ჯავიდის ყულაბებში შეგროვილი ფული დათვალოთ. ვის მეტი ფული შეუგროვებია?

აზერ

აიან

ლეილა

ჯავიდ

3. ყველაზე დიდი კაპიკი ფულიდან დაწყებით დათვალოთ.

1) 50 20 10 5 3

50, 70, 80, 85, 88

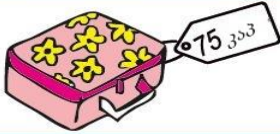

ჯამი: 88 კაპიკი.

2) 20 20 10 5 3 1 1

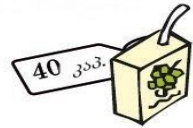
3) 10 10 10 10 5 5 3 3 5 5

შეიძინე და გადაიხადე (კაპიკობით)

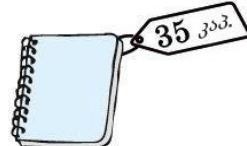
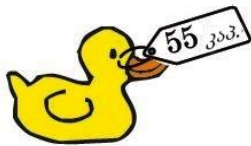
1. გაიანგარიშეთ დარჩენილი ფული.

შემენილი ნივთი			
გადახდილი ფული			
ფულის ნაშთი	?	?	?

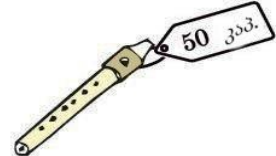
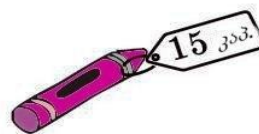
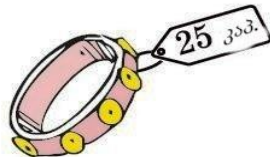
2. თუ თქვენ 2 ცალი 20 კაპიკიანი, 2 ცალი 10 კაპიკიანი და 2 ცალი 5 კაპიკიანი გაქვთ, 40 კაპიკი ფასის მქონე ერთი ყუთი ხილის წვენი ფული რომელი კაპიკებით შეგიძლიათ გადაიხადოთ? მოიფიქრეთ სხვადასხვა ვარიანტები.

3. შეეცადეთ თითოეულის შემენისას ნაკლები რაოდენობის კაპიკით გადაიხადოთ.

4. ქვემოთ მოცემული საგნები მხოლოდ 5 ან კიდევ 3 კაპიკიანების გადახდით შეიძინეთ.

5. ერთი ნაყინის ფასი 35 კაპიკია. ეჭერმა ნაყინისათვის 50 კაპიკიანი მისცა. რამდენი კაპიკი უნდა დაუბრუნოს მას გამყიდველმა?

6. ქემერმა ყულაბაში შეგროვილი კაპიკი ფული დათვალა. ყულაბიდან 10 ცალი 5 კაპიკიანი, 3 ცალი 3 კაპიკიანი, 12 ცალი 1 კაპიკიანი გამოვიდა. რამდენი ფული შეუგროვებია ქემერს?

ჩვენი ფული. მანეთი

სწავლება:

ქალაქის ფული დიდიდან მცირეს მიმართულებით რიგის მიხედვით დაალაგეთ და დათვალოთ.

50, 70, 80, 85, 90, 91, 92 ჯამი 92 მანეთი
მანეთის ნიშანი: მაგალითად, 92 მანეთი 92 -ვით იწერება.

- 1) სურათზე ქალაქის ფულებს შორის ღირებულების მიხედვით ყველაზე პატარა ფული რომელია და რამდენი ცალია?
2) ღირებულების მიხედვით ყველაზე დიდი ფული რომელია და რამდენი ცალია?

2. ნაზიმი ფულს ქვემოთ მოცემული მიმდევრობით ითვლის. განსაზღვრეთ ამათგან რომელია ქალაქის ფული. სავარჯიშო შეასრულეთ ქალაქისგან მოჭრილი ფულის ნიმუშების შესაბამისად.

ა) ნაზიმი დათვალა: 10, 15, 25, 35, 55, 60

ბ) 5, 10, 60, 61, 62

მანეთიანები:

გ) 20, 21, 22, 27, 37

დაალაგეთ:

დათვალოთ: 20, 30, 40, 50, 55, 60

ჯამი : 60 მანეთი

3. პერანგის ფასი 12 მანეთია. ფეხსაცმლის ფასი მასზე 10 მანეთით ძვირია. რამდენი მანეთი ღირს ფეხსაცმელი?

4. ერთი მოსწავლის ჩანთის ფასი 17 მანეთია. 2 თვის განმავლობაში ჩანთის ფასი, ჯერ 3 მანეთით, შემდეგ კი, კიდევ 5 მანეთით გაიზარდა. რამდენი მანეთი გახდა ჩანთის საბოლოო ფასი?

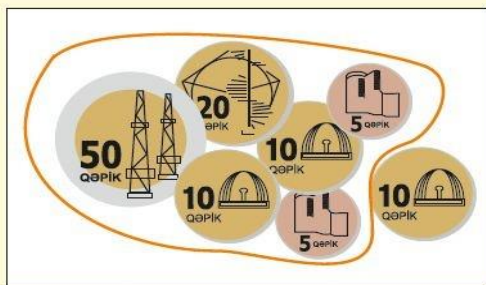
4. ქოთნის ყვავილისათვის გადახდილი იქნა 15 მანეთი. გადახდილი ქალაქის ფულის რაოდენობა 6 ცალი იყო.

- 1) განსაზღვრეთ ეს ქალაქის ფულები.
- 2) ეს ფული ერთი და იგივე ქალაქის ფულით გადაიხადეთ.

მანეთი და კაპიკი

სწავლება:

1 მანეთი 100 კაპიკია

აქ 1 მანეთი და 10 კაპიკი ფულია

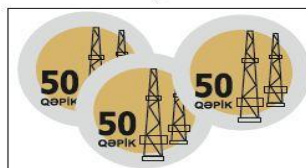
ამოცანები ქალაქისგან მოჭრილი ფულის მოდელებით ამოხსენით.

1. დათვალეთ ფული.

1)

2)

3)

2. რომელია მეტი?

1 მანეთი და 40 კაპიკი, თუ 1 მანეთი და 60 კაპიკი.

2 მანეთი და 10 კაპიკი, თუ 1 მანეთი და 90 კაპიკი.

3. ქალბატონ ნაილეს შექმნილი პროდუქტის ფულის გადახდისას მოლარემ ხუთი მანეთი ფულის ნაშთი დაუბრუნა. ქალბატონ ნაილეს შექმნილი პროდუქტის ფასი მთლიანობაში 25 მანეთი იყო. 1) ქალბატონ ნაილეს სალაროში რამდენი მანეთი ჰქონდა მიცემული? 2) სალაროში მიცემული თანხა რომელი ქალაქის ფულები შეიძლება იყოს?

ვარიანტები ქალაქისგან მოჭრილი, გამზადებული ფულებით უჩვენეთ.

4. 1) ელნარეს ჰქონდა 1 მანეთი და 40 კაპიკი ფული. პაპამ მას კიდევ 50 კაპიკი მისცა. კიდევ რამდენი კაპიკი უნდა ჰქონდეს ელნარეს, რომ მას 2 მანეთი გაუხდეს?

2) ველი ამბობს, რომ მისი ფული 20 კაპიკიანებია. კიდევ 2 ცალი 20 კაპიკიანიც რომ ჰქონდეს, ერთი მანეთი ფული ექნება. რამდენი 20 კაპიკიანი აქვს ველის? რამდენი კაპიკი ფული აქვს ველის?

5. ნარიმანმა 2 მანეთი და 40 კაპიკი ფული ძმასთან თანაბრად გაიყო. რამდენი ფული შეხვდა თითოეულს?

6. **ჯგუფური სამუშაო**

სხვადასხვა ხერხით, კაპიკებით 1 მანეთი მიიღეთ.

შეკრებისა და გამოკლების ურთიერთკავშირი

სწავლება:

თუ ერთი შეკრების მოქმედებას შეასრულებთ, მისი შესაბამისი 2 გამოკლების მოქმედების შესრულებას ადვილად შესძლებთ.

$$26 + 35 = 61 \qquad 61 - 35 = 26 \qquad 61 - 26 = 35$$

გამოკლების მოქმედების სწორად შესრულება, თან შეკრების, თანაც გამოკლების მოქმედების დახმარებით შეგიძლიათ შეამოწმოთ.

$$57 - 24 = 33 \qquad 33 + 24 = 57 \qquad 57 - 33 = 24$$

1. შეკრების მოქმედების შესახებ მაგალითების ამოხსნით, გამოკლების შესახებ მაგალითების ადვილად ამოხსნას შესძლებთ.

1) $22 + 21$	$43 - 21$	2) $53 + 23$	$76 - 53$
$22 + 32$	$54 - 32$	$26 + 31$	$57 - 26$
$20 + 44$	$64 - 44$	$35 + 43$	$78 - 35$

2. რომელს მეტი შეცდომა აქვს? ამოხსნის სისწორის ყოფნა-არ ყოფნის შესახებ მოსაზრება, შეკრების მოქმედების დახმარებით შეამოწმეთ.

ქამალ				გულერ			
$\begin{array}{r} 53 \\ -27 \\ \hline 16 \end{array}$	$\begin{array}{r} 47 \\ -22 \\ \hline 25 \end{array}$	$\begin{array}{r} 51 \\ -34 \\ \hline 16 \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ -46 \\ \hline 18 \end{array}$	$\begin{array}{r} 78 \\ -37 \\ \hline 31 \end{array}$	$\begin{array}{r} 53 \\ -45 \\ \hline 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 87 \\ -52 \\ \hline 35 \end{array}$	$\begin{array}{r} 45 \\ -28 \\ \hline 17 \end{array}$

3. თერანე და ბებიაშის წიწილებს ითვლიან. მათ სულ 45 წიწილა დათვალეს. წიწილებიდან 23 თეთრი, დანარჩენი წითელი ფერისაა. რამდენი წითელი წიწილა დათვალა თერანემ ბებიაშთან ერთად?
ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ შეკითხვაში: ა) თეთრი წიწილების რაოდენობის მოძებნა; ბ) ყველა წიწილის რაოდენობის მოძებნა მოთხოვნილ იქნას.

4. რვეულში დაასრულეთ.

$$28 \begin{array}{l} \xrightarrow{+28} \blacksquare \\ \xleftarrow{-28} \end{array}$$

$$42 \begin{array}{l} \xrightarrow{+17} \blacksquare \\ \xleftarrow{-17} \end{array}$$

$$55 \begin{array}{l} \xrightarrow{+23} \blacksquare \\ \xleftarrow{-23} \end{array}$$

$$33 \begin{array}{l} \xrightarrow{+27} \blacksquare \\ \xleftarrow{-27} \end{array}$$

$$34 \begin{array}{l} \xrightarrow{+32} \blacksquare \\ \xleftarrow{-32} \end{array}$$

$$62 \begin{array}{l} \xrightarrow{+33} \blacksquare \\ \xleftarrow{-33} \end{array}$$

შეკრებისა და გამოკლების ურთიერთკავშირი

ამოცანის ამოხსნა

სწავლება: ამოცანაში მოცემულობისა და საძიებელის ადგილების შეცვლით ახალი ამოცანის შედგენა შეიძლება.

ამოცანა 1. მე-2 კლასის მოსწავლეებმა დღესასწაულზე 12 1-ლ კლასელი და 9 მე-3 კლასელი დაპატიჟეს. მე-2 კლასელებმა სულ რამდენი მოსწავლე დაპატიჟეს?

სულ	
?	
ნაწილ	ნაწილ
12	9

ამოცანა 2. მე-2 კლასის მოსწავლეებმა დღესასწაულზე სულ 21 მოსწავლე დაპატიჟეს. ამათგან 9 იყო 1-ლ კლასელი, დანარჩენები მე-3 კლასის მოსწავლეები. რამდენი მე-3 კლასის მოსწავლე იყო დაპატიჟებული?

სულ	
21	
ნაწილ	ნაწილ
?	9

ამოცანა 3. მე-2 კლასის მოსწავლეებმა დღესასწაულზე სულ 21 მოსწავლე დაპატიჟეს. ამათგან 12 მე-3 კლასის, დანარჩენები 1-ლი კლასის მოსწავლეები იყვნენ. დღესასწაულზე რამდენი 1-ლ კლასელი იყო დაპატიჟებული?

სულ	
21	
ნაწილ	ნაწილ
12	?

თითოეული ამოცანის მიხედვით შეადგინეთ ახალი ამოცანები და დახაზეთ ცხრილები.

1. სათბურის მწკვრივებში დარგული 56 პომიდვრის ჩითილიდან 17-მა ყვავილი გაიშალა. დანარჩენებს ყვავილი არ გაუშლიათ. რამდენი პომიდვარი არ გაყვავებულა ჯერ?

სულ	
ნაწილ	ნაწილ

2. შეჯიბრში სკოლის გუნდმა “მამაცი” 46 ქულა, გუნდმა “არწივები” კი 58 ქულა მოაგროვა. რამდენი ქულა მოაგროვა სკოლის ორივე გუნდმა სულ?

სულ	
ნაწილ	ნაწილ

3. ახალი წლის დღესასწაულზე მონაწილე მოსწავლეებს სხვადასხვა ზღაპრის გმირების განსახიერებისათვის ნიღბები უნდა გაემზადებინათ. მოსწავლეებმა 28 ნიღბიდან 17 გაამზადეს. კიდევ რამდენი ნიღბი უნდა დაამზადონ მათ?

სულ	
ნაწილ	ნაწილ

4. აპრილის თვეში 7 დღე წვიმიანი, დანარჩენი დღეები მზიანი იყო. რამდენი მზიანი დღე იყო აპრილის თვეში?

სულ	
ნაწილ	ნაწილ

ამოცანის ამოხსნა

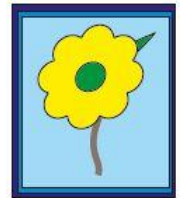
გამოარკვეით ზედმეტი შეტყობინება

1. ნაზიმმა სულ 24 მაგიდა და სკამი შელესა. მათგან 4 მაგიდაა, დანარჩენი კი სკამი. მან ეს 3 დღეში შეასრულა. რამდენი სკამი შელესა ნაზიმმა?

2. მეჰმანს თეთრი და ნაცრისფერი 27 კურდღელი ჰყავს. თეთრი კურდღლებიდან 4-ს სძინავს. კურდღლებიდან 12 თეთრია. რამდენი ნაცრისფერი კურდღელი ჰყავს მეჰმანს?

3. ნეზრინს 24 ყვავილის სტიკერი (წებოიანი სურათები) აქვს. აქედან 5 მას მეგობარმა გოგონამ აჩუქა. ნეზრინმა 12 სტიკერი რვეულის მოსართავად გამოიყენა. რამდენი ყვავილის სტიკერი დარჩა ნეზრინს?

4. მოედანზე 12 ბავშვი ფრენბურთს თამაშობს მათგან 4 ერთ კლასში სწავლობს. მოედანზე კიდევ 14 მოსწავლე ვარჯიშობს. სულ რამდენი მოსწავლეა მოედანზე?

5. მეორე კლასის მოსწავლეები კვირა დღეს ხელოვნების მუზეუმში ექსკურსიაზე წასვლას გეგმავენ. მუზეუმში მე-2^ა კლასიდან 21 მოსწავლე, მე-2^ბ კლასიდან 27 მოსწავლე წავა. 3 მშობელი ექსკურსიის დროს მასწავლებლებს დაეხმარება. სულ რამდენი მოსწავლე წავა ექსკურსიაზე?

თვითშეფასება

1. შეასრულეთ გამოკლების მოქმედებები, ამოხსნის სისწორე შეამოწმეთ შეკრების მოქმედების დახმარებით.

$$\begin{array}{r} 44 \\ -28 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 72 \\ -27 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 43 \\ -32 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 81 \\ -44 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 52 \\ -24 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 73 \\ -58 \\ \hline \end{array}$$

2. ამოხსენით ამოცანები მთელი-ნაწილი ცხრილის ჩახაზვით

ა) ორ ყუთში სულ 48 ბურთულაა. თუ ერთ-ერთ ყუთში 27 ბურთულაა, მაშინ რამდენი ბურთულაა მეორე ყუთში?

ბ) პირობა ისე შეცვალეთ, რომ ამოცანა შეკრების მოქმედების დახმარებით ამოიხსნას.

სულ	
ნაწილი	ნაწილი

3. ქვემოთ მოცემული რიცხვებიდან, ერთი შეკრებისა და გამოკლების ოჯახს მიკუთვნებულები სამ-სამად დააჯგუფეთ. რამდენი ჯგუფი მიიღეთ?

23, 17, 18, 55, 38, 10, 41, 60, 50

4. ორნიშნა რიცხვი და ერთნიშნა რიცხვი შეკრებილია ან კიდევ გამოკლებულია. ქვემოთ მოცემული ტოლობებიდან რომელია შესაძლებელი? გაარკვიეთ ყველა შემთხვევა.

$$3\square + \square = 52$$

$$4\square - \square = 34$$

$$3\square + \square = 42$$

$$4\square - \square = 24$$

5. მამა ნათიკს სთხოვა, რომ პარკებიდან ერთ-ერთი აეღო და სახლში წაეღო. ნათიკმა ივარაუდა, რომ მსუბუქი იქნებოდა, ამიტომ პატარა პარკი აიღო. ორი პარკიდან ერთში 5 კგ ფქვილი, მეორეში 5 კგ კომბოსტო იყო. შესძლო ნათიკმა მსუბუქი პარკის არჩევა?

6. ჩაწერეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვები.

$$43 + 57 = 43 + \blacksquare + 7$$

$$86 - 52 = 86 - 50 - \blacksquare$$

$$31 + 46 = \blacksquare + 1 + 46$$

$$46 - 24 = 46 - \blacksquare - 4$$

$$58 + 37 = 58 + \blacksquare + 7$$

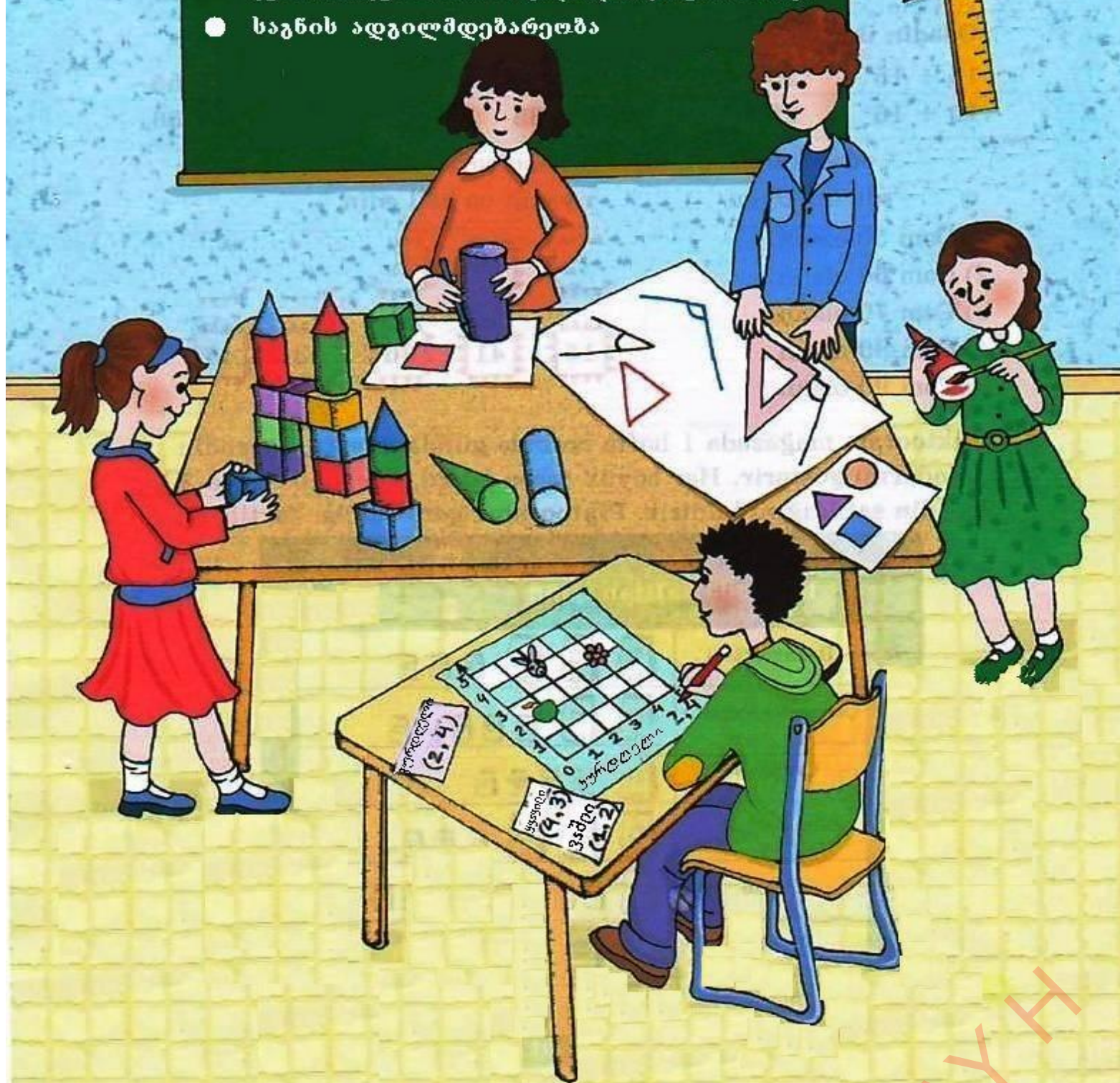
$$85 - 53 = 85 - \blacksquare - 3$$

$$49 + 26 = 49 + 20 + \blacksquare$$

$$74 - 26 = 74 - 20 - \blacksquare$$

მე-3 განყოფილება

- სწრაფი გაანგარიშების უნარები
- გეომეტრიული ფიგურები
კვადრატი, მართკუთხედი, სამკუთხედი, წრე
- ფრჩხილებიანი გამოსახულებები
- გეომეტრიული ფიგურები
კუბი, მართკუთხა პრიზმა, ცილინდრი, კონუსი, ბირთვი
- საგნის ადგილმდებარეობა

LAYH

სწრაფი გაანგარიშების უნარები

1. ნიმუშში მოცემული გაანგარიშების ხერხი გაარკვეით. ხელსაყრელი ხერხით გაიანგარიშეთ.

$$23 + 16 + 27 = 23 + 27 + 16 = 50 + 16 = 66$$

$$36 + 29 + 24$$

$$48 + 26 + 12$$

$$11 + 37 + 49$$

$$17 + 48 + 23$$

$$55 + 27 + 15$$

$$28 + 39 + 32$$

2. ისარგებლეთ რიცხვის ორმაგით და ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$$15 + 15$$

$$25 + 25$$

$$35 + 35$$

$$45 + 45$$

$$55 + 55$$

$$15 + 16$$

$$25 + 26$$

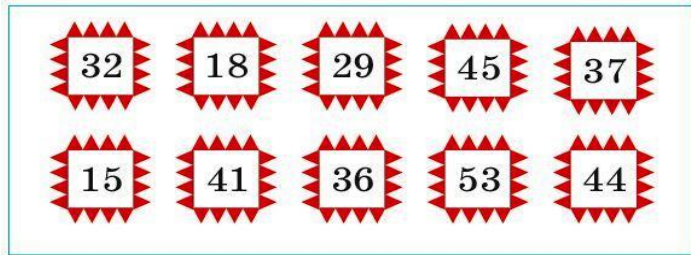
$$35 + 35$$

$$45 + 46$$

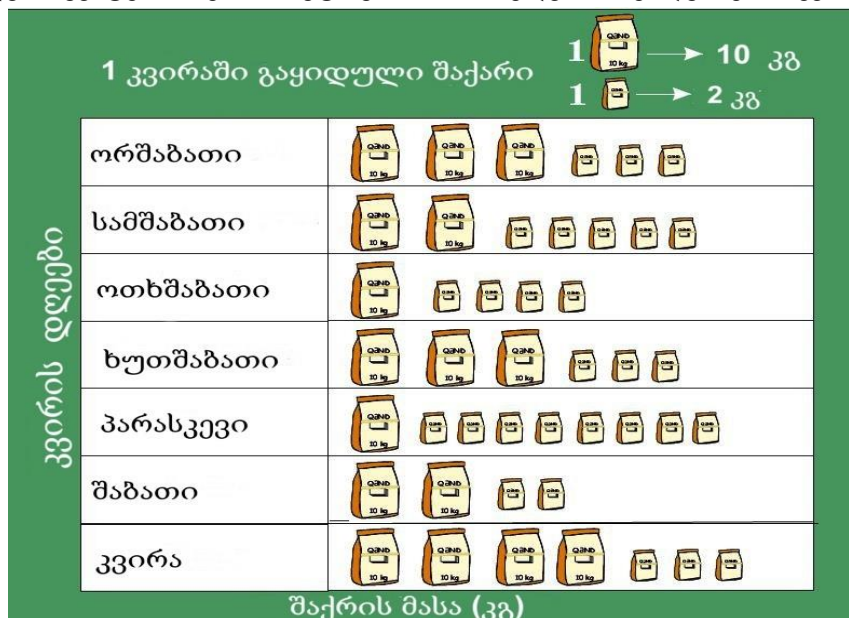
$$55 + 56$$

3. მოცემული რიცხვითი ბარათები მოთხოვნილი პირობების შესაბამისად ორ-ორად დავაჯგუფოთ. შესაბამისი მაგალითები დაწერეთ და შეასრულეთ.

- 1) ჯამი 50 იყოს
- 2) ჯამი 60 იყოს
- 3) ჯამი 70 იყოს
- 4) ჯამი 80 იყოს
- 5) ჯამი 90 იყოს

4. პიქტოგრამა მაღაზიაში ერთი კვირის განმავლობაში დღიურად გაყიდული შაქრის წონას უჩვენებს. ყოველი დიდი პარკი 10 კგ, ყოველი პატარა პარკი 2 კგ შაქრის გაყიდვას გვატყობინებს. პიქტოგრამას მიხედვით შეადგინეთ შეკითხვები.

სწრაფი გაანგარიშების უნარები

1. ფერადი წრეების ადგილას “+” და “-” ნიშნები ისე ჩაწერეთ, რომ ტოლობები სწორი აღმოჩნდეს. ერთი ნიმუშიც თქვენ დაამატეთ.

$$20 \bullet 10 \bullet 5 = 15$$

$$40 \bullet 25 \bullet 30 = 45$$

$$59 \bullet 30 \bullet 11 = 100$$

$$_ \bullet _ \bullet _ = _$$

$$38 \bullet 20 \bullet 18 = 0$$

$$60 \bullet 40 \bullet 19 = 39$$

$$90 \bullet 9 \bullet 1 = 80$$

$$_ \bullet _ \bullet _ = _$$

2. რამდენი 10 კაპიკიანია?

- 2 ცალი 20 კაპიკიანი;
- 1 ცალი 20 კაპიკიანი და 1 ცალი 50 კაპიკიანი;
- 2 ცალი 20 კაპიკიანი და 2 ცალი 5 კაპიკიანი;
- 3 ცალი 20 კაპიკიანი და 1 ცალი 10 კაპიკიანი.

3. ნიმუშები გაარკვიეთ. ამ ხერხით ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$$22 + 39 = 61$$

$$64 - 29 = 35$$

$$59 + 36$$

$$29 + 45$$

$$22 + 40 = 62$$

$$64 - 30 = 34$$

$$93 - 49$$

$$77 - 19$$

$$62 - 1 = 61$$

$$34 + 1 = 35$$

$$75 - 59$$

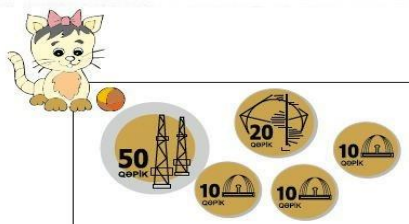
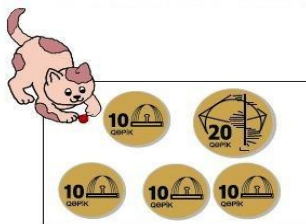
$$46 + 39$$

4. ცხრილი რვეულში დაასრულეთ.

■	■	+10
23	33	
42		
53		
67		

■	■	- 10
56	46	
68		
83		
47		

5. სურათზე ნაჩვენებია თითოეული კატის ერთკვირეულ საჭმელში დახარჯული ფული. რომელი კატის საჭმელში უფრო მეტი ფული იხარჯება? პასუხი შესაბამისი რიცხვების შედარების დაწერითაც უჩვენეთ.

შეკრიბეთ 100 მიიღეთ, 100-ს გამოაკელით

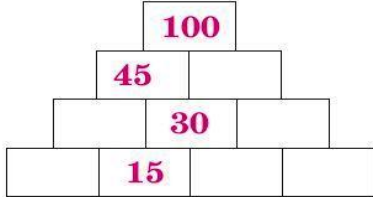
განგარიშებები ჯერ ზეპირად, შემდეგ კი რვეულში ჩაწერით შეასრულეთ.

1.
$$\begin{array}{r} 59 + 41 = 100 \\ 59 + 1 \\ 60 + 40 \end{array}$$

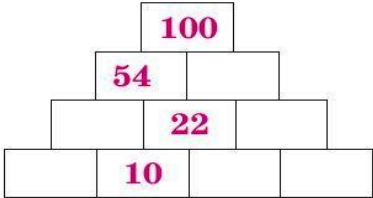
$$\begin{array}{r} 67 + 33 \\ 67 + \blacksquare \\ 70 + \blacksquare \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 + 62 \end{array}$$

2.
$$\begin{array}{l} 72 + \blacksquare = 100 \\ 58 + \blacksquare = 100 \\ 37 + \blacksquare = 100 \\ 85 + \blacksquare = 100 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 53 + \blacksquare = 100 \\ 66 + \blacksquare = 100 \\ 44 + \blacksquare = 100 \\ 21 + \blacksquare = 100 \end{array}$$

3.
$$\begin{array}{l} 100 - 20 \\ 100 - 10 \\ 100 - 70 \\ 100 - 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 100 - \blacksquare = 70 \\ 100 - \blacksquare = 20 \\ 100 - \blacksquare = 10 \\ 100 - \blacksquare = 50 \end{array}$$

4.
$$\begin{array}{r} 100 - 26 = 74 \\ 100 - 20 = 80 \\ 80 - 6 = 74 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 100 - 36 \\ 100 - 19 \\ 100 - 47 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 100 - 64 \\ 100 - 28 \\ 100 - 34 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 100 - 75 \\ 100 - 92 \\ 100 - 53 \end{array}$$

5.
$$\begin{array}{l} 10 - 8 = 2 \\ 100 - 18 \\ 100 - 28 \\ 100 - 38 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 - 7 = 3 \\ 100 - 17 \\ 100 - 27 \\ 100 - 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 - 1 = 9 \\ 100 - 11 \\ 100 - 21 \\ 100 - 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 10 - 4 = 6 \\ 100 - 14 \\ 100 - 24 \\ 100 - 34 \end{array}$$

6. **გამოკვლევა**

ახალ დაარსებულ ქუჩაზე 100 სახლია. სახლების დანომრისათვის დურგალთან ციფრების გამზადებისათვის შეკვეთა იყო მიცემული. დურგალმა 1-დან 100-მდე სახლების დანომრისათვის ფიცრიდან რამდენი ციფრი 9 უნდა დაამზადოს?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. გამოტოვებული მაგალითები დაამატეთ. იპოვეთ სხვაობა.

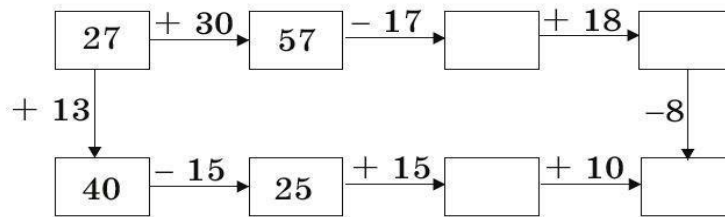
$43 - 21$	$54 - 13$	$_ - _$	$53 - 12$
$43 - 12$	$_ - _$	$65 - 24$	$_ - _$
$34 - 21$	$45 - 13$	$56 - 42$	$_ - _$
$34 - 12$	$45 - 31$	$_ - _$	$_ - _$

2. ჩაწერეთ უჯრებში შესაბამისი ციფრები.

$90 - 7 = \square 3$	$60 - 2 = \square 8$	$80 - 4 = \square 6$
$60 - 5 = \square 5$	$40 - 3 = \square 7$	$60 - 5 = \square 5$
$70 - 8 = \square 2$	$50 - 7 = \square 3$	$40 - 7 = \square 3$
$50 - 3 = \square 7$	$30 - 3 = \square 7$	$20 - 6 = \square 4$

3. ჩავიფიქრე ერთი რიცხვი. ამ რიცხვის ათეულების რაოდენობას 2 ერთეულით, ერთეულების რაოდენობას 1 ერთეულით თუ გავზრდით, უმცირესი სამნიშნა რიცხვი მიიღება. რა რიცხვი ჩავიფიქრე?

4. ცარიელ უჯრებისათვის იპოვეთ შესაბამისი რიცხვები.

5. კაპიკები შეავსეთ 1 მანეთამდე.

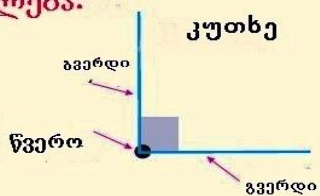
1 მანეთი	
	35
50	
	85
30	

1 მანეთი	
20	
	95
45	
	60

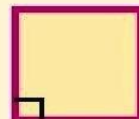
გეომეტრიული ფიგურები

წრფე, სხივი, მონაკვეთი, კუთხე

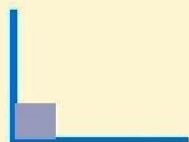
სწავლება:

კვადრატის, მართკუთხედის კუთხეები მართი კუთხეებია. გარდა ამისა არსებობს მახვილი კუთხე და ბლაგვი კუთხე.

მართი კუთხე

მახვილი კუთხე

მახვილი კუთხე მართ კუთხეზე ნაკლებია

ბლაგვი კუთხე

ბლაგვი კუთხე მართ კუთხეზე მეტია

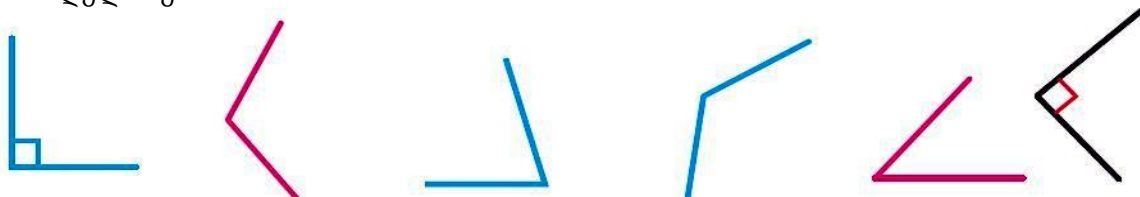
1. გაარკვიეთ კუთხის სახეები.

2. ელგუნი სკოლიდან საკმაო ხანია დაბრუნდა. დედამ სამსახურიდან დარეკა, მასთან ისაუბრა, შემდეგ საათი იკითხა. ელგუნმა დედას უთხრა: “საათის ისრები მართ კუთხეს ქმნიან და სრულ საათს უჩვენებს.” ამ პასუხის მიხედვით შეუძლია ელგუნის დედას, გაარკვიოს რომელი საათია?

3. ქვემოთ მოცემულ კუთხეებს შორის გამოარკვიეთ მართი, ბლაგვი და მახვილი კუთხეების რაოდენობა. მეტალის მეტრიანით მოახდინეთ სხვადასხვა კუთხეების მოდელირება.

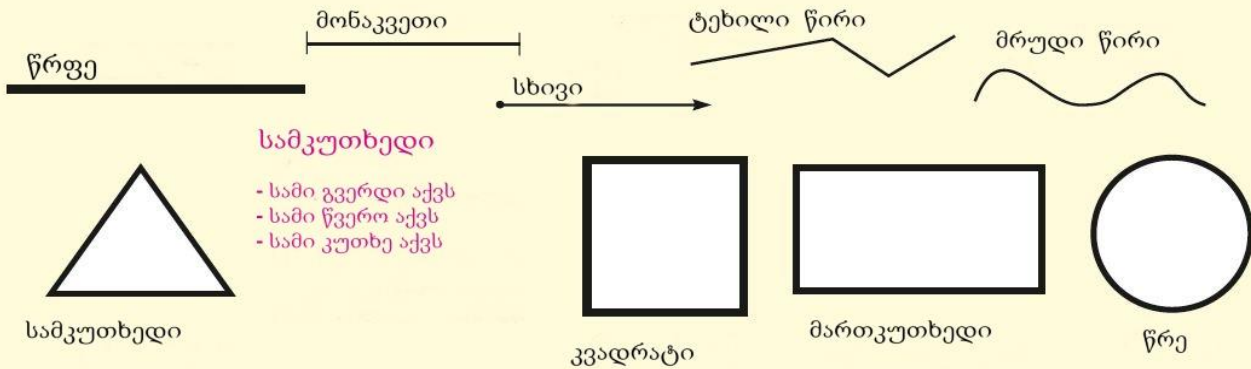

LAYH

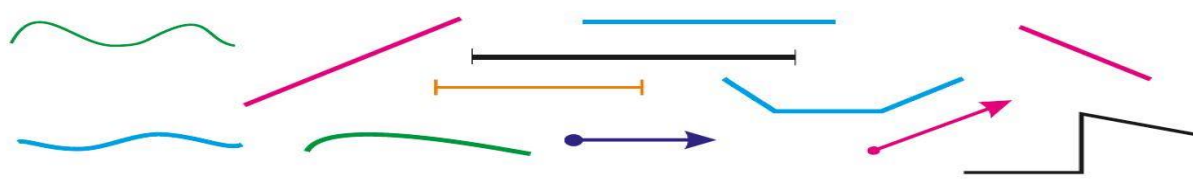
გეომეტრიული ფიგურები

კვადრატი, მართკუთხედი, სამკუთხედი, წრე

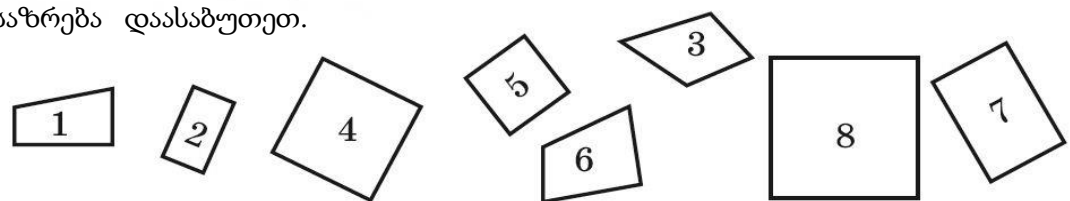
ქვემოთ მოცემული ფიგურებიდან თითოეული რგულში დახაზეთ. თითოეული ფიგურის სახელი, გვერდების წვეროების და კუთხეების რაოდენობა დაწერეთ.

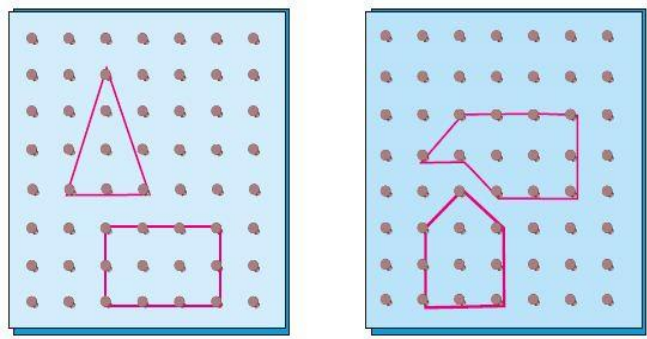
1. სურათზე რამდენი წრფე, ტეხილი, მრული ხაზი, მონაკვეთი და სხივია?

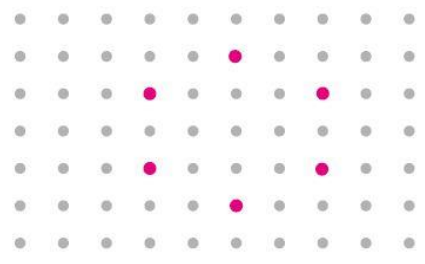
2. სურათზე მყოფი ფიგურებიდან რომლებია კვადრატები? მოსაზრება დაასაბუთეთ.

3. 1) გეომეტრიულ დაფაზე სხვადასხვა ფიგურები ააგეთ. დათვალეთ გვერდები და კუთხეები.

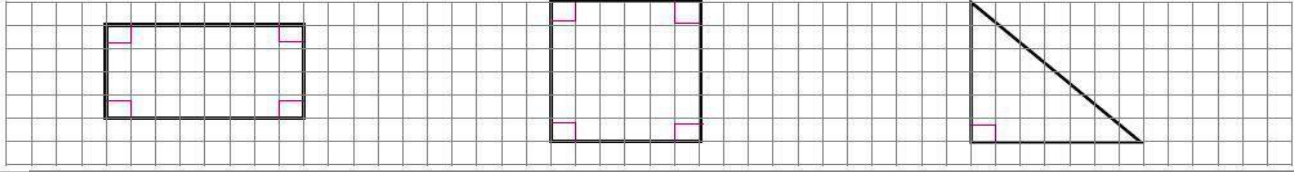
2) წითელი წერტილები გეომეტრიული ფიგურის წვეროებს უჩვენებს ამ წერტილების მიმდევრობით შეერთებით ფიგურა დახაზეთ. ამ ფიგურის გვერდების რაოდენობის შესახებ მოსაზრებები გამოთქვით.

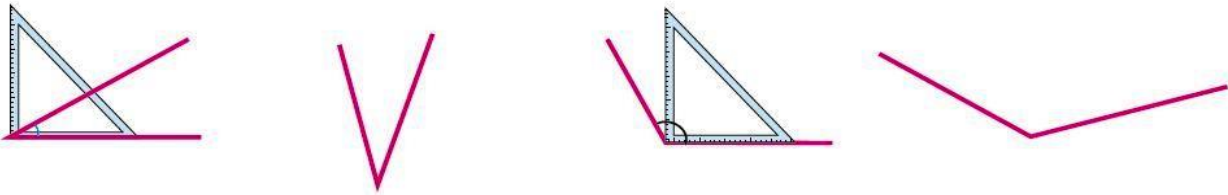
LAYH

განმაზოგადებელი დავალებები

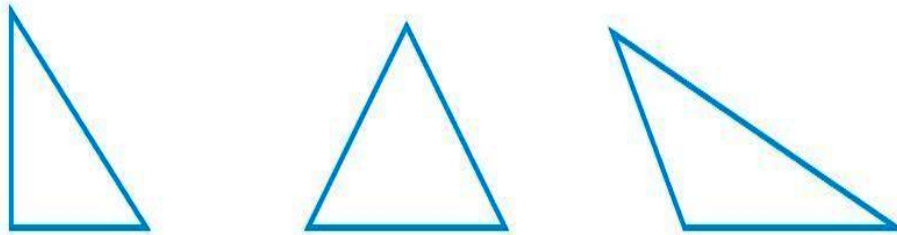
1. ქვემოთ მოცემული ფიგურები რვეულში ჩახაზეთ. დაწერეთ სახელები, გვერდები, კუთხეები და გვერდების რაოდენობა. აღნიშნეთ მართი კუთხეები.

2. რვეულში მახვილი და ბლაგვი კუთხეები დახაზეთ. კუთხეები მართკუთხა სამკუთხედის ფორმიანი სახაზავის დახმარებით მართ კუთხესთან შეადარეთ.

3. ქვემოთ მოცემული სამკუთხედები ჩაიხაზეთ რვეულში, თითოეული სამკუთხედის მართი კუთხე წითელი, მახვილი კუთხე ლურჯი, ბლაგვი კუთხე მწვანე ფერით აღნიშნეთ.

4. კუთხეების რაოდენობის კლებითი მიმდევრობით ქვემოთ მოცემული ფიგურები რვეულში ჩაიხაზეთ.

5. **ჯგუფური სამუშაო.**

ქვემოთ აშობს, რომ კუთხის შემქმნელი ხაზების - კუთხის გვერდების ერთმანეთთან მიახლოებისას კუთხე მცირდება. ეს მოსაზრება მართალია? განიხილეთ, დახაზეთ, უჩვენეთ.

ფრჩხილებისანი გამოსახულებები

სწავლება: ფრჩხილებისანი და უფრჩხილებო გამოსახულებებში მოქმედებები როგორი თანმიმდევრობით სრულდება?

უფრჩხილებო გამოსახულება: $30 - 14 + 7 = 16 + 7 = 23$

მოქმედებები მარცხნიდან მარჯვნივ დაწერილი თანმიმდევრობით სრულდება.

ფრჩხილებისანი გამოსახულება: $30 - (14 + 7) = 30 - 21 = 9$

ფრჩხილებისანი გამოსახულებებში ჯერ ფრჩხილებში მოცემული მოქმედება, შემდეგ კი მოქმედებები უფრჩხილებო გამოსახულებებისათვის არსებული წესით სრულდება.

1. გაიანგარიშეთ.

$$(67 - 17) + 23$$

$$48 - (16 + 24)$$

$$54 + (30 - 15)$$

$$(59 - 11) + 13$$

$$38 - (13 + 13)$$

$$(23 + 23) - 14$$

2.

სამ თეფშზე სულ 56 კვერია. პირველ თეფშზე 23 კვერია, მეორე თეფშზე ცნობილია რომ 17 კვერია. მესამე თეფშზე კვერების რაოდენობა კი ბავშვებმა სხვადასხვა ხერხებით იპოვეს.

ა) იეგანემ ამოცანის შესაბამისად ქვემოთ მოცემული გამოსახულება დაწერა. მისი ამონახსენი ახსენით.

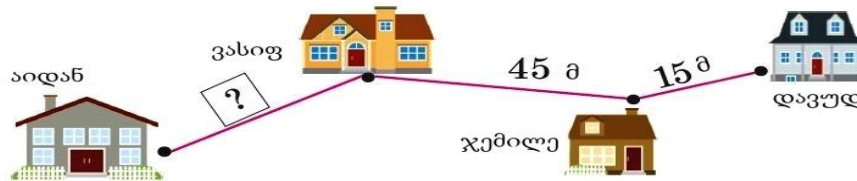
$$56 - (23 + 17)$$

ბ) ესმერმა და ნასიბმა კი შესაბამისად ქვემოთ მოცემული გამოსახულებები დაწერეს. ეს გამოსახულებებიც ამოცანის პირობის შესაბამისად ახსენით.

$$56 - 23 - 17 \quad \text{და} \quad 56 - 17 - 23$$

3.

აიდანის სახლიდან დავუდის სახლამდე მანძილი 100 მ-ია. აიდანის სახლიდან ვასიფის სახლამდე მანძილი იპოვეთ სურათის მიხედვით.

4.

დაწერეთ მაგალითები ფრჩხილების გამოყენებით.

- 1) 38-ს გამოაკელით 12-ისა და 18-ის ჯამი ;
- 2) 64-ს გამოაკელით 34-ისა და 19-ის სხვაობა;
- 3) 65-ისა და 23-ის სხვაობას მიუმატეთ 18;
- 4) 15-ისა და 18-ის ჯამს გამოაკელით 8.

ფრჩხილებიანი გამოსახულებები

1. ფრჩხილების დახმარებით შესაკრებები ათეულებისა და ერთეულების ჯამით გამოსახეთ.

$$57 + 27 = (50 + 20) + (7 + 7) = 70 + 14 = 84$$

$$34 + 36$$

$$45 + 27$$

$$53 + 34$$

$$23 + 49$$

$$28 + 39$$

$$42 + 19$$

$$54 + 43$$

$$36 + 39$$

$$72 + 26$$

2. ფრჩხილები ისე გამოიყენეთ რომ სწორი ტოლობა მიიღოთ.

$$45 - 10 + 20 = 55$$

$$30 - 10 - 5 = 15$$

$$45 - 10 + 20 = 15$$

$$30 - 10 - 5 = 25$$

3. წერტილების ადგილას რიცხვების ჩაწერით ამოცანა დაასრულეთ და ამოხსენით. გულნარმა 48 გვერდიანი წიგნის პირველ დღეს გვერდი, მე-2 დღეს კი გვერდი წაიკითხა. წიგნის რამდენი გვერდი აქვს ჯერ კიდევ წასაკითხი გულნარს?

4.

ფრჩხილები ისე გამოიყენეთ, რომ სწორი ტოლობა მიიღოთ.

$$47 + 13 + 20 = 60 + 20$$

$$17 + 45 - 15 = 62 - 15$$

$$36 + 14 - 10 = 36 + 4$$

$$42 + 18 - 10 = 42 + 8$$

$$45 - 15 + 20 = 30 + 20$$

$$63 - 13 + 25 = 63 - 38$$

5. ავტომობილის ავზში 40 ლ ბენზინი იყო. ავტომობილმა შუადღემდე 12 ლ, შუადღის შემდეგ 9 ლ ბენზინი დახარჯა. რამდენი ლიტრი ბენზინი დარჩა ავტომობილის ავზში?

6. ქვემოთ მოცემული მაგალითების ხელსაყრელი ხერხით ამოხსნისათვის შესაკრებების ადგილი შეცვალეთ და ფრჩხილები გამოიყენეთ.

$$32 + 8 + 10 + 30 = (32 + 8) + (10 + 30) = 80$$

$$32 + 10 + 8 + 30$$

$$44 + 6 + 9 + 11$$

$$40 + 16 + 24 + 10$$

$$32 + 25 + 35 + 8$$

$$29 + 33 + 21 + 17$$

$$48 + 7 + 2 + 33$$

ამოცანის შედგენა

1. 1) $24 + 11$ გამოსახულების შესაბამისი ამოცანა შეადგინეთ.
ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ ამონახსენი ა) $35 - 11$, ბ) $35 - 24$ გამოსახულებების შესაბამისი იყოს.
- 2) $(16 + 9) - 4$ გამოსახულების შესაბამისი ამოცანა შეადგინეთ. ამოცანაში ჯერ შეკრების, შემდეგ გამოკლების მოქმედების მომთხოვნი აზრი ჩამოაყალიბეთ.

2. ასლანი სახლის ფანჯრიდან ქუჩაში მიმავალ მანქანებს ითვლიდა. მან 15 წუთის განმავლობაში გავლილი მანქანების რაოდენობის და ფერების ამსახველი ქვემოთ მოცემული ტელგრაფი შეადგინა. ტელგრაფის მიხედვით შეადგინეთ ამოცანები.

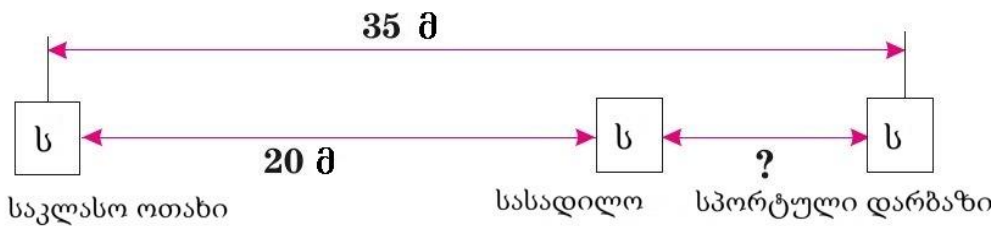
მანქანების რაოდენობა ფერების მიხედვით

თეთრი		21
შავი		18
ყვითელი		14

3. ცხრილის მიხედვით შეადგინეთ სხვადასხვა ამოცანები.

სპორტის სახეები	მოსწავლეთა რაოდენობა
ფეხბურთი	35
კრივი	24
ძიუდო	21
მხატვრული ტანვარჯიში	11

4. შეადგინეთ ამოცანა ქვემოთ მოცემული სქემის შესაბამისად.

ამოცანის ამოხსნა

1. დანაკლისი ინფორმაციის დამატებით ამოხსენით ამოცანა.

სკოლის ბაღში ნაძვის, ვერხვის და ალვის ხეებია. ბაღში 7 ალვის, 4 ვერხვის ხეა. სულ რამდენი ხეა ბაღში?

2. ქვემოთ მოცემული ამოცანა, კლასში მოსწავლეების რაოდენობის შესაბამისად შეადგინეთ და ამოხსენით.

კლასში— გოგონაა, ბიჭების რაოდენობა გოგონების რაოდენობაზე —ით ნაკლებია (მეტია). _____?

3. წერტილების ადგილას მოცემული რიცხვებიდან შესაბამისის ჩაწერით ტექსტი დაასრულეთ. თითო რიცხვი ერთხელ გამოიყენეთ.

ქალბატონმა ვალიდემ მალაზიიდან . . . კგ შაქრის ფხვნილი შეიძინა.
შაქრის ფხვნილის . . . კილოგრამი შექერბურაში, მასზე ორჯერ მეტი,
ესე იგი კგ მურაბაში გამოიყენა. შაქრის ფხვნილიდან . . . კგ
ზედმეტი დარჩა.

- 1
- 6
- 10
- 3

4. *პრობლემის გადაწყვეტა:*

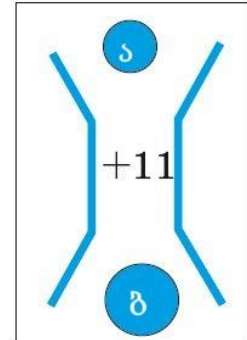
ნადირი და მამამისი ძაღლისათვის სადგომს აშენებდნენ. მამამ სადგომის კარების სიმაღლე თავისი მტკაველით გაზომა და ნადირს დაავალა 5 მტკაველი სიგრძის ფიცრის ნაჭრის მოჭრა. ნადირმა კი თავისი მტკაველით გაზომა. 5 მტკაველი სიგრძის ფიცარი მოჭრა. მოჭრილი ფიცრის ნაჭრის მამისთვის მიცემისას მამა ძლიერ დაეჭვდა და უკმაყოფილოდ თქვა: - ნადირ, შენ საქმე მომიმატე. თქვენი აზრით აქ რა მოხდა? თქვენ რომ იყოთ ნადირის ადგილას, ამ დავალებას როგორ შეასრულებდით?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. რობოტის შიგთავსი გამოიკვლიეთ. ცხრილი დაასრულეთ.

ა	27	42	36		43		72	5		85
ბ	38		47	22		86			57	88

2. ამოხსენით ამოცანები.

1) ავტობუსში 25 მგზავრი იყო. გაჩერებაზე 4 მგზავრი ჩავიდა, 6 მგზავრი ამოვიდა. რამდენი მგზავრია ავტობუსში?

2) ელვინს ცხოველების სურათიანი 19 მარკა აქვს. მან აქედან 7 დას მისცა. დამ კი მას მანქანის სურათიანი 4 მარკა მისცა. რამდენი მარკა გაუხდა ელვინს?

3. ფრჩხილები ისე გამოიყენეთ, რომ სწორი ტოლობა მიიღოთ.

$$40 - 5 + 4 = 39$$

$$40 - 5 + 4 = 31$$

$$20 - 10 + 10 = 0$$

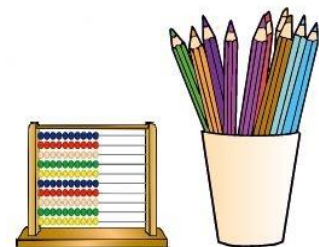
$$20 - 10 + 10 = 20$$

$$15 + 25 - 23 = 17$$

$$30 - 5 + 3 = 28$$

4. ელმირი კინოში ბილეთის შესაძენად რიგში 28-ე იყო. რამდენიმე წუთის განმავლობაში ელმირი რიგში მე-17 გახდა. ამ დროის განმავლობაში რამდენმა პირმა შეიძინა ბილეთი?

5. ულქერს 17 ფანქარი აქვს. ნაზიმის ფანქრების რაოდენობა მასზე 4-ით მეტია. ომერის ფანქრების რაოდენობა ნაზიმის ფანქრების რაოდენობაზე 6-ით ნაკლებია. რამდენი ფანქარი აქვს ომერს?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. იპოვეთ ცარიელი უჯრედების შესაბამისი რიცხვები.

$72 + \square = 100$

$48 + \square = 100$

$66 + \square = 100$

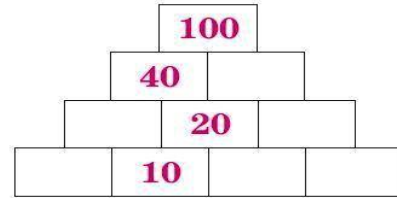
$57 + \square = 100$

$44 + \square = 100$

$35 + \square = 100$

$86 + \square = 100$

$23 + \square = 100$

2. ელშადს 24 ფერადი ქალაღი ჰქონდა. მან, ტექნოლოგიის გაკვეთილზე 14 ფერადი ქალაღი გამოიყენა. რამდენი ფერადი ქალაღი დარჩა ელშადს? ამოცანის პირობის შეცვლით კიდევ 2 ამოცანა შეადგინეთ და ამოხსენით.

3. გულნაზი ამბობს, რომ კალთბურთის კალათში ბურთის სროლაში გულარემ მაღალი შედეგი აჩვენა. მე, 17 ქულა, შეჰვამ კი 15 ქულა მოაგროვა. გულნარეს შედეგი კი, შეჰვასა და ჩემს ერთობლივ შედეგზე 2 ქულით მეტი იყო. გულნაზის ნათქვამის მიხედვით რამდენი ქულა მოაგროვა გულნარემ?

4. გაიანგარიშეთ.

$45 + 25$

$39 - 13$

$36 + 44$

$35 + 15$

$42 - 14$

$72 + 18$

$55 + 35$

$56 - 27$

$13 + 27$

$65 + 25$

$72 - 18$

$18 + 62$

5. ცხრილის მიხედვით ამოცანები შეადგინეთ და ამოხსენით.

წრეები	სპორტი	ხატვა	დრამა
მოსწავლეთა რაოდენობა	32	23	12
სულ მოსწავლეები	67 პირი		

ამოცანებიდან ერთ-ერთი ისე შეადგინეთ, რომ ფრჩხილებიანი გამოსახულებით ამოიხსნას.

გეომეტრიული ფიგურები

კუბი, მართკუთხა პრიზმა, ცილინდრი, კონუსი, ბირთვი

სწავლება:

ფორმით ქვემოთ მოცემული ფიგურების მსგავს ნივთებს ყველგან ვხვდებით. ქვემოთ მოცემული ნივთებიდან ამ ფიგურების მსგავსი ფიგურები შეარჩიეთ.

1. ქვემოთ მოცემული წინადადებები დაასრულეთ.

- ჯამბაზის ცხვირი ფორმისაა.
- ჯამბაზის კონუსის ფორმისაა.
- ყინული ფორმისაა.
- ჭიქა ფორმისაა.
- ელექტრონული ღუმელი ფორმისაა.

2. თითოეულ მოდელში მარცხნიდან მარჯვნივ მიმართულებით სვეტებში კუბების რაოდენობა, მიმდევრობით თითო უჯრაში ჩაწერეთ. ეს ჩანაწერი მოდელის წყობის შესახებ შეტყობინებას იძლევა. ამგვარი ჩანაწერებით ერთმანეთს კონსტრუქციების შექმნის სავარჯიშოები მიეცით.

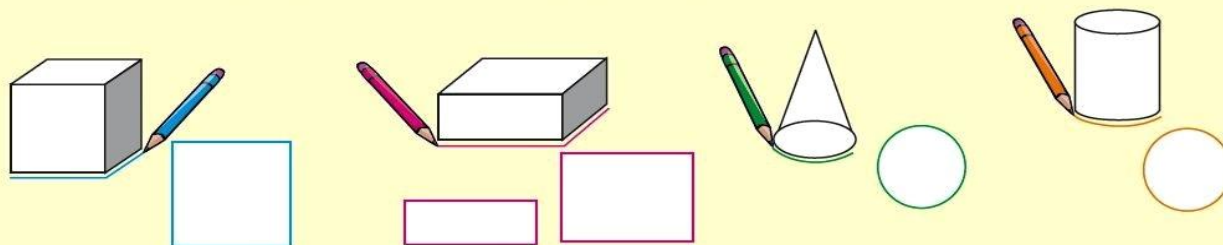
<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>3</td></tr></table>	3	3	2	3	<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>2</td><td></td><td></td></tr></table>	2			<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td>2</td><td>2</td><td>3</td></tr><tr><td>1</td><td></td><td></td></tr></table>	2	2	3	1			<table border="1" style="display: inline-table; border-collapse: collapse;"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>								
3	3	2	3																					
2																								
2	2	3																						
1																								

გეომეტრიული ფიგურები

ზედაპირის ფორმები

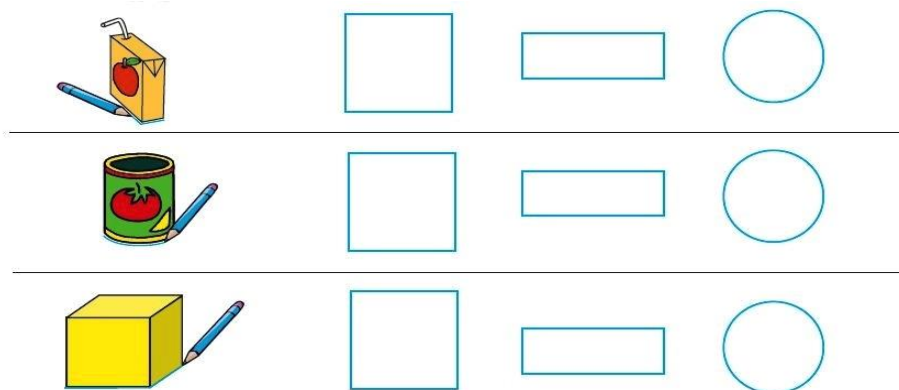
სწავლება:

კუბის, მართკუთხა პრიზმის, ცილინდრის, კონუსის ფორმის ნივთები შეარჩიეთ. ქალაქი ზედაპირზე დავადოთ, ნაპირები ფანქრით შემოვხაზოთ, ან კიდე ფიგურები საღებავში ჩავყოთ, ამოვიღოთ და ზედაპირზე ქალაქი დავადოთ. რომელი ფიგურიდან კვადრატი, რომლიდან მართკუთხედი, რომლიდან წრე მიიღეთ? ეს სურათები შესაბამისი ფიგურების წახნაგებია.

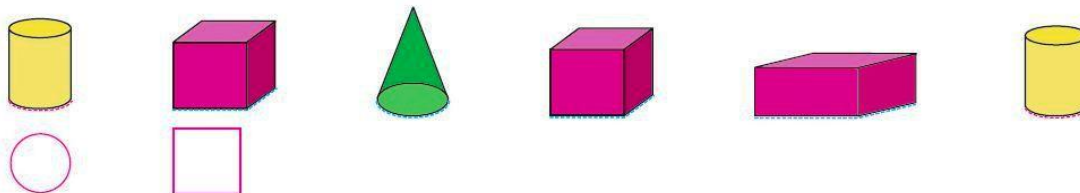

- 1) ცარიელი ასანთის კოლოფი ქალაქზე დადეთ და ყველა ზედაპირის ფორმა გადაიღეთ. რამდენი მართკუთხედი მიიღეთ?
2) ჭიქის რამდენ სხვადასხვა მდგომარეობაში დაჭერით შეიძლება წრის დახაზვა?

2. ქვემოთ მოცემული საგნების კალმით შემოხაზული ზედაპირის ფორმის მსგავსი ფიგურა შეარჩიეთ.

3. ფიგურების აღნიშნული წახნაგები მიმდევრობით რვეულში დახაზეთ.

გეომეტრიული ფიგურები

წახნაგები, წიბოები, წვეროები

სწავლება:

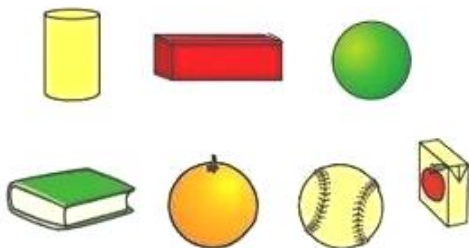
კუბს, მართკუთხა პრიზმას, ცილინდრს, კონუსს სხვადასხვა რაოდენობის წახნაგები აქვს. ეს წახნაგები შესაბამისად კვადრატის, მართკუთხედის, წრის ფორმის არის. ქვემოთ მოცემულ სურათზე კუბისა და მართკუთხა პრიზმის წიბოები ლურჯი ფერით, წვეროები კი ყვითელი ფერით არის აღნიშნული. წიბო კუბის, მართკუთხა პრიზმის ორი წახნაგის გადამკვეთი წრფის ნაწილია. წვერო სამი წიბოს გადაკვეთის წერტილია. კუბის, მართკუთხა პრიზმის წახნაგები, წიბოები და წვეროები ჩვენებით დათვალებ.

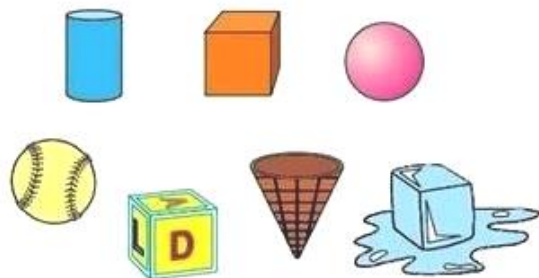
1. ცილინდრისა და კონუსის ფორმის ნივთები იპოვეთ და წახნაგები ქალაქში დახაზეთ. წახნაგები რა ფორმის მიიღებ?

2. მოცემული პირობის დამაკმაყოფილებელი ფიგურა და ამ ფიგურასთან ფორმით იგივე ნივთი შეარჩიეთ.

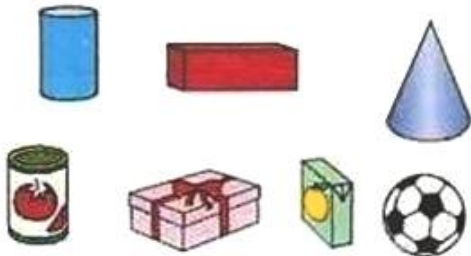
წიბო არა აქვს

6 წახნაგი, 8 წვერო, 12 წიბო აქვს

6 წახნაგი, 8 წვერო, 12 წიბო აქვს

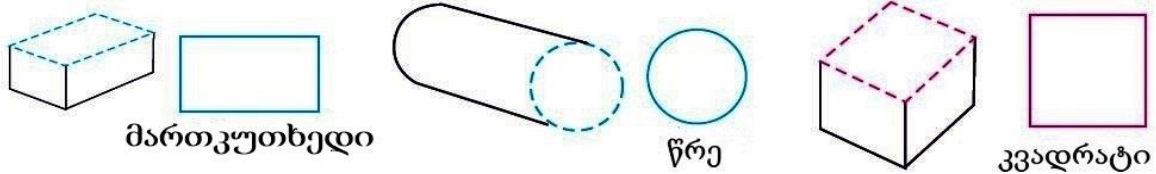

2 მართი წახნაგი აქვს

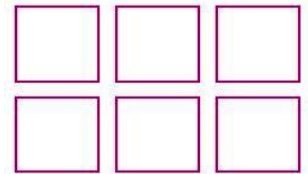
განმაზოგადებელი დავალებები

1. წინადადებები შესაბამისი სიტყვებით დაასრულეთ.

- 1) მართკუთხა პრიზმის წყვეტილი ხაზებით ნაჩვენები წახნაგი
- 2) ცილინდრის წყვეტილი ხაზებით ნაჩვენები წახნაგი
- 3) წყვეტილი ხაზებით ნაჩვენები წახნაგი კვადრატია.

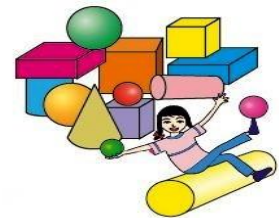
2. აითენმა ხელთმყოფი ფიგურის ყველა წახნაგი რვეულში დახაზა. შედეგად, ერთი და იმავე ზომის 6 კვადრატი მიიღო. რა ფიგურა ეკავა ხელში აითენს?

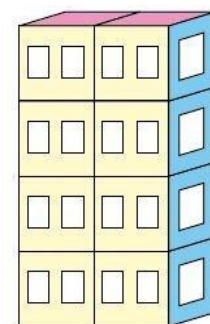
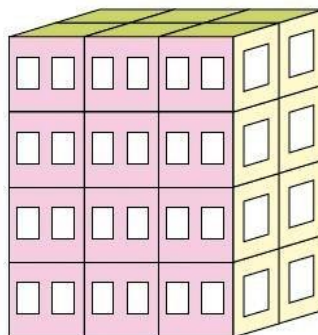
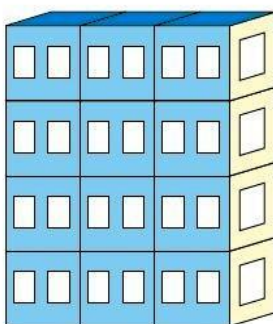
3. ქენანმა ხელთმყოფი გეომეტრიული ფიგურის წახნაგი საღებავში ჩაყო, ამოიღო, შემდეგ თეთრი ქაღალდის ზედაპირზე დადო. ფიგურის ქაღალდის ზედაპირიდან აღებისას წრის ფორმის კვალი დარჩა. რომელი ფიგურაა ქენანის ხელში?

4. ნეზრინს და ქამრანს უნდათ გეომეტრიული ფიგურების შერჩევა, ორ ყუთში შენახვა. ნეზრინი ამბობს, რომ მე დასაყრდნობ ფიგურებს ავირჩევ. ქამრანი ამბობს, რომ მე მოსრიალე ფიგურებს ავირჩევ. დაწერეთ ნეზრინისა და ქამრანის არჩეული ფიგურების სახელები.

5. თითოეული ბინის წინა და უკანა, ასევე მარჯვენა და მარცხენა კედლებზე ერთი და იმავე რაოდენობის ფანჯრებია. ა) დათვალეთ ეს ფანჯრები. ბ) შუაში მყოფ ბინას წინა და უკანა მხარეს ერთად სულ რამდენი ფანჯარა აქვს?

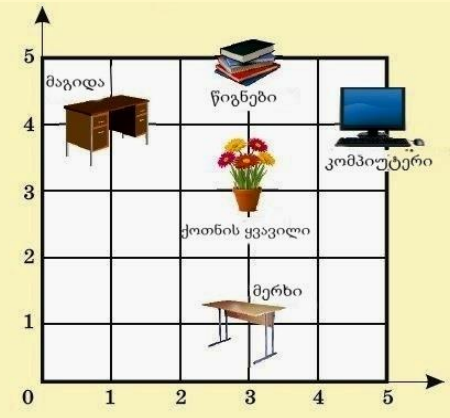
LAY H

საგნის ადგილმდებარეობა

სწავლება:

საკოორდინატო არის ზედაპირზე ნივთის ადგილმდებარეობის განსაზღვრა, რიცხვითი წყვილის (3, 5) - საკოორდინატო წყვილის საშუალებით შეიძლება. საკოორდინატო წყვილიდან, პირველი რიცხვი ობიექტის 0-დან რამდენი ერთეულით მარჯვნივ, მეორე რიცხვი კი რამდენი ერთეულით ზევით მდებარეობას უჩვენებს. მაგალითად, ქვემოთ მოცემული საკოორდინატო ბადის ზედაპირზე მერხის ადგილმდებარეობას (3, 1) საკოორდინატო წყვილი განსაზღვრავს, ესე იგი მერხი 0-დან 3 ერთეულით მარჯვნივ და 1-იდან 1 ერთეულით ზევით მდებარეობს. იპოვეთ საკოორდინატო ბადეზე სხვა საგნების ადგილმდებარეობა.

საკოორდინატო წყვილი	საგანი
1. <u>(3, 1)</u>	<u>მერხი</u>
2. <u>(3, 5)</u>	<u> </u>
3. <u>(5, 4)</u>	<u> </u>
4. <u>(1, 4)</u>	<u> </u>
5. <u>(3, 3)</u>	<u> </u>

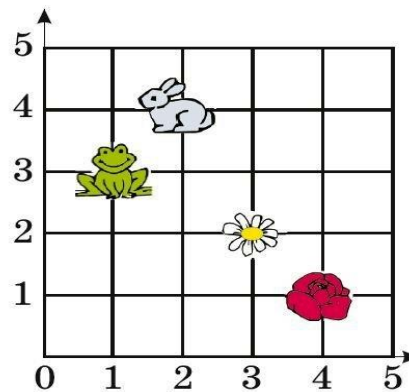

1.

ქვემოთ მოცემული საკოორდინატო ბადე ერთ მცირე ბაღას ეხება.

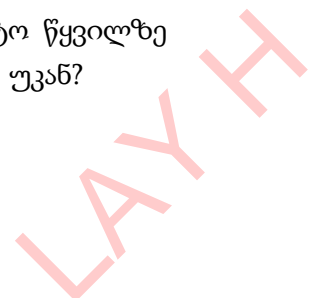
1) საკოორდინატო წყვილის მიხედვით შეარჩიეთ სწორი პასუხი .

საკოორდინატო წყვილი	ცხოველები და ყვავილები
<u>(1, 3)</u>	
<u>(4, 1)</u>	
<u>(2, 4)</u>	
<u>(3, 2)</u>	

2) საკოორდინატო ბადის ზედაპირზე ერთი ცხოველი, ან მცენარე მოათავსეთ. დაწერეთ საკოორდინატო წყვილი.

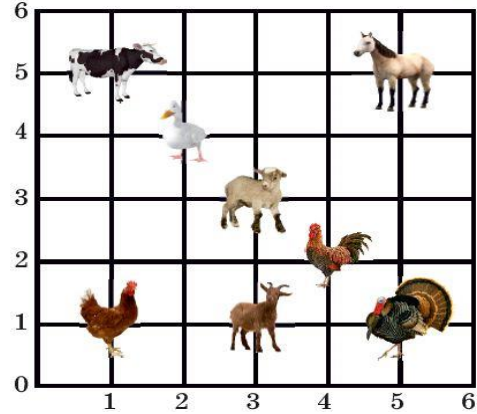
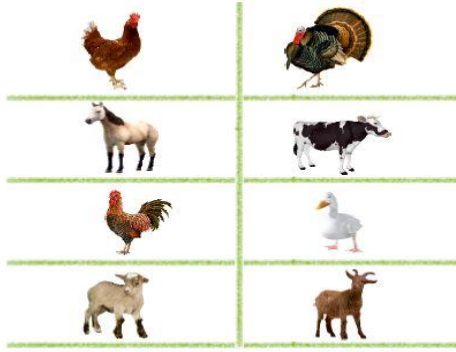
3) ნაილემ ამ საკოორდინატო ბადის ზედაპირზე, (4, 4) საკოორდინატო წყვილზე სტაფილოს სურათი მოათავსა. სტაფილო კურდღლის წინ არის თუ უკან?

საგნის ადგილმდებარეობა

1.

ჩაწერეთ თითოეული შინაური ცხოველის ადგილმდებარეობა საკოორდინატო წყვილის საშუალებით.

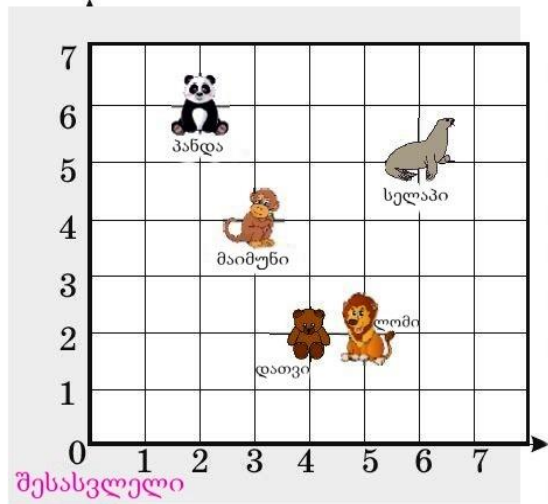
2.

საკოორდინატო ბადის მიხედვით შეასრულეთ ქვემოთ მოცემული სავარჯიშოები.

1) დაწერეთ ლომის ადგილმდებარეობის განმსაზღვრელი საკოორდინატო წყვილი.

2) რომელია მაიმუნის ადგილის შესაბამისი საკოორდინატო წყვილი?

(3, 4) (4, 3) (0, 4)

3) რომელი ცხოველების ადგილს განსაზღვრავს ქვემოთ ნაჩვენები საკოორდინატო წყვილები? შეარჩიეთ მეზობელი ცხოველების საკოორდინატო წყვილები.

(2, 6), (6, 5) (4, 2) (5, 2)

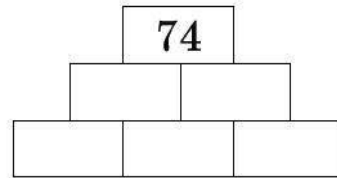
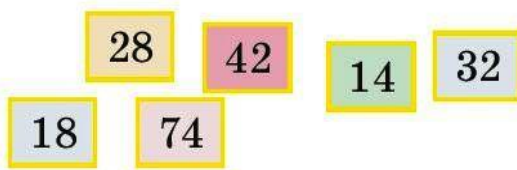
4) ერთ-ერთი ცხოველის ადგილის მაჩვენებელი საკოორდინატო წყვილის პირველი რიცხვი, პანდის ადგილის მაჩვენებელი საკოორდინატო წყვილის მეორე რიცხვთან ერთი და იგივეა. მეორე რიცხვი კი, 4-ზე ერთი ერთეულით მეტია. რა ცხოველია ეს?

5) თუ აისელი შესასვლელიდან 2 ნაბიჯით მარჯვნივ, 6 ნაბიჯით ზევით დაითვლის, თავის საყვარელ ცხოველს შეხვდება. უჩვენეთ ამ ცხოველის ადგილი. ჩაწერეთ საკოორდინატო წყვილი.

თვითშეფასება

1. სწორად მოათავსეთ რიცხვები უჯრებში.

2. ნიმუშის შესაბამისად ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$$49 + 37 = 50 + 37 - 1$$

$$59 + 25$$

$$39 + 46$$

$$69 + 25$$

$$29 + 43$$

$$79 + 17$$

3. ამოხსენით მაგალითები ნაჩვენები ორი ხერხით.

$$1) 100 - 49 = 51$$

$$(100 - 40) - 9$$

$$60 - 9 = 51$$

$$2) 100 - 49 = 51$$

$$(100 - 50) + 1$$

$$50 + 1 = 51$$

$$100 - 58$$

$$100 - 77$$

$$100 - 89$$

4. კუთხეები მიმდევრობით არის დანომრილი. რვეულში ჩაწერეთ მახვილი კუთხეების რიგითი ნომრები.

1.

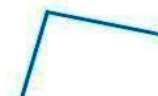
2.

3.

4.

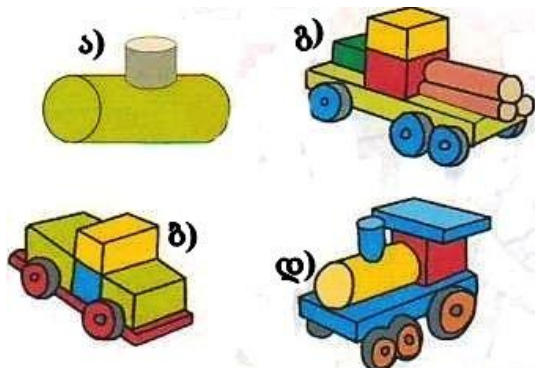

5.

6.

5. თითოეულ მოდელში რომელი გეომეტრიული ფიგურები და რამდენი ცალი არის გამოყენებული? ცხრილი რვეულში შეავსეთ.

	ა)	ბ)	გ)	დ)
ცილინდრი				
პრიზმა				
კუბი				

6. (4, 4), (5, 4), (4, 6) საკოორდინატო წყვილების შესაბამისი წერტილებიდან რომლები მდებარეობენ 0 დასაწყისიდან 4 ნაბიჯით მარჯვნივ?

მე-4 განყოფილება

- მიახლოებითი გაანგარიშებები
- სიგრძის გაზომვა
- მასის გაზომვა
- ტევადობის გაზომვა

მიახლოებითი გაანგარიშებები

სწავლება:

რიცხვების უახლოესი ათეულებით შეცვლით, გაანგარიშებების გამარტივება შეიძლება. მაგრამ ამ შემთხვევაში, მიღებული შედეგი ზუსტი შედეგისაგან განსხვავდება. ეს შედეგი მიახლოებით, ან კიდევ დაახლოებით შედეგად იწოდება.

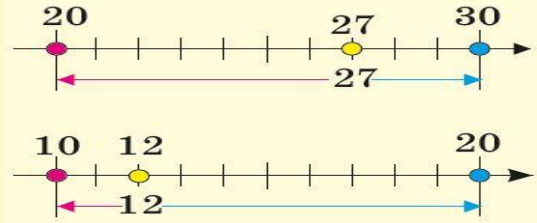
მაგალითად, ვიპოვოთ $27 + 12$ მიახლოებითი ჯამი.

27 რიცხვი 30-თან უფრო ახლოსაა: $27 \longrightarrow 30$

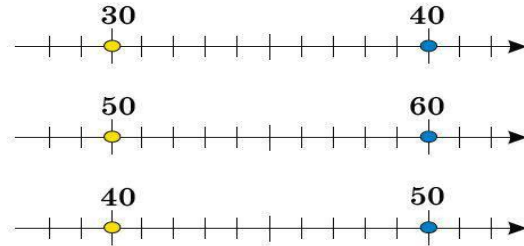
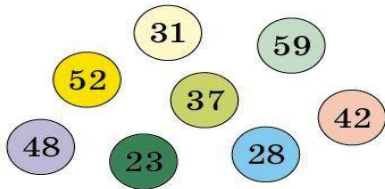
12 რიცხვი 10-თან უფრო ახლოსაა: $12 \longrightarrow 10$

მიახლოებითი ჯამი: $30 + 10 = 40$

ზუსტი ჯამი: $27 + 12 = 39$

- ქვემოთ მოცემულ რიცხვებს ორ-ორად თუ დააჯგუფებთ, დაინახავთ, რომ რიცხვითი ღერძები ამ ჯგუფების მიხედვითაა მოცემული. თითოეული რიცხვი უახლოესი ათეულით შეცვალეთ. ერთ-ერთი ჯგუფის შესაბამისი რიცხვითი ღერძი არ არის. განსაზღვრეთ ეს რიცხვები და დახაზეთ შესაბამისი რიცხვითი ღერძი.

- შესაკრებების უახლოესი ათეულებით შეცვლით იპოვეთ მიახლოებითი ჯამი.

$62 + 28$	$64 + 14$
$46 + 21$	$27 + 16$
$53 + 24$	$71 + 17$
$28 + 28$	$42 + 24$

დამახსოვრეთ! მიახლოებით გაანგარიშებებში, თუ რიცხვის ერთეულების თანრიგში ციფრი 1,2,3,4 იქნება, რიცხვი ათეულების რაოდენობის შენარჩუნებით, დამრგვალებით, ათეულების სახით იწერება. მაგალითად $23 \longrightarrow 20$. თუ რიცხვის ერთეულების თანრიგში 5,6,7,8,9 იქნება, რიცხვი ათეულების რაოდენობის 1 ერთეულით გაზრდით, დამრგვალებით ათეულების სახით იწერება. მაგალითად $27 \longrightarrow 30$.

- უახლოესი ათეულით შეცვლით, მიახლოებით გაიანგარიშეთ და შეადარეთ.

$27 + 51$ და $17 + 39$
$48 + 25$ და $52 - 15$
$43 - 19$ და $28 + 19$

$19 + 45$ და $79 - 18$
$69 - 22$ და $55 + 33$
$15 + 47$ და $18 + 39$

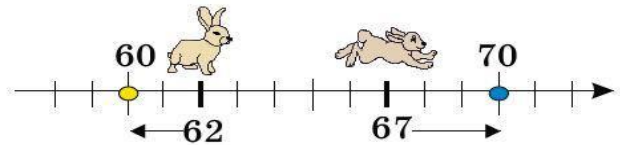
მიახლოებითი გაანგარიშებები

1. “ზელსაქმე, თვალის სინათლე” საკონკურსოდ მზადებისათვის მოსწავლეებს სჭირდებათ ღილები, მძივები. ლალე და ნარგიზი ერთად მუშაობენ. მათ დააზუსტეს, რომ საქმეებისათვის სულ 50 ცალი სხვადასხვა ფერის ღილი დასჭირდებათ. ღილების რაოდენობა ყუთებს ზედ აწერიათ. ნარგიზი ყუთების ზედაპირზე 22, 17 და 15, ლალე კი 15, 17 და 27, წარწერებიანი ყუთების შეძენას სთავაზობენ ერთმანეთს. ვისი არჩევანი უფრო სწორია?

2. რიცხვების უახლოესი ათეულებით შეცვლით, დაასახელეთ მიახლოებითი პასუხი.

$$47 + 31 \rightarrow 50 + 30 \rightarrow 80$$

$34 + 58$

$57 - 21$

$75 - 34$

$73 + 18$

$87 - 34$

$46 + 33$

$41 + 49$

$49 - 21$

$87 - 13$

$23 + 55$

$88 - 22$

$46 + 51$

3. ბურთი რომელ ორ წრეში შეეხო ძირს?

- 1) ელნურის ქულა 80-ზე მეტია.
- 2) ნაილეს ქულა 60-სა და 70-ს შორისაა.

4. მოედანზე 20 ბავშვი იყო. რამოდენიმე ბავშვი წავიდა. მოედანზე დარჩენილი ბავშვების რაოდენობა, მოცემული რიცხვებიდან რომლით გამოსახვა უფრო სწორი იქნებოდა?

ა) 22

ბ) 3

გ) 16

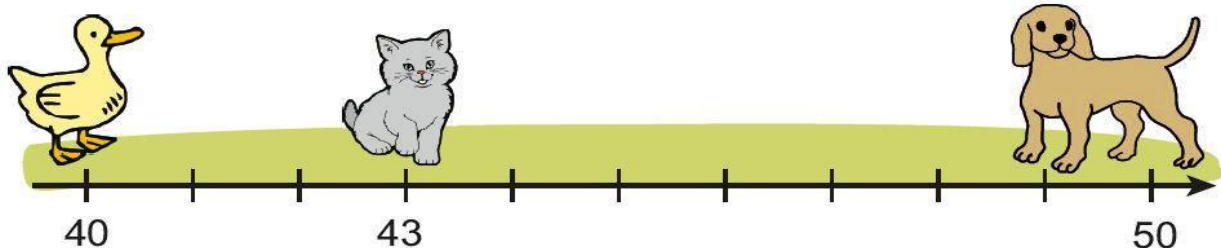
5. **ინტეგრაცია. დედა ენა.**

რამდენიმე, რაღაც ნაწილი, ცოტა, ბევრი, ძალიან ბევრი, უაღრესად ბევრი
- სიტყვები შედარებითი ნიშნულების ჩვენებით გამოიყენეთ.

განმაზოგადებელი დავალებები

1. ახალი შენობებიდან პირველში 38, მეორეში კი 42 ბინაა. პირველი შენობის 24 ბინაში, მეორის კი 18 ბინაში ოჯახები ცხოვრობენ. შეადარეთ ერთმანეთს ორივე შენობაში ცარიელი ბინების რაოდენობა.

2. ქვემოთ მოცემული წინადადებები, სურათის მიხედვით რვეულში დაასრულეთ.

კატა . . . ახლოსაა, ძაღლისგან კი შორსაა.
 ორმოცდასამი რიცხვი ორმოცთან ახლოსაა, . . . კი შორსაა.

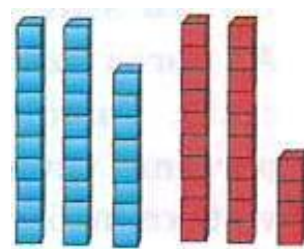
3. საკლებისა და მაკლების უახლოესი ათეულებით შეცვლით, იპოვეთ მიახლოებითი სხვაობა.

$32 - 19$	$22 - 9$	$84 - 36$
$41 - 18$	$39 - 12$	$77 - 32$
$52 - 48$	$44 - 17$	$48 - 13$
$33 - 16$	$55 - 14$	$63 - 46$

4. მაგალითებიდან ერთი მეორის ადვილად ამოხსნას ეხმარება.

$23 + 23$	$18 + 18$	$38 + 20$
$23 + 24$	$18 + 19$	$38 + 19$
$25 + 25$	$35 + 35$	$27 + 23$
$25 + 26$	$35 + 36$	$27 + 22$

5. მწვანე ყუთში 28 კუბია, წითელ ყუთში კი 34 კუბია. იმისათვის, რომ ორივე ყუთში ერთი და იმავე რაოდენობის კუბი იყოს, წითელი ყუთიდან მწვანე ყუთში რამდენი კუბი უნდა გადავიტანოთ? თანრიგებიანი ბლოკებით მოახდინეთ მოდელირება.

სიგრძის გაზომვა

მიახლოებითი გაზომვის ჩვენებები

სწავლება:

ჯერ გაარკვიეთ მტკაველი რამდენი სანტიმეტრია. შემდეგ წიგნი, ჩანთა, მერხი და სხვა მტკაველით გაზომეთ და ეს ზომები სანტიმეტრობით მიახლოებით გამოსახეთ. მაგალითად, წიგნის სიგრძე მიახლოებით 2 მტკაველია. თუ ყოველი მტკაველი 10-სმ იქნება, წიგნის სიგრძე მიახლოებით $10 \text{ სმ} + 10 \text{ სმ} = 20 \text{ სმ}$ იქნება.

1. საკლასო ოთახის სიგანე ვუგარის ნაბიჯებით მიახლოებით 12 ნაბიჯი, ქენანის ნაბიჯებით კი 11 ნაბიჯია. ვისი ნაბიჯია უფრო დიდი?

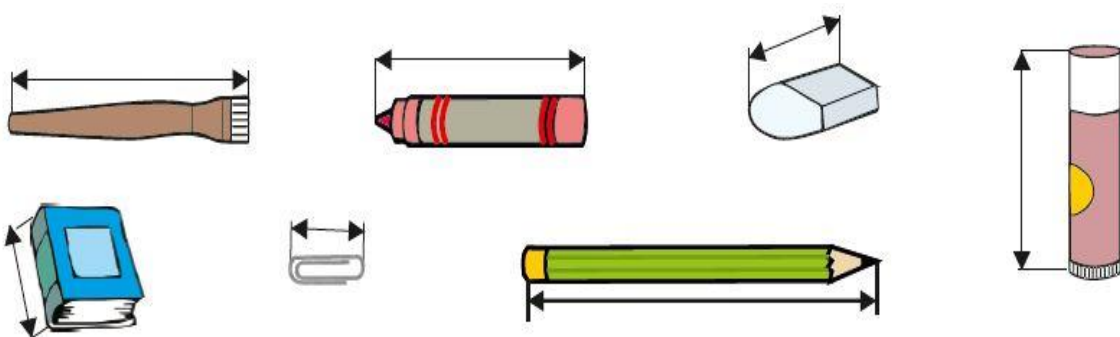
2. ემინი სიმაღლით ნეზრინზე მაღალია. ნეზრინი კი ზაურზე მაღალია. ამ პირობის მიხედვით განსაზღვრეთ ქვემოთ მოცემული სიმაღლის მაჩვენებლებიდან თითოეულის ვის შეეხება.

1) 80 სმ

2) 95 სმ

3) 82 სმ

3. ჯერ მიახლოებითი ზომები დაწერეთ, შემდეგ კი გაზომეთ. ნივთების სახელები და ზომები რვეულში ჩაიწერეთ.

4. მთელი კლასის საქმიანობა

თეთრი ფურცლის ზედაპირზე დახაზეთ არაუმეტეს 10 სმ-ის სიგრძის მონაკვეთი. ფურცლები ერთმანეთს გაუცვალეთ. მიღებულ ფურცელში მონაკვეთის სიგრძე ჯერ ივარაუდეთ, შემდეგ გაზომეთ. შეადარეთ ზუსტი და მიახლოებითი ზომები.

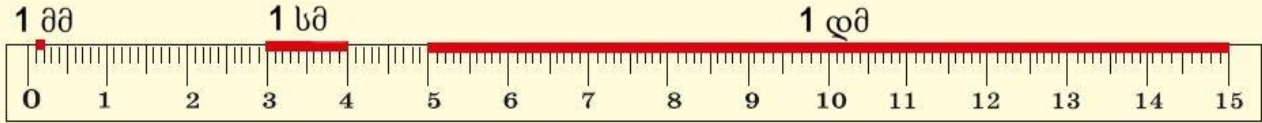
სიგრძის საზომი ერთეულები

სწავლება:

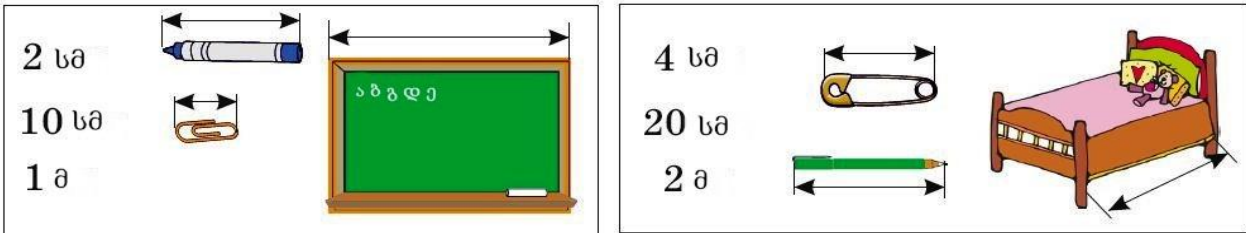
$1 \text{ მ} = 100 \text{ სმ}$

$1 \text{ დმ} = 10 \text{ სმ}$

$1 \text{ სმ} = 10 \text{ მმ}$

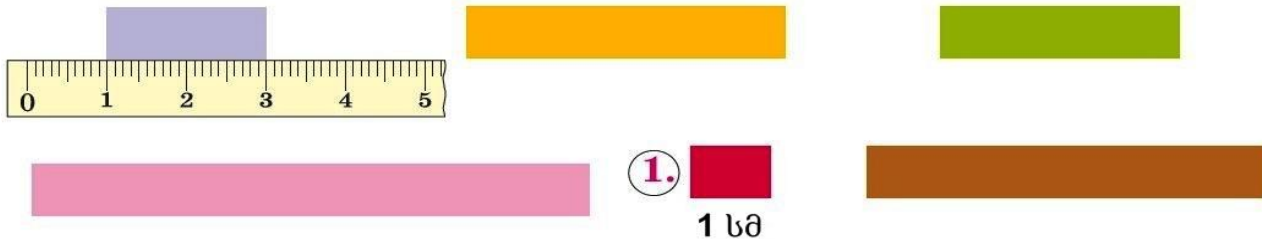

1. მოცემული ზომები, სურათზე მოცემული ნივთების სიგრძეს შეუსაბამეთ.

2. ფანქრის სიგრძე 12 სმ, რუკის ჯოხის სიგრძე კი 4 დმ-ია. შეადარეთ ფანქრისა და რუკის ჯოხის სიგრძეები.

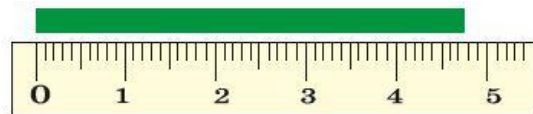
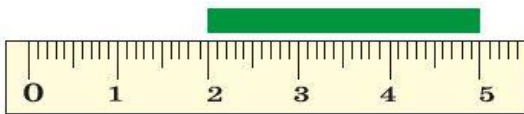
3. მოცემული ლენტებიდან ერთი და იმავე სიგრძის მქონე ლენტები რვეულში ჩახაზეთ. დანომრეთ ისინი სიგრძის ზრდის მიმდევრობით.

4. სურათზე მოცემული ლენტის სიგრძის შესახებ თერანეს აზრები:

ა) ლენტის სიგრძე 5 სმ-ია

ბ) ლენტის სიგრძე 5 სმ-თან ახლოსაა

თერანეს რომელი აზრია სწორი? გამოთქვით თქვენი მოსაზრება.

ზომები

1. თითოეული ზომის მხოლოდ ერთხელ გამოყენებით მოცემული ზომები სურათებს შეუსაბამეთ.

		
		
1 მ	2 მ	3 მ
4 მ	10 მ	15 მ

2. მოცემული ზომები მილიმეტრობით გამოსახეთ .

$$1 \text{ სმ } 7 \text{ მმ} = 10 \text{ მმ} + 7 \text{ მმ}$$

$$1 \text{ სმ } 7 \text{ მმ} = 17 \text{ მმ}$$

$$1 \text{ სმ } 6 \text{ მმ}$$

$$2 \text{ სმ } 8 \text{ მმ}$$

$$6 \text{ სმ } 5 \text{ მმ}$$

$$2 \text{ სმ } 7 \text{ მმ}$$

$$5 \text{ სმ } 4 \text{ მმ}$$

$$1 \text{ სმ } 5 \text{ მმ}$$

3. შეადარეთ ზომები. ($>$, $<$, $=$)

$$2 \text{ სმ } \text{ და } 20 \text{ მმ}$$

$$40 \text{ მმ } \text{ და } 25 \text{ სმ}$$

$$30 \text{ სმ } \text{ და } 87 \text{ მმ}$$

$$17 \text{ სმ } 5 \text{ მმ } \text{ და } 20 \text{ სმ}$$

$$2 \text{ მ } 20 \text{ სმ } \text{ და } 20 \text{ მ}$$

$$3 \text{ სმ } 5 \text{ მმ } \text{ და } 35 \text{ მმ}$$

- 4.

ჯგუფური სამუშაო.

ცხრილში ბავშვების სიმაღლის ზომებია ჩაწერილი. ამ ცხრილის მიხედვით შეადარეთ ბავშვების სიმაღლე. ვინ არის ყველაზე მაღალი მოსწავლე? 4-6 მოსწავლიან ჯგუფებად დაიყავით და სიმაღლის ზომის მაჩვენებელი ცხრილი შეადგინეთ.

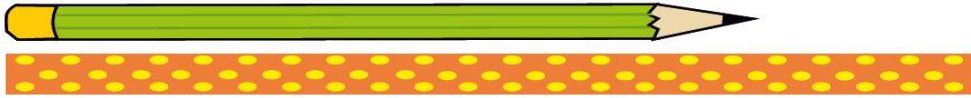
აითენ	1 მ	32 სმ
ელი	1 მ	30 სმ
ქენან	1 მ	28 სმ
ლალე	1 მ	24 სმ

ამოცანის ამოხსნა

1. გაზომვით შეამოწმეთ მიახლოებითი ზომები

1) ფანქრის სიგრძე 10 სმ-ია, ლენტის სიგრძე დაახლოებით რამდენი სანტიმეტრი შეიძლება იყოს?

2) ლენტის სიგრძე 13 სმ-ია. ძაფის სიგრძე დაახლოებით რამდენი სანტიმეტრი შეიძლება იყოს?

2. არიფი მამამისთან ერთად კვადრატის ფორმის მწვანის კვალს ღობავს. თუ ერთი მხარის სიგრძე 2 მეტრი იქნება, სულ რამდენი მეტრი უნდა შემოღობონ მათ?

3. სებინე თოჯინისათვის მართკუთხედის ფორმის სუფრას ქსოვს. სუფრის სიგანე 20 სმ, სიგრძე კი 25 სმ-ია. მას უნდა, რომ სუფრის გარშემო წითელი ლენტით არშია შემოავლოს. საბინემ არშიისათვის 1 მ ლენტი რომ იყიდოს, ეყოფა?

4. სურათებზე მოცემული ყოველი კვადრატული უჯრის გვერდი რეალობაში 1 მეტრია. განსაზღვრეთ ავტოფარეხისა და ბაღის სიგანე და სიგრძე.

ავტოფარეხი

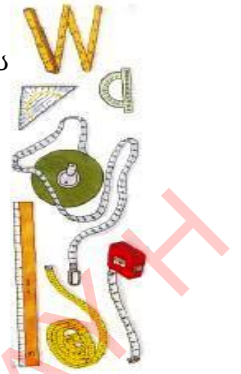
ბაღი

1მ

5. **ჯგუფური სამუშაო. პრობლემის გადაწყვეტა.**

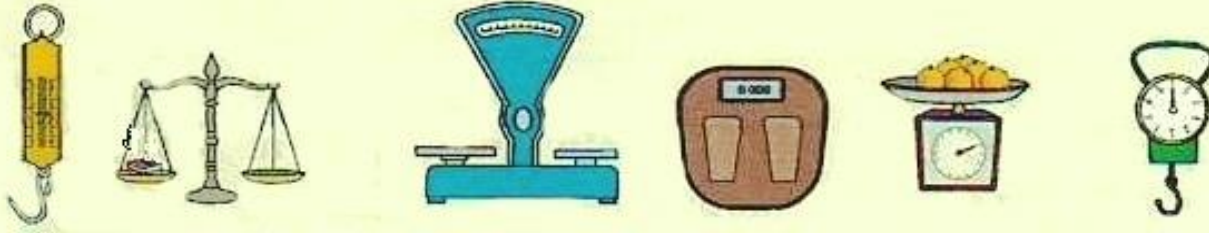
დამოუკიდებლობის დღის აღსანიშნავად ჩასატარებელი დღესასწაულისათვის მოსწავლეებისათვის საკუთარი ქულების შეკვეთა იგეგმება. თითოეულმა მოსწავლემ თავისი ქულის ზომა უნდა თქვას. მათ ეს ზომა როგორ უნდა განსაზღვრონ? დაიყავით ჯგუფებად და ეს გაზომვები შეასრულეთ. შედეგები ცხრილის სახით წარმოადგინეთ.

მასის ერთეულები

სწავლება: კილოგრამი (კგ), გრამი (გრ) მასის ერთეულებია.

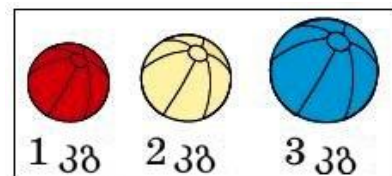
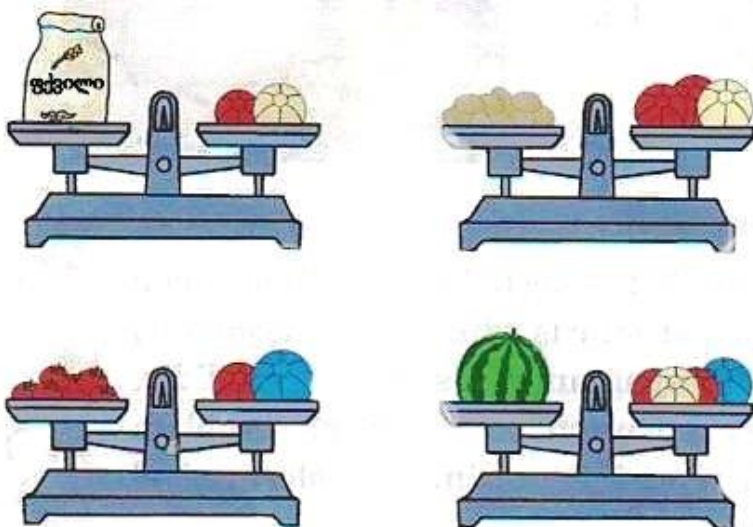
ერთი ყურძნის მარცვალი ან წიგნის ერთი ფურცლის მასა მიახლოებით 1 გრამი იქნება. ერთი სქელი წიგნის ან კიდევ 6 ბანანის მასა დაახლოებით 1 კილოგრამი იქნება. მასა სხვადასხვა სასწორების დახმარებით იზომება.

1. სურათზე მოცემულებიდან რომლის მასის გრამობით, რომლის კილოგრამობით გამოსახვა უფრო სწორია?

2. სურათზე მოცემული სასწორები გაწონასწორებულია. განსაზღვრეთ სასწორზე არსებული სურსათის მასები და ცხრილი შეავსეთ.

სახელი	მასა (კგ)
ფქვილი	
კარტოფილი	
პომიდორი	
საზამთრო	

მასების შედარება. მასის გაზომვა

1. თეიარი და ქაზიმი სკოლის სასადილოს თანამშრომლები არიან. ისინი ერთი და იმავე ზომის ლიმონათისა და კომბოსტოს ყუთებს სასადილოს საცავში ეზიდებიან. თეიარმა ლიმონათის ყუთები, ქაზიმმა კი კომბოსტოს ყუთები გაზიდა. მართალია, ორივემ ერთი და იმავე რაოდენობის ყუთი წაიღო, თეიარი უფრო მეტად დაიღალა. რა იყო ამის მიზეზი?

2. სურათზე ნაჩვენებ ნივთები მძიმედან მსუბუქისაკენ მიმდევრობით ჩამოთვალეთ. რვეულში მათი სახელები წონის ზრდის მიმდევრობით ჩაწერეთ.

3. სასწორის ერთ თევზზე 1 კგ-იანი სასწორის ქვა დევს. ქვემოთ მოცემული სამი ნივთიდან, რომლის სასწორის მეორე თევზზე დადებით, წონასწორობა შეიძლება წარმოიქმნას?

სამი წყვილი ხელთათმანი ერთი წყვილი ზამთრის ჩექმები 4 წყვილი წინდები

4. სასწორის ერთ თევზზე 2 ვაშლია. 1 ვაშლი 6 ალუჩის სიმძიმისაა. სასწორის წონასწორობაში მოყვანისათვის, სასწორის მეორე თევზზე რამდენი ალუჩის დალაგება არის საჭირო?

5. ლალეს და ელგუნის ჩანთებში ერთი და იგივე სახელმძღვანელოები და სასწავლო ნივთებია. ლალეს ჩანთის მასა 3 კგ-ია, ელგუნის ჩანთის მასა 4 კგ-ია. **1)** თუ ცნობილია, რომ ლალეს ცარიელი ჩანთის მასა 1 კგ-ია, იპოვეთ ელგუნის ცარიელი ჩანთის მასა. **2)** რა არის ელგუნის სავსე ჩანთის დამამძიმებელი? **3)** თქვენც იპოვეთ ჩანთის წონა სავსე და ცარიელ მდგომარეობაში. ვისი ჩანთა უფრო მძიმეა ცარიელ მდგომარეობაში?

6. წითელი და მწვანე ვაშლები ორ ყუთში არევით იყო ჩაწყობილი. ხილის საერთო მასა 27 კგ-ია. ცნობილია, რომ ყუთებიდან ერთ-ერთში 9 კგ, მეორეში კი 11 კგ მწვანე ვაშლია. იპოვეთ წითელი ვაშლის მასა. დაწერეთ ამოხსნის შესაბამისი ფრჩხილებიანი გამოსახულება.

ამოცანის ამოხსნა

1. ავტობუსის სალონში 5 კგ-ზე მძიმე ფუთას დადება აკრძალულია. სურათზე მოცემული რომელი ჩანთის სალონით წაღება არ შეიძლება?

4 კგ

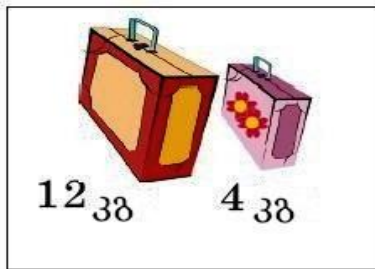

13 კგ

17 კგ

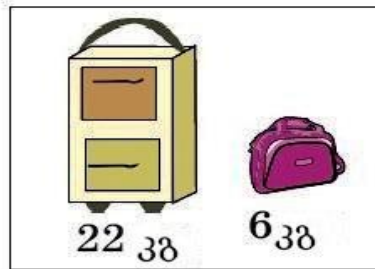
2. თვითმფრინავის მგზავრებმა 20 კგ-ის ზევით ყოველი 1 კგ ტვირთისათვის 1 მანეთი უნდა გადაიხადონ. 1) რომელ სურათზეა ნორმის ზევით ტვირთი? 2) რამდენი მანეთია გადასახდელი ამ ტვირთებისათვის?

12 კგ

4 კგ

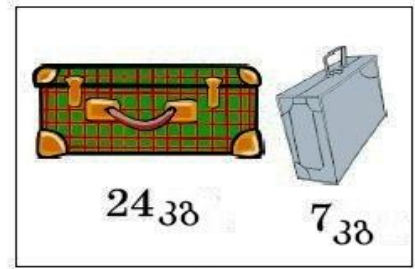
ა)

22 კგ

6 კგ

ბ)

24 კგ

7 კგ

გ)

3. დახლზე 8 კგ ვაშლი იყო დარჩენილი. დახლის ქვეშ კი თითოეულში 12 კგ ვაშლიანი ორი ყუთია. ჯერ კიდევ რამდენი კგ ვაშლის გაყიდვა შეუძლია გამყიდველს?

4. ქვემოთ მოცემული წინადადებები წაიკითხეთ. რომელ წინადადებაში გამოთქმული აზრი არ არის სწორი? შესაბამისი სურათის დახატვით მოსაზრება დაასაბუთეთ.

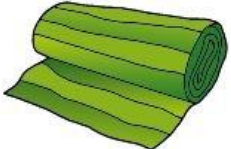
- * 6 კგ ფქვილის 3 კგ-იან 2 პარკში მოთავსება შეიძლება.
- * 10 კგ შაქრის 2 კგ-იან 4 პარკში მოთავსება შეიძლება.
- * თითოეულში 4 კგ ფქვილიან 3 პარკში სულ 12 კგ ფქვილია.

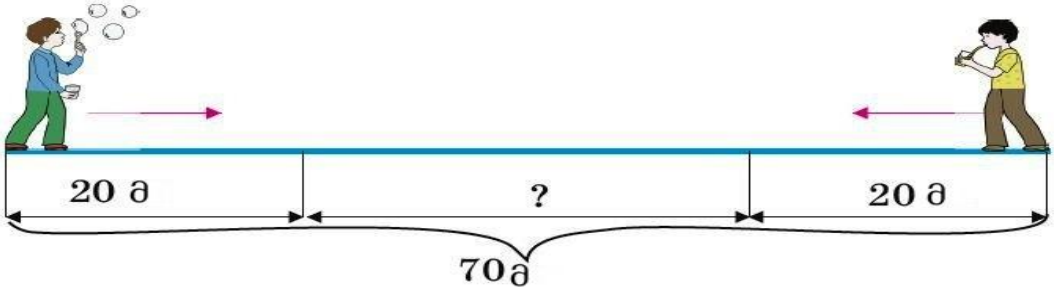
5. ქვემოთ მოცემულიდან რომელი იზომება გრამობით და რომელი კილოგრამობით?

- 1 კომპაქტ დისკი, 1 კომპიუტერი.
- ერთი მოსწავლის სავსე ჩანთა, 12 ფურცლიანი 1 რვეული.
- ერთი ვაშლი, ერთი ყუთი ვაშლი.

შეფასება

1. შეადარეთ .
 10 მმ 1 დმ 25 სმ 2 დმ 1 მ 90 სმ

2. იყო 29 მ
 1. გამოიყენეს : 7 მ 2. გამოიყენეს : 9 მ დარჩა ?
 ამოხსენით ფრჩხილებიანი გამოსახულების დაწერით.

3. ბიჭებს შორის მანძილი 70 მ-ია. თითოეულმა ერთმანეთის მიმართულებით 20 მ რომ გაიაროს, რამდენი მეტრი მანძილი დარჩება?

4. რეზაძმა დედასთან ერთად ბაზრიდან 4 კგ ვაშლი, 3 კგ ფორთოხალი, 1 კგ მსხალი, 1 კგ სტაფილო და 1 კგ ჭარხალი შეიძინა. შენაძენის ნახევარი სახლამდე რეზაძმა, ნახევარი კი დედამ წაიღო. 1) თითოეული მათგანის წადებული ხილისა და ბოსტნეულის მასა რამდენი კილოგრამია? 2) “შეძენილიდან უფრო მეტი რეზაძმა წაიღო” აზრის შესაბამისად შეძენილებს როგორ მოათავსებდით? დაასახელეთ ორი ვარიანტი.

5. ცხრილის მიხედვით გაეცით შეკითხვებს პასუხი.

- რამდენი მანეთი უნდა გადაიხადოს 2 კგ ბროწეულისა და 1 კგ ლელვის მყიდველმა?
- რამდენი მანეთი უნდა გადაიხადოს 5 კგ ლელვისა და 2 კგ ზღმარტლის მყიდველმა?
- თითოეული ხილის 1 კგ-ის მყიდველმა გამყიდველს 20 მანეთი მისცა. რამდენი მანეთი უნდა დაუბრუნოს გამყიდველმა?

ხილის სახელი	1 კგ ხილის ფასი (მანეთობით)
ბროწეული	3
ლელვი	2
ზღმარტლი	2

ტევადობის შედარება. ტევადობის გაზომვა

სწავლება:

1 ლიტრზე ნაკლები

ნახევარი ლიტრი
(1 ლიტრის ნახევარი)

1 ლიტრი
(2 ნახევარი ლიტრი)

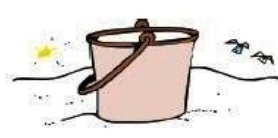
1 ლიტრზე მეტი

1. შეარჩიეთ სურათების შესაბამისი ტევადობები.

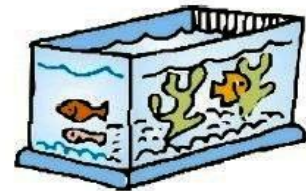
4 ჭიქა

3 ლ

5 ლ

5 ჭიქა

3 ვედრო

1 ლ

2. ერთი ვედრო 3 ლ წყალს იტევს. დაწერეთ ნახევარ ლიტრიანი და ერთ ლიტრიანი ჭურჭლებით ამ ვედროს ავსების სხვადასხვა ვარიანტები.

4 ნახევარ ლიტრიანს + 1 ლიტრიანი

3. ქვემოთ მოცემული ჭურჭლიდან თითოეულში 1 ლ წყალი რომ ჩავასხათ, რომელ ჭურჭელში წყლის დონე უფრო მაღალი იქნება?

4. ქვემოთ მოცემულები ორ ჯგუფად დაყავით:

- 1) ისინი, რომლებიც ლიტრებში იზომებიან;
- 2) ისინი, რომლებიც კილოგრამებში იზომებიან.

შაქარი, ფქვილი, ზეთი, ხორბალი, რძე, კარაქი, ლიმონათი, კომბოსტო, ხილის წვენი, კარტოფილი, ბენზინი, წყალი.

ამოცანის ამოხსნა

1. საბავშვო ბაღში საუზმეზე ყოველ 4 ბავშვზე 1 ლ რძე არის გათვალისწინებული. თუ ერთ ჯგუფში 8 ბავშვია, რამდენი ლიტრი რძე არის საჭირო საუზმეზე?

2. შეასრულეთ სავარჯიშოები:

ა) რამდენ ნახევარ ლიტრიან ჭურჭელს შეავსებს 2 ლ წყალი?

ბ) სხვადასხვა რაოდენობის 1 ლიტრიანი და 2 ლიტრიანი ჭურჭლის საშუალებით 6 ლიტრიანი ჭურჭლის წყლით ავსების ვარიანტები დაწერეთ მაგალითად, 1 ლ + 1 ლ + 2 ლ + 2 ლ

3. ვედრო 4 ლ, ქვაბი კი 2 ლ წყალს იტევს, ქვემოთ ნაჩვენები მოცულობის წყალი ქვაბში და ვედროში გადმოვასხათ. ყოველი ამონახსენი განმარტეთ.

- ა) 10 ლიტრი
- ბ) 6 ლიტრი
- გ) 5 ლიტრი

4. რამდენი წყალი გამოიყენა ლემანმა ყვავილების მორწყვისას? პასუხი დაასაბუთეთ.

2 კოვზი

1 ლიტრი

10 ლიტრი

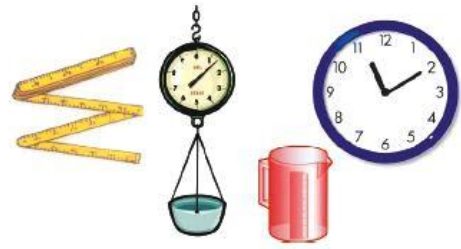

5. 40 ლ წყლით სავსე ავზიდან დღის განმავლობაში 35 ლ წყალი გამოყენებული იქნა. ავზში საღამოს ხელახლა 30 ლ წყალი მიეწოდა. სრულად გაივსო ავზი? პასუხი ახსენით.

თვითშეფასება

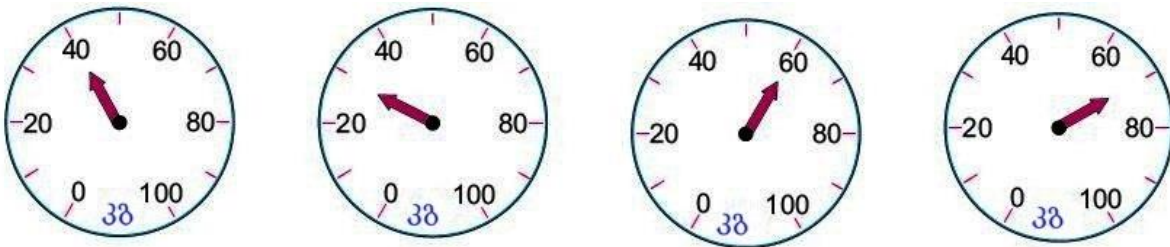
1. რომელი ზომის ერთეულით გაიანგარიშება?

- სახლიდან სკოლამდე მანძილი;
- პატარა ბავშვის სიმძიმე;
- ახალი წლის აღნიშვნის დრო;
- ავტომობილის ავზში ბენზინი;
- 1 ჩაის კოვზი შაქრის ფხვნილი;
- კბილებს დახეხვის დრო;
- ფანქრის სიგრძე;
- საწოლიდან ადგომისათვის საჭირო დრო;
- ძროხიდან ერთჯერზე მოწველილი რძე.

მეტრი, სანტიმეტრი,
კილოგრამი, გრამი, ლიტრი,
საათი, წუთი, წამი.

2. ქვემოთ მოცემული სასწორები სხვადასხვა ადამიანების მასებს უჩვენებენ. ჩაწერეთ შესაბამისი მასები ზრდის რიგის მიხედვით.

3. ქვემოთ მოცემულია 4 პირზე რძიანი შეჭამანდის საჭირო პროდუქტის რაოდენობა. ჩაწერეთ 8 პირისათვის შეჭამანდის მოსახარმად საჭირო პროდუქტის რაოდენობა.

ლლ

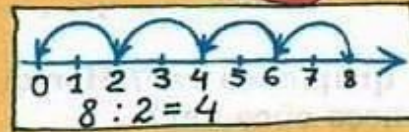
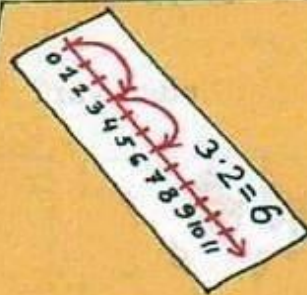
4 პირზე რძიანი შეჭამანდის რეცეპტი

- 2 ლ რძე
- 1 ჭიქა (200 გრ) ბრინჯი
- 30 გრ კარაქი
- 10 გრ მარილი
- 5 გრ დარიჩინი

4. ჭურჭლიდან ერთი 2 ლ, მეორე კი 1 ლ წყალს იტევს. 1 ლ წყალი 5 ჭიქაა. ჭურჭლების ავსებისათვის თოთოეულში რამდენი ჭიქა წყლის ჩასხმა არის საჭირო? ამოხსნა ამ საკმის შესრულებით შეამოწმეთ.

მე - 5 განყოფილება

- ერთი და იგივე რაოდენობის საგნების ჯგუფები
- გამრავლების მოქმედება
- გაყოფის მოქმედება
- გამრავლებისა და გაყოფის ურთიერთკავშირი

$$3 \cdot 2 = 6$$

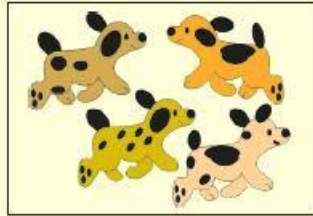
$$\begin{aligned} 4 \cdot 5 &= 20 \\ 5 \cdot 4 &= 20 \\ 20 : 5 &= 4 \\ 20 : 4 &= 5 \end{aligned}$$

ერთი და იგივე რაოდენობის საგნების ჯგუფები

სწავლება:

- 1) რამდენ ჯგუფად არიან დაყოფილი ძაღლები?
- 2) რამდენი ძაღლია თითოეულ ჯგუფში? 3) რამდენია ძაღლების საერთო რაოდენობა?

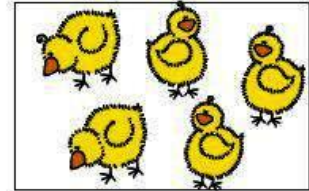
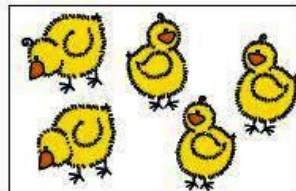
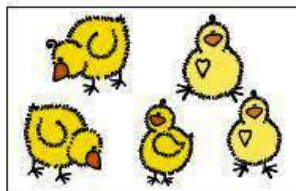
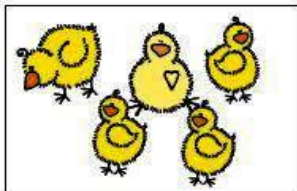

ძაღლები 3 ჯგუფადაა გაყოფილი. თითოეულ ჯგუფში 4 ძაღლია. ძაღლების საერთო რაოდენობა 12-ია. $4 + 4 + 4 = 12$. ძაღლების საერთო რაოდენობა ოთხ-ოთხად დათვლითაც შეიძლება მოვძებნოთ: 4, 8, 12.

ძაღლების საერთო რაოდენობა ასე შეიძლება გამოვსახოთ:

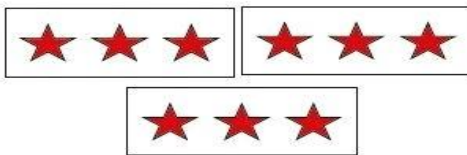
3 ჯგუფი, თითოეულში 4 ძაღლი.

1. რამდენი ჯგუფი წიწილებია? რამდენი წიწილაა თითოეულ ჯგუფში? რამდენი წიწილაა სულ?

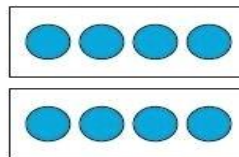
2. თითოეულ ჯგუფში ფიგურების საერთო რაოდენობა მიმდევრობით შეკრების დახმარებით იპოვეთ.

3 ჯგუფი ვარსკვლავია თითოეულ ჯგუფში... ვარსკვლავია.

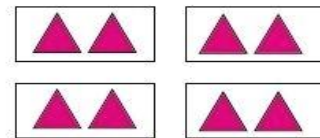

$$3 + 3 + 3 = 9$$

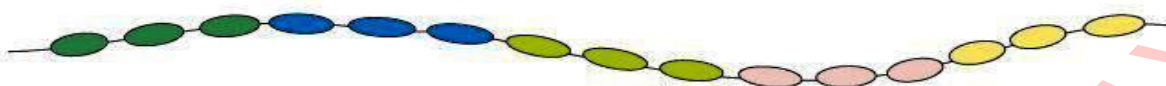
2 ჯგუფი... არის თითოეულ ჯგუფში... წრეა

... ჯგუფი... არის თითოეულ ჯგუფში სამკუთხედი

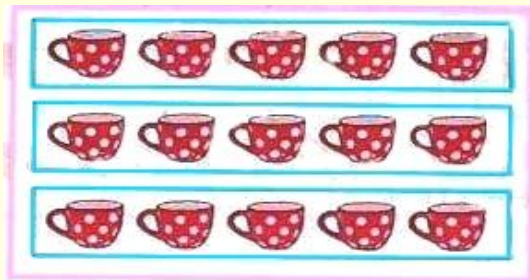
3. რამდენი თითოეული ფერის მძივია ყელსაბამში? მძივების რამდენი ჯგუფია ფერების მიხედვით? სულ რამდენი მძივია ყელსაბამში?

LAYH

გამრავლების მოქმედება

სწავლება:

- რამდენი ჯგუფი ფინჯანია?
- 3 ჯგუფი ფინჯანია.
- რამდენი ფინჯანია თითოეულ ჯგუფში ?
- თითოეულ ჯგუფში 5 ფინჯანია.
- რამდენი ფინჯანია სულ ?
- $5 + 5 + 5 = 15$
- სულ 15 ფინჯანია.

ჩვენ შეგვიძლია ერთი და იგივე შესაკრებებისაგან შემდგარი ჯამი გამრავლების მოქმედების დახმარებით მოვძებნოთ. ამისათვის ჯგუფების რაოდენობა (3), თითოეულ ჯგუფში არსებული საგნების რაოდენობის მაჩვენებელ რიცხვზე (5) გავამრავლოთ.

$$\begin{array}{ccccccc}
 3 & & \times & & 5 & = & 15 \\
 \uparrow & & \uparrow & & \uparrow & & \uparrow \\
 \text{მამრავლი} & & \text{მამრავლი} & & \text{ნამრავლი} & & \\
 \text{გამრავლების} & & \text{ნიშანი} & & & &
 \end{array}$$

*3-ჯერ 5 ტოლია 15-ის,
3 გაამრავლე 5-ზე ტოლია 15-ის,
3-ისა და 5-ის ნამრავლი 15-ის ტოლია,*

აქ ნამრავლი -15 ყველა ფინჯანის რაოდენობას გვიჩვენებს.

1. ფიგურების საერთო რაოდენობის მაჩვენებელი რიცხვი თან შეკრების, თანაც გამრავლების მოქმედებით გამოსახეთ.

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

$$3 + 3 + 3$$

$$3 \times \square = \square$$

$$\square + \square + \square$$

$$\square \times \square = \square$$

2. ერთი და იგივე გამრავლების მოქმედების შესაბამისი ჩანაწერები დააჯგუფეთ და რვეულში ჩაწერეთ.

3 ჯერ 3

5 ჯერ 2

4 ჯერ 4

$4 + 4 + 4 + 4$

$4 \times 4 = 16$

$5 \times 2 = 10$

$3 \times 3 = 9$

$3 + 3 + 3$

3, 6, 9

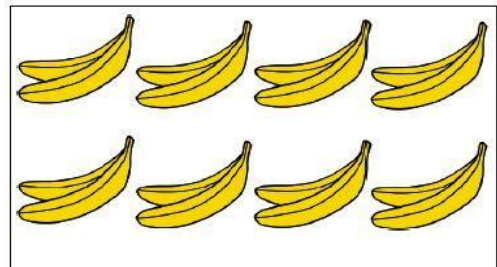
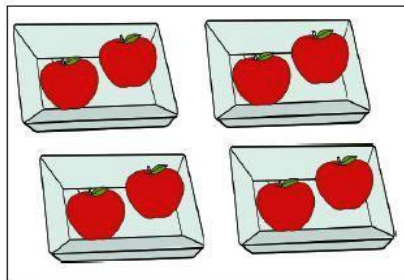
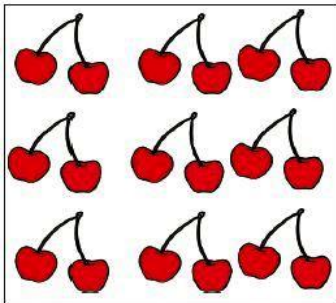
$2 + 2 + 2 + 2 + 2$

4, 8, 12, 16

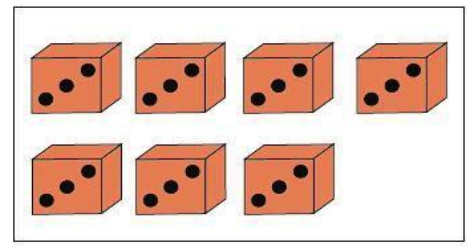
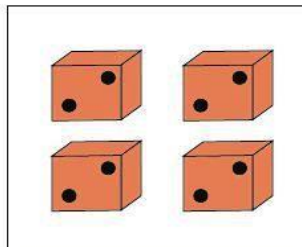
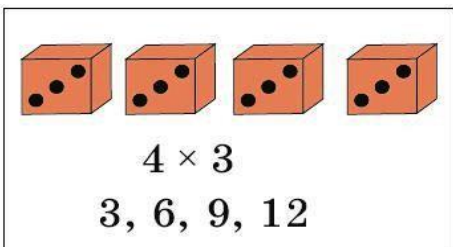
2, 4, 6, 8, 10

გამრავლების ჩვევები

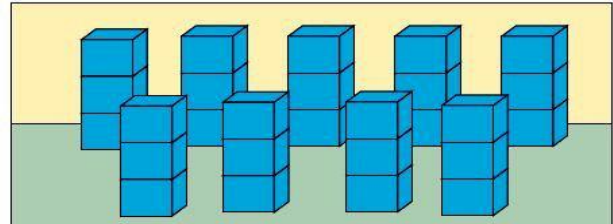
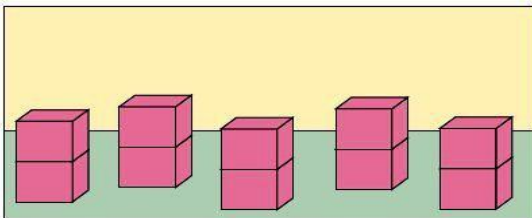
1. სხვადასხვა ხილის რაოდენობა, ჯერ შეკრების, შემდეგ კი გამრავლების მოქმედებით გამოსახეთ.

2. ქულების რაოდენობა თან გამრავლების მოქმედებით, თანაც წინ დათვლით გამოსახეთ.

3. კუბების საერთო რაოდენობა გამრავლების მოქმედებით გამოსახეთ.

4. გაიანგარიშეთ. რვეულში მიმდევრობით 2-ზე და 3-ზე გამრავლების ცხრილები შეადგინეთ.

2×5	2×2
2×7	2×6
2×3	2×9
2×4	2×8

3×4	3×3
3×6	3×2
3×5	3×9
3×8	3×7

5. შეადგინეთ ამოცანები. ამ ამოცანების მსგავსი და განსხვავებული თვისებები გამოიკვლიეთ. ამოცანების ამოხსნა სურათის დახატვით, დათვლის საშუალებებით მოდელირებითაც წარმოადგინეთ.

- 1) თითოეულში 2
8 ჯგუფი

- 2) თითოეულში 8
2 ჯგუფი

გამრავლების ჩვევები

1. შერევა შეცვალეთ გამრავლებით.

$$\begin{aligned} 2+2+2+2 &= 8 \\ 4 \times 2 &= 8 \end{aligned}$$

$$4 + 4 + 4 + 4$$

$$4+4+4+4+4+4$$

$$4 + 4$$

$$5 + 5 + 5 + 5$$

$$5+5+5+5+5+5$$

$$5 + 5 + 5$$

$$2 + 2 + 2$$

$$4 + 4 + 4$$

$$5 + 5$$

$$3 + 3 + 3 + 3$$

2. გამრავლების მოქმედება შეცვალეთ რიტმული დათვლით.

$$5 \times 9$$

$$4 \times 8$$

$$4 \times 7$$

$$5 \times 1$$

$$5 \times 8$$

$$\begin{aligned} 2 \times 3 &= 6 \\ 3, 6 \end{aligned}$$

$$4 \times 4$$

$$5 \times 3$$

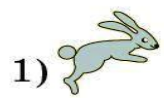
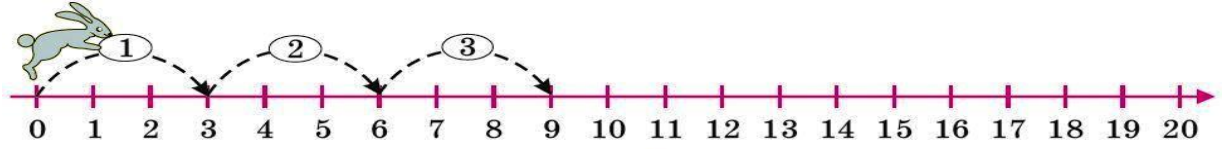
$$5 \times 5$$

$$4 \times 1$$

$$5 \times 7$$

$$4 \times 3$$

3. 0-დან დაწყებული შესაბამისი ნაბიჯებით რიცხვით ღერძზე დათვალეთ და გამრავლების მოქმედებით გამოსახეთ.

ყოველჯერ 3 ნაბიჯით
3 ჯერ გადახტა
3, 6, 9
 $3 \times 3 = 9$

ყოველჯერ 5 ნაბიჯით
4 ჯერ გადახტა

ყოველჯერ 3 ნაბიჯით
5 ჯერ გადახტა

4. ერთი ყუთი წვენი 4 ჭიქაა. ამ პირობის მიხედვით ცხრილი რვეულში დაასრულეთ.

1 ყუთი წვენი	4 ჭიქა
2 ყუთი წვენი	? ჭიქა
? ყუთი წვენი	12 ჭიქა
4 ყუთი წვენი	? ჭიქა
? ყუთი წვენი	20 ჭიქა

LAY H

მწკრივებად გამრავლების ჩვევები

სწავლება:

საგნების მარცხნიდან მარჯვნივ დალაგებისას მწკრივი (ან კიდევ რიგი) მიიღება. მწკრივებში დალაგებული საგნების საერთო რაოდენობის მოსაძებნად მწკრივების რაოდენობა (3), ყოველ მწკრივში საგნების რაოდენობაზე (4) საჭიროა გავამრავლოთ ან კიდევ პირიქით.

თითოეულ მწკრივში 4 სკამი

3 მწკრივი
სკამი

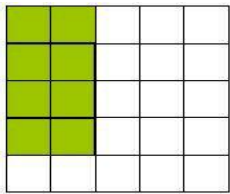
სკამების საერთო რაოდენობა:

$3 \times 4 = 12$

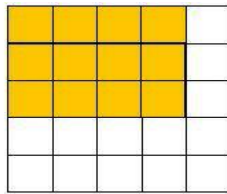
$4 \times 3 = 12$

1.

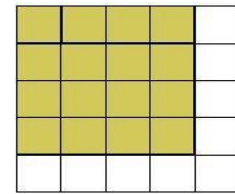
გაიანგარიშეთ ფერადი უჯრების რაოდენობა. გამოტოვებული რიცხვები და სიტყვები სურათის მიხედვით განსაზღვრეთ. უჯრების რაოდენობა სვეტის გამოყენებითაც გამოსახეთ.

4 სტრიქონი
თითოეულში 2 უჯრა
 $4 \times 2 = 8$

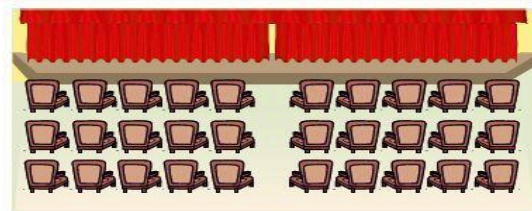
. . . სტრიქონი
თითოეულში . . . უჯრა
___ x ___ = ___

. . . სტრიქონი
თითოეულში . . . უჯრა
___ x ___ = ___

2.

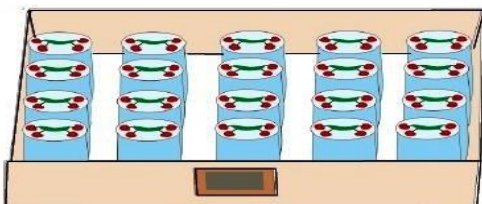
სკოლის სააქტო დარბაზში თითოეულ მწკრივში 10 სავარძელია. 1) რამდენი ადგილია 3 მწკრივში? 2) რამდენი ადგილი იქნება სააქტო დარბაზში კიდევ ერთი სავარძელი რომ დაამატონ?

3.

სურათზე მოცემულ იოგურტის ყუთებისა და წყლის ბოთლების რაოდენობა სხვადასხვა ხერხებით იპოვეთ. რვეულში 4-ზე და 5-ზე გამრავლების ცხრილები შეადგინეთ.

1)

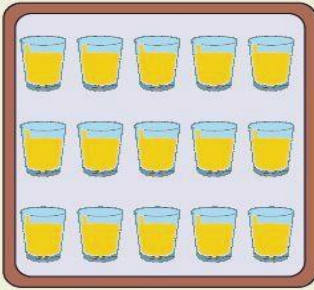

2)

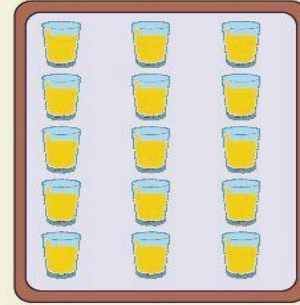

მამრავლების ადგილების შეცვლა

სწავლება:

3 მწკრივი და თითოეულში 5 ჭიქა
სულ $3 \times 5 = 15$ (ჭიქა)

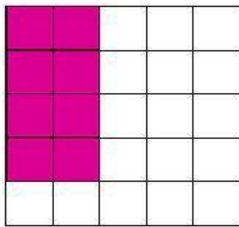

5 მწკრივი და თითოეულში 3 ჭიქა
სულ $5 \times 3 = 15$ (ჭიქა)

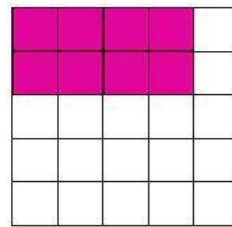
თანამამრავლების ადგილების შეცვლით ნამრავლი არ იცვლება.
ორივე შემთხვევაში ერთი და იგივე რიცხვები მრავლდება.

$$3 \times 5 = 5 \times 3$$

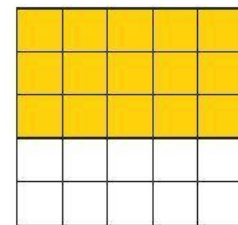
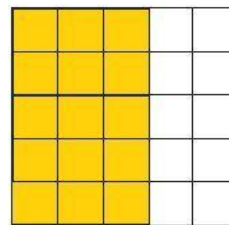
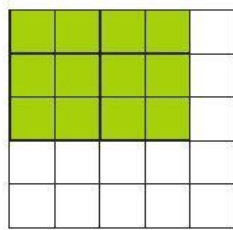
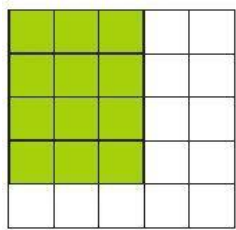
1. გაიანგარიშეთ.

4 მწკრივი და თითოეულში
2 უჯრა
სულ: $2 + 2 + 2 + 2 = 8$
 $4 \times 2 = 8$ (უჯრა)

. . . მწკრივი და თითოეულში
. . . უჯრა
სულ: $4 + 4$
 $2 \times 4 = 8$ (უჯრა)

2. ერთ სვეტში მაგალითებს თუ ამოხსნით, მეორე სვეტში მყოფების პასუხებს ადვილად იპოვით.

2×9	9×2
3×9	9×3
4×9	9×4
5×9	9×5

2×8	8×2
3×8	8×3
4×8	8×4
5×8	8×5

3. რვეულში დაასრულეთ.

$3 \times 2 = 2 \times 3$	5×3
3×4	5×4

4×2	5×6
4×4	4×5

გამრავლების ცხრილი

1-ზე და 0-ზე გამრავლება

სწავლება:

გამრავლების ტაბულაში თითოეული სტრიქონისა და სვეტის გადაკვეთის უჯრაში ორი რიცხვის ნამრავლია მოცემული.

ნამრავლის ცხრილიდან მოძებნის წესი: მაგალითად, 2×3 ნამრავლის გაანგარიშებისათვის იპოვეთ 2-ის მდებარე სტრიქონისა და 3-ის მდებარე სვეტის გადაკვეთის უჯრა. აქ არსებული რიცხვი $2 \times 3 = 6$ ნამრავლს გვიჩვენებს.

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

$$0 + 0 + 0 + 0 + 0 = 0 \quad 5 \times 0 = 0$$

ნებისმიერი რიცხვის 0-ზე გამრავლებისას ნამრავლი 0 მიიღება.

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 5 \quad 5 \times 1 = 5$$

ნებისმიერი რიცხვის 1-ზე გამრავლებისას ნამრავლი იგივე რიცხვის ტოლი მიიღება.

1. გამრავლების ცხრილის გამოყენებით გაიანგარიშეთ:

3×8

9×2

$5\text{-ჯერ } 3$

$3\text{-ის } 5 \text{ მაგი}$

5×6

3×9

$7\text{-ის } 3 \text{ მაგი}$

$4\text{-ჯერ } 8$

6×4

4×7

$4\text{-ის } 2 \text{ მაგი}$

$5\text{-ის } 9 \text{ მაგი}$

2. ფერად უჯრებში ისეთი რიცხვები ჩაწერეთ, რომ ნამრავლი სწორი იყოს.

$15 = 3 \times 5$

$21 = 7 \times \square$

$28 = 7 \times \square$

$24 = 6 \times \square$

$30 = \square \times 10$

$25 = \square \times 5$

$36 = \square \times 9$

$16 = 8 \times \square$

$18 = 9 \times \square$

3. ორი მომდევნო რიცხვის ნამრავლის ლუწობის შესახებ მოსაზრება მართალია? მაგალითად 4×5 . მაგალითებით გამოიკვლიეთ.

5-ზე და 10-ზე გამრავლების ჩვევები

1. ცხრილი რვეულში დაასრულეთ. მაგალითები ამოხსენით და ცხრილის დახმარებით შეამოწმეთ.

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	0	5									
10	0	10									

2×5	7×5
4×5	8×5
6×5	0×5
3×5	9×5
5×5	1×5
10×5	

3×10	10×10
4×10	8×10
7×10	9×10
5×10	6×10
1×10	2×10
0×10	

2. 5-ზე გამრავლებისას ნამრავლი როდის 0-ით, როდის 5-ით მთავრდება? მეორე თანამამრავლის ლუწობა ან კენტობა როლს ასრულებს?
3. ჩავიფიქრე ერთი რიცხვი. თუ ამ რიცხვს 5-ზე გავამრავლებ, 30-ზე 5 ერთეულით ნაკლები რიცხვი მიიღება. რა რიცხვი ჩავიფიქრე?

4. **პრობლემის გადაწყვეტა.**

ჯემილს მარკები ქვემოთ მოცემულივით მოეთავსებინა. მას მარკები რამდენ სტრიქონში და რამდენ სვეტში მოეთავსებინა? რამდენი მარკა აქვს ჯემილს? კიდევ ერთი მარკის სტრიქონი რომ დაემატოს, მარკების რაოდენობა რამდენი იქნება? ამ მარკებს, მარკების ერთი სვეტიც რომ დაემატოს, რამდენი მარკა იქნება?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. რიცხვები რა წესით არის დალაგებული?

3, 6, 9, 12, 15, ..., ..., 24, ..., 30

2. ერთი და იგივე გამრავლების მოქმედების შესაბამისები დააჯგუფეთ და გაიანგარიშეთ.

4×4	5, 10, 15, 20, 25	$3 + 3 + 3$	5×5
3×3		4, 8, 12, 16	3, 6, 9
	$4 + 4 + 4 + 4$		$5 + 5 + 5 + 5 + 5$

3. რვეულში დაასრულეთ.

$$\square \times 5 = 15$$

$$3 \times \square = 0$$

$$5 \times \square = 1$$

$$\square \times 7 = 21$$

$$4 \times \square = 16$$

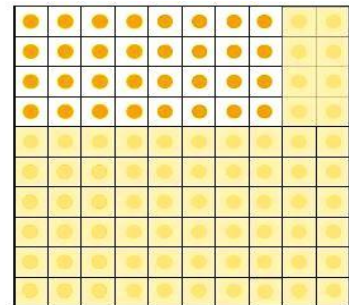
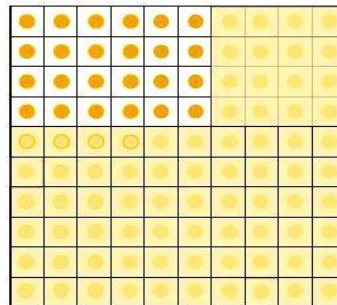
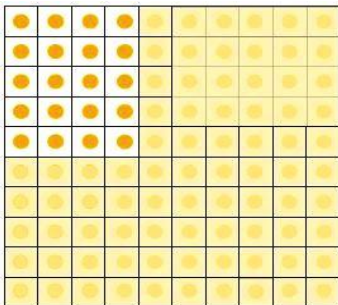
$$\square \times 3 = 30$$

$$\square \times 8 = 24$$

$$5 \times \square = 20$$

$$4 \times \square = 40$$

4. 100-ეულის კვადრატში რიცხვების ადგილას წრეებია ჩახაზული. დანარჩენი ნაწილი კი ქალაქდით არის დაფარული. იპოვეთ ღია ნაწილებში წრეების რაოდენობა.

5. 1) ერთ პარკში 2 კგ შაქარია. რამდენი კგ შაქარი იქნება 8 ასეთ პარკში?

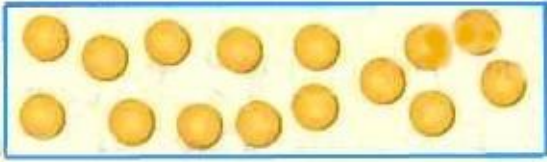
2) 1 კგ ვაშლის ფასი 4 მანეთია

ა) 4კგ ვაშლის; ბ) 5 კგ ვაშლის; გ) 10 კგ ვაშლის მყიდველმა, რამდენი მანეთი უნდა გადაიხადოს?

გაყოფის მოქმედება

სწავლება:

15 ფუნთუშა თითოეულში
3- ცალიან ჯგუფებად დაიყო

გაყოფის ნიშანი

$$15 : 5 = 3$$

გასაყოფი გამყოფი განაყოფი

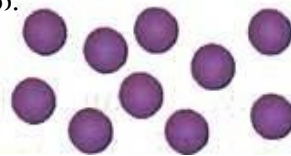
თითოეულ ჯგუფში მყოფები ერთ თეფშზე დაიწყო.

მივიღეთ 5 ჯგუფი, თითოეულში 3 ფუნთუშა.

გამოვსახოთ ეს გაყოფის მოქმედების დახმარებით: $15 : 5 = 3$

1. 1) თითოეულ ჯგუფში თანაბრად გაყავით. 2) თითოეულ ჯგუფში 5 ცალიან ჯგუფებად დაყავით.

2. 8 მარწყვი თანაბრად 2 თეფშზე რომ დავაწყოთ, რამდენი მარწყვი იქნება თითოეულზე?

- რამდენი თეფშია საჭირო რომ 8 მარწყვი დაიწყოს ისე რომ თითო თეფშზე 2 ცალი იყოს?

3. საჭმელები ორ პირს შორის თანაბრად გაყავით.

 $10 : 2 = 5$

4. სურათების მიხედვით, იპოვეთ ჯგუფების რაოდენობა და თითოეულში საგნების რაოდენობა.

 $20 : 4 = 5$ ჯგუფების რაოდენობა
 $20 : 5 = 4$ ჯგუფში საგნის რაოდენობა.

გაყოფის მოქმედება

ყუთში მყოფი 12 კანფეტი თითოეულს თანაბარი ოდენობით 4 ბავშვს გაუნაწილდა. რამდენი ცალი კანფეტი შეხვდა თითოეულ ბავშვს?

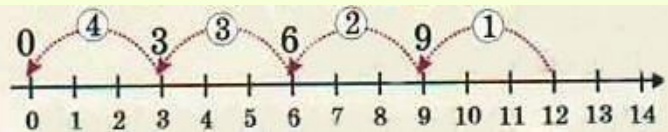

1) ეს შეტყობინება გამოკლების მოქმედებით გამოვსახოთ.

$$12 - 3 = 9 \quad 9 - 3 = 6 \quad 6 - 3 = 3 \quad 3 - 3 = 0$$

12-ს გამოვაკლოთ სამ-სამი, ნულის მიღებამდე.

2) რიცხვით ღერძზე ვაჩვენოთ:

4 ნაბიჯით 0-ს მიაღწია.

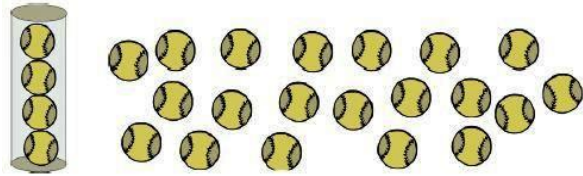
9, 6, 3, 0

3) გაყოფის მოქმედებით გამოვსახოთ:

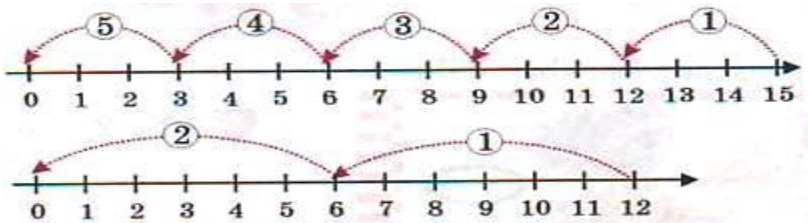
$$12 : 4 = 3$$

12 კანფეტი, თითოეულს 3 კანფეტი, 4 ბავშვს შეუჭამია.

1. ერთ ყუთში 4 ჩოგბურთის ბურთი ეტევა. ლეილამ სურათზე მოცემული ბურთები ბოლომდე ყუთებში ჩააწყო. ლეილას შესრულებული სამუშაო მიმდევრობით გამოკლებისა და გაყოფის მოქმედებით გამოსახეთ.

2. გაყოფის მოქმედების შესახებ მაგალითები რიცხვით ღერძზე ამოხსნილ იქნა. ეს მაგალითი გაყოფის მოქმედებით გამოსახეთ.

3. ჩიმნაზმა 9 ვაშლი, თითოეულში 3 ცალობით თევზებზე დააწყო. რამდენ თევზზე დააწყო ჩიმნაზმა ვაშლები?

4. გასაყოფისა და გამყოფის შეცვლასთან დამოკიდებულებით გარკვეით განაყოფი როგორ შეიცვლება. მორიგი მაგალითი დაწერეთ.

8 : 2	12 : 3	8 : 4	10 : 5
10 : 2	15 : 3	12 : 4	15 : 5
12 : 2	18 : 3	16 : 4	20 : 5
___ : ___	___ : ___	___ : ___	___ : ___

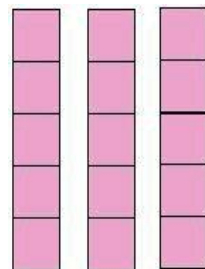
გაყოფის ჩვევები

1. 15, 20, 25, 30 და 35 კუბის ხუთ-ხუთ ჯგუფებად დაყოფა ფერადი უჯრებისაგან შემდგარი სვეტებით უჩვენეთ. გაყოფის მოქმედებით გამოსახეთ.

მაგალითად:

$15 : 5 = 3$ - სვეტების რაოდენობა

$15 : 3 = 5$ - თითოეულ სვეტში უჯრების რაოდენობა

2. გაყოფის მოქმედება დათვლის საშუალებით უჩვენეთ. საგნების საერთო რაოდენობა, ჯგუფების რაოდენობა და ჯგუფში საგნების რაოდენობა დაასახელებთ. თითოეულ მხარეს ორი სავარჯიშოს მსგავსი და განსხვავებული თვისება დაასახელებთ.

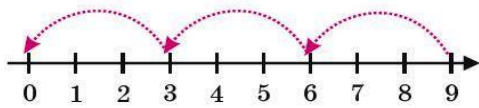
- 1) 12 საგანი სამ-სამად დაყავით.
12 საგანი სამ ჯგუფად დაყავით.

- 3) 10 საგანი ორ-ორად დაყავით
10 საგანი ორ ჯგუფად დაყავით

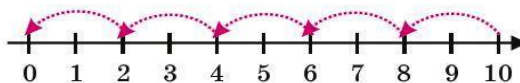
- 2) 16 საგანი ოთხ-ოთხად დაყავით
16 საგანი ოთხ ჯგუფად დაყავით

- 4) 20 საგანი ხუთ-ხუთად დაყავით
20 საგანი ხუთ ჯგუფად დაყავით.

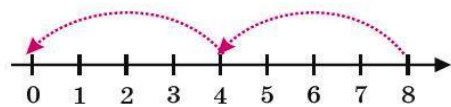
3. გაყოფის მოქმედება რიცხვითი ღერძის დახმარებით შეასრულეთ.

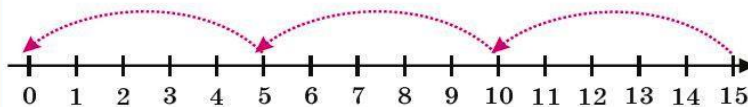
$9 : 3$

$10 : 2$

$8 : 2$

$15 : 3$

4. მე-2 კლასის მოსწავლეებისათვის შექმნილ თეატრის ბილეთებში, თითოეული 2 მანეთად, 20 მანეთი იქნა გადახდილი. რამდენი მოსწავლისათვის შეიძინეს ბილეთი?

5. შეჯიბრზე მოწვეული იყო 30 მოსწავლე. ისინი დაიყვნენ გუნდებად, რომელთაგან თითოეულში იყო 5 მოსწავლე. რამდენი გუნდი მიიღებს მონაწილეობას შეჯიბრში? ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ დაისვას შეკითხვა გუნდებში მოსწავლეთა რაოდენობის შესახებ.

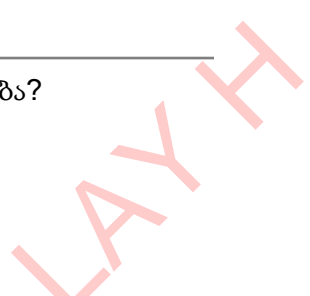
6. $14 : 2 = 7$ გაყოფის მოქმედების შესაბამისი ამოცანა შეადგინეთ.

7. “8-ში 4 ორჯერ თავსდება” მოსაზრებას რომელი მაგალითი შეესაბამება?

$8 : 2$

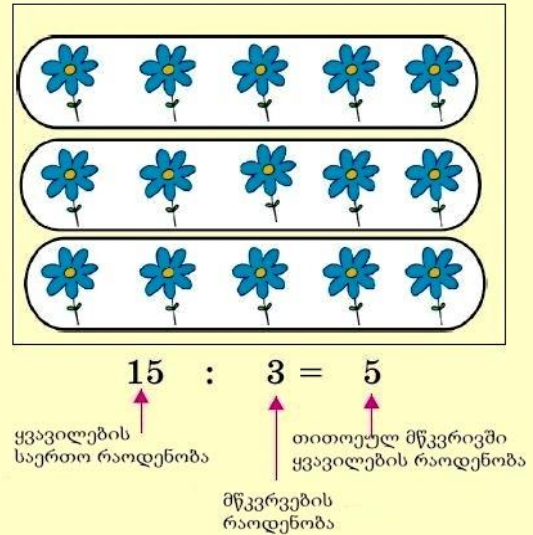
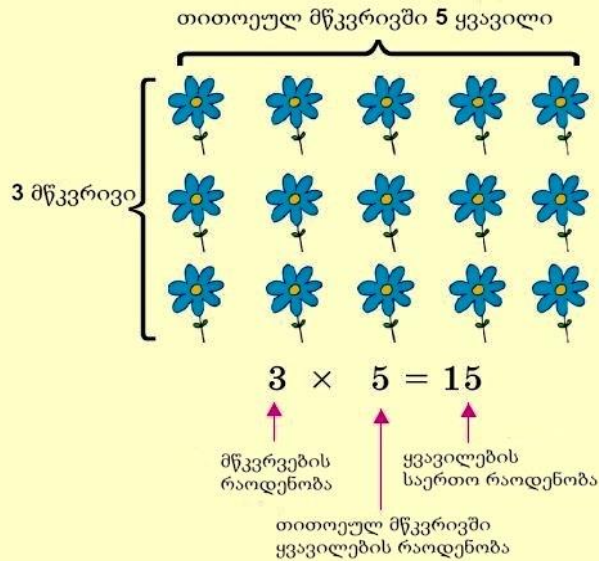
$8 : 4$

$4 : 4$

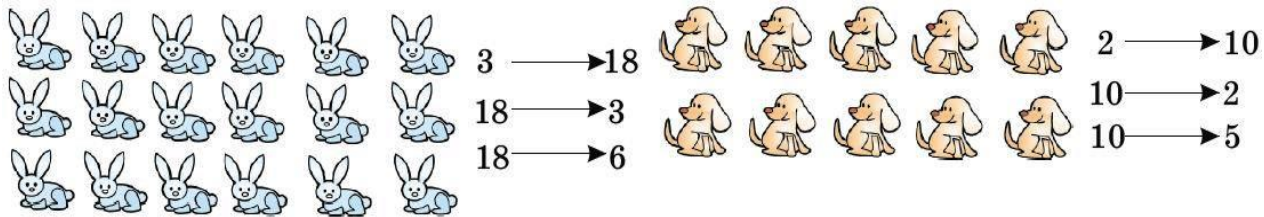

გამრავლებისა და გაყოფის ურთიერთკავშირი

სწავლება: გაყოფის მოქმედების შესრულების სისწორე გამრავლების მოქმედების დახმარებით შეგიძლიათ შეამოწმოთ.

1. სურათის შესაბამისად დაწერეთ გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები.

2. გამრავლების მოქმედება შესრულებით, გაყოფის მოქმედება ამის შესაბამისად დაასრულებით.

$5 \times 4 = 20$	4×8	3×9	5×7
$20 : 5 = 4$	$32 : \square = \square$	$\square : 3 = 9$	$35 : \square = \square$
$20 : 4 = 5$	$32 : \square = \square$	$\square : 9 = 3$	$35 : \square = \square$

3. გამრავლების ცხრილის გამოყენებით, გაყოფის მოქმედების ადვილად შესრულება შეიძლება. განაყოფი ცხრილის დახმარებით იპოვეთ.

- 12 : 2 21 : 3 35 : 5 40 : 4
 20 : 5 27 : 9 28 : 7 45 : 5

ნიმუში. 12 : 2

1. ცხრილში გამოყოფი, ესე იგი 2 რიცხვი ვიპოვოთ.
2. 2-ის სტრიქონში გასაყოფი, ესე იგი 12 ვიპოვოთ.
3. 12-ის სვეტში ვარდისფერ უჯრაში რიცხვი, 6 განაყოფს გვიჩვენებს.

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

გამრავლებისა და გაყოფის ურთიერთკავშირი

სწავლება:

$$4 \times 3 = 12$$

$$12 : 3 = 4$$

$$3 \times 4 = 12$$

$$12 : 4 = 3$$

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებებში მონაწილე 3, 4 და 12 რიცხვებიდან უდიდესი (12) ნამრავლად და გასაყოფად, დანარჩენი 2 რიცხვი -3 და 4 შესაბამისად მამრავლების, გამყოფისა და განყოფის ტოლი ხდება.

ეს რიცხვები ერთი გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებების რიცხვების ოჯახია.

1. რვეულში დაასრულეთ.

5, 3, 15

$$5 \times 3 = 15$$

$$3 \times 5 = 15$$

$$15 : 3 = 5$$

$$15 : 5 = 3$$

4, 7, 28

$$4 \times 7$$

$$7 \times 4$$

$$28 : 7$$

$$28 : 4$$

5, 4, 20

$$5 \times 4$$

$$4 \times 5$$

$$20 : \underline{\quad} = 4$$

$$\underline{\quad} : 4 = 5$$

2. გაყოფის მოქმედება შეასრულეთ. დახმარებისათვის გამრავლება - გაყოფის ცხრილით შეიძლება ისარგებლოთ.

$$12 : 3$$

$$18 : 3$$

$$32 : 4$$

$$28 : 4$$

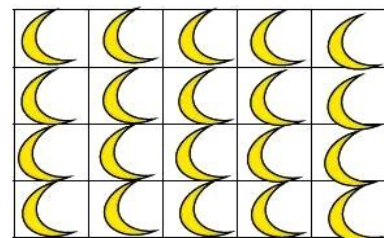
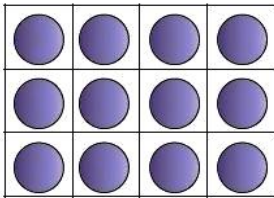
$$27 : 3$$

$$30 : 3$$

$$36 : 4$$

$$40 : 4$$

3. სურათების მიხედვით გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები ჩაწერეთ.

4. გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებების ურთიერთდამოკიდებულების მაჩვენებელი მაგალითები რვეულში ჩაწერეთ.

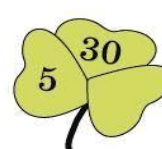
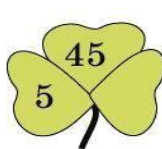
$$5 \times \square = 45$$

$$5 \times 9 = 45$$

$$9 \times 5 = 45$$

$$45 : 5 = 9$$

$$45 : 9 = 5$$

5. რვეულში დაასრულეთ.

$$5 \times \underline{\quad} \rightarrow 40$$

$$4 \times \square \rightarrow 20$$

$$3 \times \square \rightarrow 27$$

$$2 \times \square \rightarrow 18$$

$$40 : \underline{\quad} \rightarrow 5$$

$$20 : \square \rightarrow$$

$$27 : \square \rightarrow$$

$$18 : \square \rightarrow$$

$$40 : 5 \rightarrow 8$$

$$20 : \square \rightarrow$$

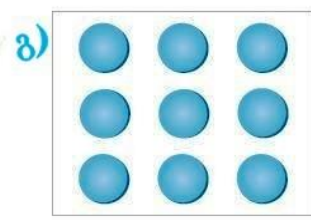
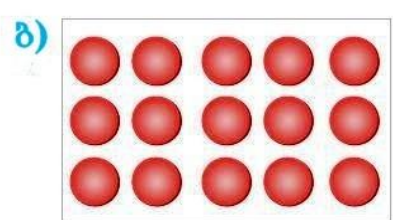
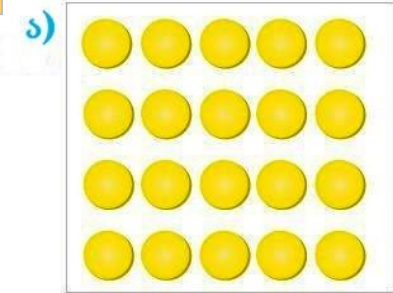
$$27 : \square \rightarrow$$

$$18 : \square \rightarrow$$

LAY H

გამრავლებისა და გაყოფის ჩვევები

1. თითოეული სურათის შესაბამისი გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები ჩაწერეთ.

2. ერთი მაგალითის პასუხის გამოყენებით, მეორის პასუხი პირდაპირ დაასახელებთ. პასუხი დაასაბუთეთ.

$5 \times 9 = 45$

$6 \times 8 = 48$

$42 : 6 = 7$

$36 : 4 = 9$

$6 \times 9 = ?$

$7 \times 8 = ?$

$42 : 7 = ?$

$36 : 9 = ?$

$7 \times 5 = 35$

$7 \times 6 = 42$

$54 : 6 = 9$

$48 : 6 = 8$

$8 \times 5 = ?$

$7 \times 7 = ?$

$54 : 9 = ?$

$48 : 8 = ?$

3. 20 კვერი თითოეულ თევზზე 5 ცალბით დაიწყო. რამდენ თევზზეა კვერი?

1) ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ მოთხოვნილ იქნას თითოეულ თევზზე კვერის რაოდენობის მოძებნა.

2) ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ მოთხოვნილ იქნას კვერის საერთო რაოდენობის მოძებნა.

4. შეასრულეთ გაყოფის მოქმედება. პასუხის სისწორე გამრავლების მოქმედებით შეამოწმეთ.

$14 : 7 = 2$

$24 : 4$

$12 : 2$

$12 : 6$

$2 \times 7 = 14$

$16 : 4$

$18 : 2$

$24 : 3$

$12 : 4$

$14 : 2$

$30 : 6$

$20 : 4$

$20 : 2$

$21 : 3$

5.

ინტერაცია

ტელესკოპი არის სპეციალური მოწყობილობა, ზეცაში ვარსკვლავებზე, პლანეტებზე დაკვირვებისათვის. მოსწავლეები ტელესკოპით ვარსკვლავებზე დაკვირვებისათვის შამახიში მოვიდნენ. ისინი დაიყვნენ ჯგუფებად, თითოეულში 4 მოსწავლით და ვარსკვლავებს დააკვირდნენ. თუ შამახიში 20 მოსწავლე მოვიდა, რამდენ ჯგუფად დაიყვნენ ისინი?

გამრავლებისა და გაყოფის ჩვევები

1. ცარიელ უჯრაში რიცხვი მოცემულ რიცხვზე 4-ჯერ ნაკლებია. განსაზღვრეთ რიცხვები ცარიელ უჯრებში.

24	12	16	40	28	36	32	20	8
↓ :4	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
6								

2. მოცემული პირობის მიხედვით მოქმედებები რვეულში დაასრულეთ. განსაზღვრეთ სურათები რომელი ციფრების ადგილასაა ჩაწერილი.

 = 1
  = ?
  = ?
  = ?

1) + =

5) × =

2)   : 3 =

6) × =

3)   : 7 =

7)   : 9 =

4) × 8 =

8) + =

3. გაარკვიეთ ორი მაგალითის შედეგის შეცვლის წესი და ერთი ნიმუშიც თქვენ დაამატეთ.

1) $2 \times 2 = 4$	2) $5 \times 6 = 30$	3) 4×8	4) 4×4	5) 3×7
$2 \times 4 = 8$	$10 \times 6 = ?$	8×8	8×4	6×7

4. შედარების ნიშნის წინასწარ წარმოდგენას ერთი შეხედვით შეეცადეთ, შემდეგ კი მოქმედების შესრულებით შეამოწმეთ.

24 : 8 24 : 6

5 × 3 5 × 6

16 : 2 8 : 1

4 × 2 6 × 2

12 : 2 12 : 3

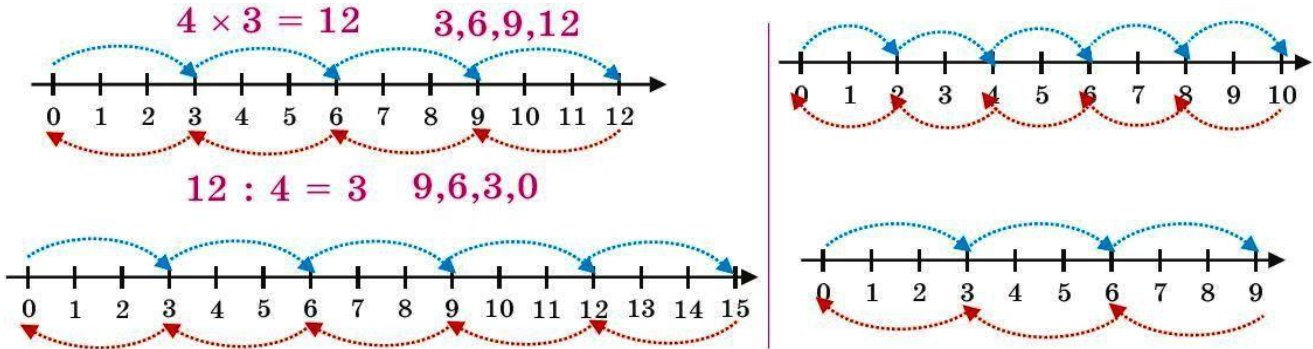
3 × 4 4 × 3

40 : 8 40 : 10

2 × 7 7 × 2

განმაზოგადებელი დავალებები

1. თითოეული რიცხვითი ღერძის შესაბამისი გამრავლება, გაყოფა და რიტმული თვლა, ნიმუშში მოცემულივით ჩაწერეთ.

2. გაყოფის მოქმედებები შეასრულეთ, ამოხსნები გამრავლების მოქმედების შესრულებით შეამოწმეთ.

$15 : 3$

$24 : 6$

$18 : 2$

$40 : 5$

$25 : 5$

$15 : 3$

$30 : 6$

$32 : 8$

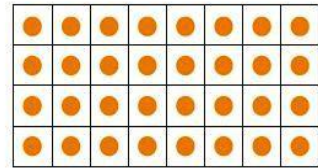
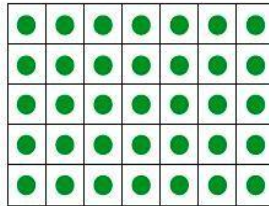
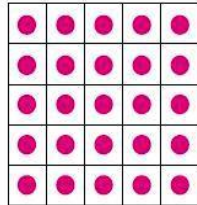
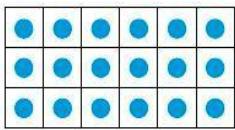
$30 : 3$

$20 : 4$

$21 : 7$

$36 : 4$

3. დაწერეთ თითოეული სურათის შესაბამისი 2 გამრავლების, 2 გაყოფის მოქმედება.

4. იპოვეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვი. გამრავლების ცხრილი თქვენ როგორ გეხმარებათ?

$\blacksquare : 4 = 3$

$\blacksquare : 2 = 8$

$32 : \blacksquare = 4$

$40 : \blacksquare = 8$

$\blacksquare \times 4 = 24$

$\blacksquare \times 5 = 30$

$5 \times \blacksquare = 30$

$3 \times \blacksquare = 24$

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50

5. ა) 3, 2, 4, 5 რიცხვებიდან თითოეული ჯერ 8 ერთეულით, შემდეგ კი 8-ჯერ გაზარდეთ და ჩაწერეთ.
 ბ) 21, 15, 18, 30 რიცხვებიდან თითოეული ჯერ 3 ერთეულით, შემდეგ კი 3-ჯერ შეამცირეთ და ჩაწერეთ.

გამრავლებისა და გაყოფის შესახებ ამოცანის ამოხსნა

სწავლება:

8 სპორტსმენი ჯგუფებად ჩოგბურთში შეჯიბრისათვის ემზადებოდნენ. თითოეულ ჯგუფში 2 პირია. რამდენ ჯგუფში ვარჯიშობენ სპორტსმენები?

რა არის ცნობილი?

სპორტსმენების საერთო რაოდენობა - 8 პირი
თითოეულ ჯგუფში სპორტსმენთა რაოდენობა - 2 პირი

რა უნდა ვიპოვო?

ჯგუფების რაოდენობა

რა უნდა გავაკეთო?

მათემატიკური მოქმედების სწორად შერჩევისათვის, პირობების შესაბამის სურათს ვხატავ.

ამოხსნა:

$$8 : 2 = 4 \text{ (ჯგუფი)}$$

პასუხი:

ბავშვები 4 ჯგუფში ვარჯიშობენ

1. ელნარემ 6 ყვავილის სურათი დახატა, თითოეულ ყვავილზე კი 4 ფურცელი. რამდენი ფურცელი დახატა ელნარემ?

2. ნადირმა, მისმა დამ და მეგობარმა გოგონამ ყუთში მყოფი 18 შოკოლადი თანაბრად გაინაწილეს. რამდენი შოკოლადი შეხვდა თითოეულ გოგონას?

3. ელი ყოველდღე სათავეგადასავლო წიგნიდან 10 გვერდს კითხულობდა. ელიმ ეს წიგნი 8 დღეში წაიკითხა. რამდენ გვერდიანი იყო სათავეგადასავლო წიგნი?

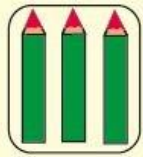
4. ვარდის ტოტზე ყოველდღე 6 კოკორი ვარდი იშლება. რამდენი იქნება 3 დღეში გაშლილი ვარდების რაოდენობა?

ამოცანის ამოხსნა. ... ჯერ ნაკლები, ... ჯერ მეტი

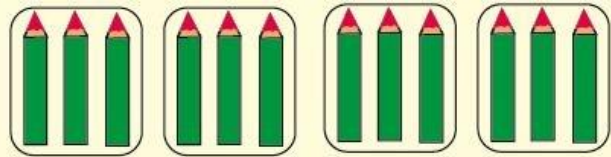
1) ერთ ყუთში 3 ფანქარი, მეორეში კი მასზე 4-ჯერ მეტი ფანქარია. რამდენი ფანქარია მეორე ყუთში?

1 ჯგუფი

$$\begin{array}{c} 4 \text{ ჯერ მეტი} \\ \hline 3 \times 4 = 12 \end{array}$$

4 ჯგუფი

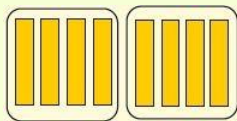

$$3 \times 4 = 12$$

2) ერთ თეფშზე 8 კანფეტი, მეორეზე კი მასზე 2-ჯერ ნაკლები კანფეტი იყო. რამდენი კანფეტია მეორე თეფშზე?

პირველ თეფშზე 8 კანფეტი

მეორე თეფშზე 2-ჯერ ნაკლები

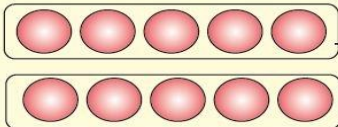

$$\begin{array}{c} 2 \text{ ჯერ ნაკლები} \\ \hline 8 : 2 = 4 \end{array}$$

3) ერთ თაიგულში 10 წითელი, 5 თეთრი ყვავილია. რამდენჯერ მეტია წითელი ყვავილების რაოდენობა თეთრ ყვავილებზე?

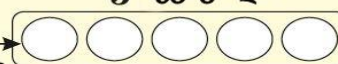
10 ყვავილი

$$10 : 5 = 2$$

10 ყვავილი 5 ყვავილზე
2 ჯერ მეტია

5 ყვავილი

წითელი ყვავილების რაოდენობა თეთრი ყვავილების რაოდენობაზე 2-ჯერ მეტია.

1. ბაღში 15 ყვითელი, 5 წითელი ზამბახია გაშლილი. რამდენჯერ მეტია ბაღში მყოფი ყვითელი ზამბახების რაოდენობა წითელი ზამბახების რაოდენობაზე?

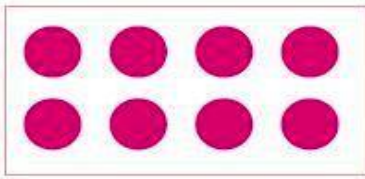
2. ქერიმს 18 მანეთი ფული აქვს. აზადის ფული, ქერიმის ფულზე 2-ჯერ ნაკლებია. რამდენი მანეთი ფული აქვს აზადს?

3. ექრემს ეკითხებოან: - რამდენი მანეთი გაქვს შენ?
ექრემის პასუხი: - ძმას 10 მანეთი აქვს.
მისი ფული ჩემს ფულზე 2-ჯერ ნაკლებია.
რამდენი მანეთი აქვს ექრემს?

4. ერთ რიცხვს 4-ჯერ თუ გავზრდით, 20 მიიღება. რამდენი მიიღება თუ ამ რიცხვს 3-ჯერ გავზრდით?

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედება

1. სურათების შესაბამისად დაწერეთ და ამოხსენით ამოცანები გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებების შესახებ. დაასახელეთ, რას გამოსახავს თითოეული მაგალითი.

$$4 \times 2 = 8$$

4 სვეტი, თითოეულში 2 წრე, სულ 8 წრე

$$2 \times 4 = 8$$

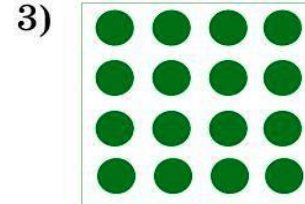
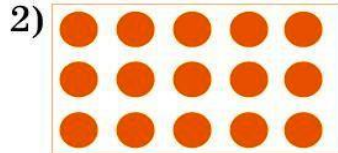
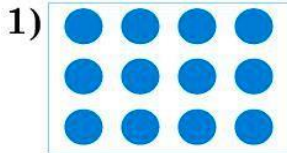
2 სტრიქონი, თითოეულში 4 წრე, სულ 8 წრე

$$8 : 2 = 4$$

8 წრე, თითოეულში 2 წრე, წრეების 4 სვეტი

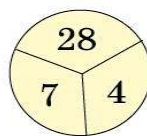
$$8 : 4 = 2$$

8 წრე თითოეულში 4 წრე, წრეების 2 სტრიქონი

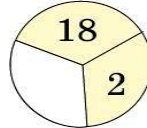

2. დაწერეთ შესაბამისი გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები. ერთიც თქვენ შეადგინეთ.

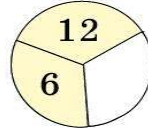
$$4 \times 7 = 28$$

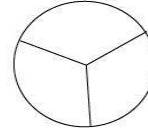
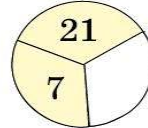
$$7 \times 4 = 28$$

$$28 : 7 = 4$$

$$28 : 4 = 7$$

3. იპოვეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვები. წარმოადგინეთ ამოხსნის ხერხი.

$$\blacksquare \times 6 = 30$$

$$24 : \blacksquare = 3$$

$$24 + \blacksquare = 48$$

$$\blacksquare \times 4 = 32$$

$$10 : \blacksquare = 5$$

$$32 + \blacksquare = 64$$

$$9 \times \blacksquare = 36$$

$$\blacksquare : 5 = 3$$

$$66 - \blacksquare = 33$$

$$5 \times \blacksquare = 40$$

$$\blacksquare : 7 = 3$$

$$88 - \blacksquare = 44$$

4. სასადილოში ყოველდღე 20 კილოგრამი კარტოფილი, მასზე 2-ჯერ ნაკლები პომიდორი გამოიყენება. რამდენი კგ. პომიდორი გამოიყენება ამ სასადილოში ერთი დღის განმავლობაში?

5. ერთი კილოგრამი ბრინჯის ფასი 2 მანეთია. 4 კგ ბრინჯის შესაძენად მყიდველმა სალაროში 10 მანეთი მისცა. რამდენი მანეთი უნდა დაუბრუნოს მოლარემ მყიდველს? რომელი ჩანაწერი არის ამოცანის სწორი ამონახსენი?

● $4 + 2 = 6$

● $2 \times 4 = 8$

● $10 : 2 = 5$

$10 - 6 = 4$

$10 - 8 = 2$

$5 + 4 = 9$

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედება

ინტეგრაცია

მწერების შესახებ შეტყობინება:

- მწერების ტანი 3 ნაწილისაგან შედგება თავი, მკერდი, მუცელი;
- 6 ფეხი აქვს;
- 2 საცეცი აქვს - შეგრძნებისათვის და გემოს გასაგებად.

1. ზოგიერთი ჯიშის პეპლები ნექტრით, ზოგიერთები ფოთლის ტილებით იკვებებიან. ზოგიერთი კი არაფერს არ ჭამს.

ნადირი პეპლების საცეცებს, ელნარე კი ჭიამაიას ფეხებს ითვლის. ნადირმა 18 საცეცი, ელნარემ კი 30 ფეხი დაითვალა. ნადირს რამდენი პეპელა, ელნარეს რამდენი ჭიამაია დაუთვლია?

2. ციციანთელა სიბნელეში ფრენისას სინათლეს აფრქვევს. სულ რამდენი ფეხი აქვს 5 ციციანთელას ?

3. კალისა ფეხების დახმარებით ესმის, ხმას გამოსცემს და შორს მანძილზე ხტება. კალია ყოველ ჯერზე 10 სმ მანძილს 3-ჯერ მიყოლებით თუ გადახტება, რამდენი სმ-ით წაიწევს წინ?

4. ჭიანჭველებს საკუთარ მასასთან შედარებით მრავალჯერ მეტი ტვირთის აწევა შეუძლიათ. ამიტომაც ამბობენ “ჭიანჭველა სპილოზე ძლიერია”. რამდენი გრამი იქნება 30 ჭიანჭველის წონა თუ 10 ჭიანჭველის წონა 1 გრამია?

5. ფუტკრები ყვავილიანი ადგილის მოძებნას წინ - უკან ცეკვის მოძრაობებით ერთმანეთს ატყობინებენ. თითოეული ფუტკრის სკიდან 10 კგ თაფლი თუ გამოიწურება, რამდენ კგ. თაფლს მიიღებენ 5 სკიდან ?

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედება

1. გამრავლებისა და გაყოფის ურთიერთდამოკიდებულების გამოყენებით იპოვეთ ის რიცხვი, რომელიც არ არის მოცემული.

$$\square \times 5 = 4$$

$$4 \times \square = 28$$

$$36 : \square = 4$$

$$32 : \square = 3$$

$$\square \times 3 = 8$$

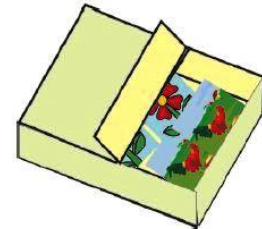
$$5 \times \square = 40$$

$$40 : \square = 8$$

$$40 : \square = 8$$

2. ერთ ყუთში 4 სტიკერია, რვეულში შეავსეთ ყუთების რაოდენობის მიხედვით სტიკერების რაოდენობის ცვლილების მაჩვენებელი ცხრილი.

ყუთების რაოდენობა	1	2	3			
სტიკერების რაოდენობა	4	8	12			

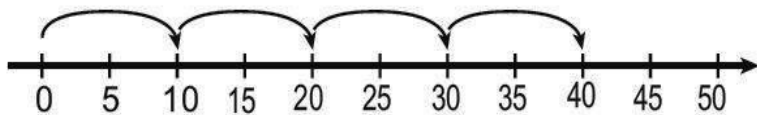

3. ცირკში ყოველ რიგში 5 აკრობატი იდგა. რამდენი აკრობატი იდგა 6 რიგში? ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ მოთხოვნილ იქნას თითოეულ რიგში აკრობატების რაოდენობის მოძებნა.

4. აითენს 35 ზღაპრებისა და თქმულებების წიგნი აქვს. აითენის სახელმძღვანელოების რაოდენობა ამ წიგნების რაოდენობაზე 5-ჯერ ნაკლებია. რამდენი სახელმძღვანელო აქვს აითენს?

5. რიცხვითი ღერძი ქვემოთ მოცემული მათემატიკური გამოსახულებებიდან ორთან შესაბამისობაში მოდის. რომლებია ესენი?

● 4×10

● $10 + 10 + 10 + 10$

● $35 + 10$

6. შედარების ნიშნის სავარაუდო განსაზღვრა წინასწარ შეეცადეთ, შემდეგ კი მოქმედებების შესრულებით შეამოწმეთ.

$$28 : 4 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 14 : 2$$

$$18 : 3 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 18 : 2$$

$$15 : 5 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 15 : 3$$

$$24 : 6 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 16 : 4$$

$$21 : 7 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 21 : 3$$

$$30 : 5 \text{ } \textcircled{?} \text{ } 30 : 6$$

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედება

1. შეადგინეთ ნებისმიერი რიცხვისა და მისი ორმაგის შესაბამისი გამრავლების ცხრილი. თუ თანამამრავლებიდან ერთს 2-ჯერ გავზრდით, რამდენჯერ გაიზრდება ნამრავლი?

1)

×	2	4
2	4	8
4		
3		
5		

2)

×	3	6
2	6	12
4		
3		
5		

3)

×	4	8
2	8	16
4		
3		
5		

2. ნებისმიერი რიცხვის ერთ რიცხვზე და ამ რიცხვის ორმაგზე გაყოფის შედეგად მიღებული შედეგები შეადარეთ. ამის შესახებ მოსაზრებები, მეგობრებთან და სახლში უფროსებთან განიხილეთ.

:	4	8
16	4	2
24		
32		
40		

:	3	6
12	4	2
18		
24		
30		

:	5	10
10	2	1
30		
40		
50		

ჯგუფური სამუშაო.

3. უკვე ცნობილი გამრავლების ცხრილი, უფრო დიდ რიცხვზე გამრავლების შესრულებაში გვეხმარება. მაგალითი გარკვეით. დანარჩენი მაგალითები ამოხსენით.

$$7 \times 8 = 56$$

$$3 \times 8 = 24$$

$$4 \times 8 = 32$$

$$24 + 32 = 56$$

$$7 \times 8 \text{ ნამრავლი}$$

$$1 \times 8 \text{ და } 6 \times 8$$

$$2 \times 8 \text{ და } 5 \times 8$$

$$3 \times 8 \text{ და } 4 \times 8$$

7 x 8 ნამრავლი 3 x 8 და 4 x 8
ნამრავლების ჯამი ტოლია

ნამრავლების ჯამით
გამოსახვა შეიძლება

$$8 \times 7$$

$$7 \times 7$$

$$9 \times 7$$

$$6 \times 6$$

$$8 \times 6$$

$$9 \times 6$$

$$9 \times 9$$

$$6 \times 7$$

ამოცანის ამოხსნა

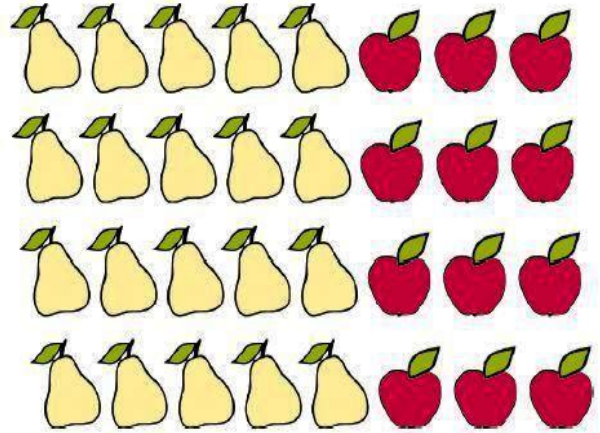
1. ამოცანის გეგმა რვეულში გადაიტანეთ და ამოხსნა დაასრულეთ.

რიგების რაოდენობა:

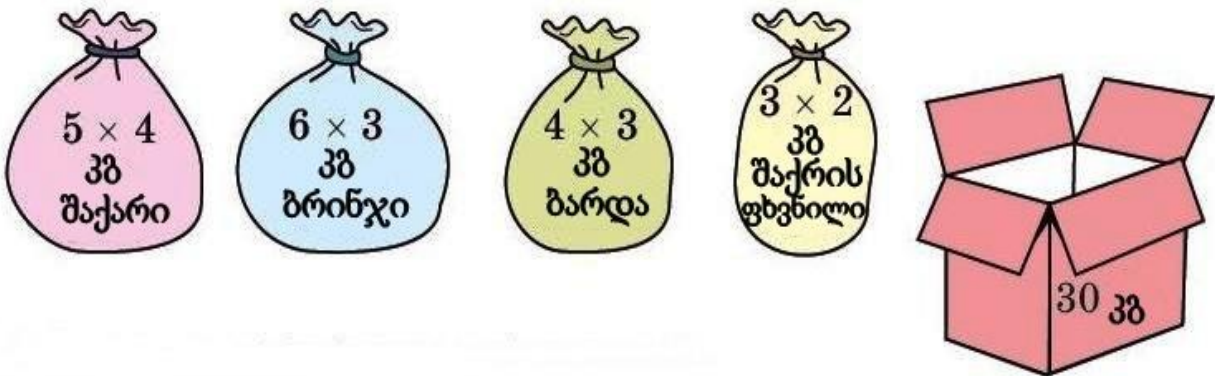
ვაშლების რაოდენობა: x

მსხლების რაოდენობა: x

თითოეულ მწკრივში
ხილის რაოდენობა: x

2. სურათზე მოცემულების გამოყენებით ამოხსენით ამოცანები.
ყუთი გათვალისწინებულია არაუმეტეს 30 კგ მასაზე.

- ა) ულქერმა ბარდის პარკი ყუთში ჩადო. ამ ყუთში კიდევ რომელი პარკის ჩადება შეიძლება?
-
- ბ) ნაილემ ყუთში 18 კგ-იანი და 20 კგ-იანი პარკები მოათავსა. რომელი სურსათი ჩაალაგა მან ყუთში? ნაილემ ყუთში გათვალისწინებულზე რამდენით მეტი სურსათი ჩაალაგა?
-
- გ) ფიდანმა ჯერ ყუთში შაქრისა და შაქრის ფხვნილის პარკები ჩააწყო. შემდეგ შაქრის ფხვნილი ამოიღო ბარდის პარკი ჩადო. ფიდანმა პარკები პირველად სწორად მოათავსა თუ შემდეგ? რით ახსნით ფიდანის მოსაზრების შეცვლას?

გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედება

1. მოცემული თითოეული რიცხვი, ორი ისეთი შესაკრების ჯამის სახით ჩაწერეთ, რომ შესაკრებებიდან ერთ-ერთი 5-ზე გაიყოს.

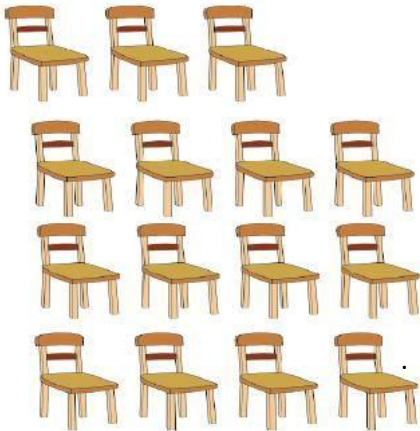
27, 16, 37, 33, 41, 52,

მაგალითად:

$$\begin{array}{r} 27 = 25 + 2 \\ \hline 27 = 5 \times 5 + 2 \end{array}$$

2. იპოვეთ სკამების რიცხვი:

ა) სკამები სამ რიგად თითოეულში 4 ცალი დააწყვეს, 3 სკამი ზედმეტი დარჩა.

ბ) სკამები ორ რიგად თითოეულში 5 ცალი დააწყვეს და 2 სკამი ზედმეტი დარჩა.

3. გაიანგარიშეთ. შეადარეთ.

$85 \bigcirc 58$

$7 \times 9 \bigcirc 65$

$32 : 8 \bigcirc 32 : 4$

$35 + 15 \bigcirc 5 \times 8$

$37 + 31 \bigcirc 55 + 23$

$28 : 7 \bigcirc 18 : 6$

$5 \times 6 \bigcirc 3 \times 10$

$27 + 16 \bigcirc 40 - 8$

4. ერთი კლასის მოსწავლეები სპორტის გაკვეთილზე 5 მწკრივად, თითოეულში 4 მოსწავლით მოეწყვნენ. რამდენი მოსწავლეა ამ კლასში? ამოცანის შესაბამისი სურათი დახატეთ.

თვითშეფასება

1. გაიანგარიშეთ და პასუხები გამრავლების მოქმედების დახმარებით შეამოწმეთ.

$20 : 2$

$12 : 2$

$4 : 2$

$36 : 9$

$45 : 5$

$40 : 4$

$10 : 5$

$35 : 5$

$50 : 5$

$32 : 8$

$9 : 3$

$27 : 3$

2. 1) ყუთში 15 რძიანი, მასზე 3-ჯერ ნაკლები კაკლიანი შოკოლადია. რამდენი კაკლიანი შოკოლადია ყუთში?

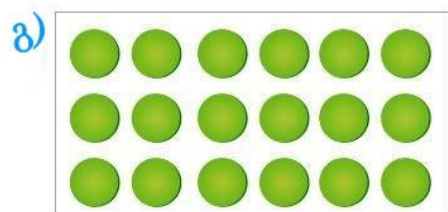
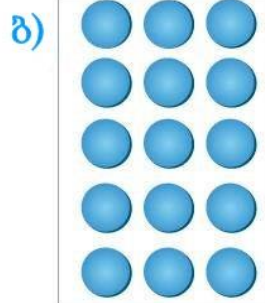
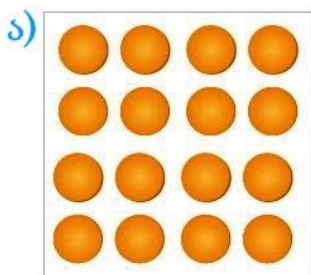
2) ყუთში 4 ხილიანი, მასზე 3-ჯერ მეტი რძიანი შოკოლადია. სულ რამდენი შოკოლადია ყუთში?

3. ფერიდს 20 მარკა აქვს. მას თავისთვის და 3 მეგობარს შორის მარკების თანაბრად განაწილება უნდა.

ა) რამდენი მარკა შეხვდება ფერიდის თითოეულ მეგობარს?

ბ) ამოცანის პირობა ისე შეცვალეთ, რომ ამოცანა 4×5 ნამრავლის გაანგარიშებით ამოიხსნას.

4. სურათის შესაბამისად დაწერეთ გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები.

5. წინადადებებში წერტილების ადგილის შესაბამისი სიტყვები შეარჩიეთ.

ნამრავლი

გაყოფა

გამრავლების

გასაყოფი

1) $4 + 4 + 4 + 4$ მოქმედება . . . მოქმედებით შეიძლება შეიცვალოს.

2) 5×10 მაგალითში . . . 50-ის ტოლია.

3) $50 : 5$ მაგალითში . . . 50-ის ტოლია.

4) $16 - 4 - 4 - 4 - 4 = 0$ ჩანაწერში . . .

მოქმედებით შეიძლება შეიცვალოს. $\square : \square = \square$

მე - 6 განყოფილება

- კალენდარი
- ინფორმაცია გარკვევით, წარმოადგინეთ
- გაიაზრეთ, აზრი გამოთქვით
- სიმეტრია
- შეაერთეთ, გამოაცალკავეთ, ახალი შექმნით

იანვარი						
ორშ	ს.შ	ოთხ	ხუთ	პარ	შაბ	კვ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

წელიწადი, თვე, კვირა, დღე, საათი

სწავლება:

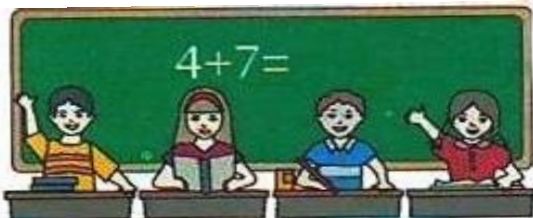
- რომელი ხანგრძლივობა უფრო მეტია?
- 2 კვირა, თუ 15 დღე?
- 1 დღე, თუ 22 საათი?
- 1 წელიწადი, თუ 11 თვე?
- 1 თვე, თუ 24 დღე

1 წელიწადი = 12 თვე
1 თვე = 30, 31 დღე (28, 29)
1 კვირა = 7 დღე
1 დღე = 24 საათი

- 15 დეკემბრიდან 21-მდე (21-ის ჩათვლით) დღეები დათვალეთ. ერთი კვირა შესრულდა?
- აპრილის თვეში 4 შაბათ დღეს და 4 კვირა დღეს გაკვეთილები არ არის. რამდენ დღეს არის გაკვეთილები აპრილის თვეში?
- 25 ოქტომბერს სევინჯის დაბადების დღეა. ორი კვირის შემდეგ ელნურის დაბადების დღე იქნება. თვის რომელ რიცხვშია ელნურის დაბადების დღე?
- ძია ნადირმა სახლის რემონტი 1 აპრილს დაიწყო. რემონტი 2 თვე გაგრძელდა.
1) რომელ თვეში დამთავრდა რემონტი? 2) რამდენ დღეს გაგრძელდა რემონტი?
- რაჰიმის მამამ 1 კვირაში სახლის კედლები შეღებვა დაამთავრა. რაჰიმმა კი ძაღლის გაწრთვნას 10 დღე დაუთმო. ამ საქმეებიდან რომელს დაეთმო მეტი დრო?

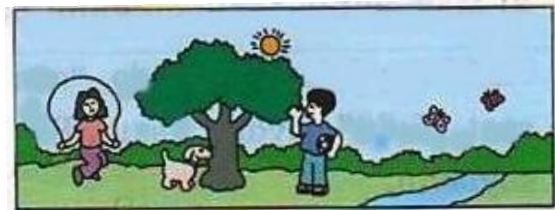
- 1) ერთი დღის განმავლობაში სკოლაში ყოფნის ხანგრძლივობას ქვემოთ მოცემული დროის საზომებიდან რომლით გამოსახავთ?

საათი წუთი კვირა

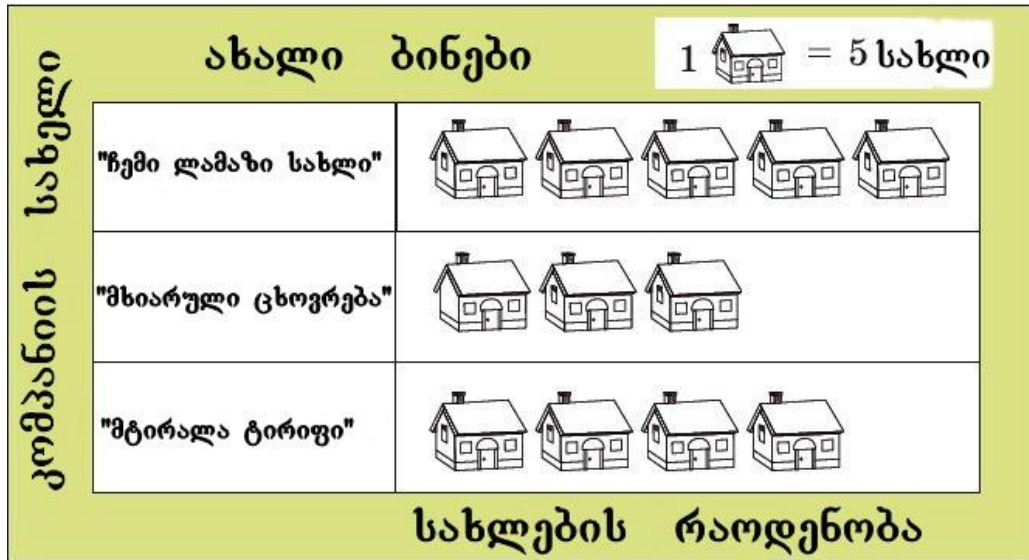
- 2) ზაფხულის არდადეგების ხანგრძლივობას ქვემოთ მოცემული დროის საზომებიდან რომლით გამოსახავთ?

საათი თვე წელი

ინფორმცია გარკვეით, წარმოადგინეთ

1. ქვემოთ მოცემული პიქტოგრამა უჩვენებს 3 სამშენებლო კომპანიის აშენებული საცხოვრებელი სახლების რაოდენობას.

პიქტოგრამის მიხედვით უპასუხეთ შეკითხვებს:

- 1) რამდენი კომპანიის აშენებული საცხოვრებელი სახლების შესახებ გვაწვდის ინფორმაციას პიქტოგრამა?
- 2) რომელმა კომპანიამ ააშენა ყველაზე მეტი საცხოვრებელი სახლი?
- 3) რომელმა კომპანიამ ააშენა ნაკლები საცხოვრებელი სახლი?
- 4) რამდენით მეტია კომპანია "მტირალა ტირიფი" აშენებული სახლების რაოდენობა, "მხიარული ცხოვრების" კომპანიის აშენებულ სახლებთან შედარებით?
- 5) კიდევ რამდენი სახლი უნდა ააშენოს "მტირალა ტირიფმა", რომ "ჩემი ლამაზი სახლი" კომპანიის აშენებული სახლების რაოდენობას გაუტოლდეს?
- 6) პიქტოგრამის ინფორმაციის გამოყენებით ერთი პატარა მოთხრობა დაწერეთ.

2. ფერეჯმა სპორტის მასწავლებელს სთხოვა, მორიგ გაკვეთილზე კლასებში ყველაზე საყვარელი თამაში ჩაატარონ. ფერეჯის კლასში ყველა ბავშვის მონაწილეობის გამოკითხვის შედეგები ქვემოთ ცხრილშია მოცემული. ამ ცხრილის მიხედვით, მათ რომელი თამაში უფრო უყვართ?

ცხრილის მიხედვით შეადგინეთ პიქტოგრამა.

 = 2 ბავშვი

თამაშის სახელი	ბავშვების რაოდენობა
დაჭერობანა	4
დამალობანა	6
დიღდიღილო	16

ინფორმცია გაარკვიეთ, წარმოადგინეთ

1. ქვემოთ ტელგრაფში ნაჩვენებია პარკში მოთამაშე ბავშვების რაოდენობა. ინფორმაცია გაარკვიეთ, წარმოადგინეთ და რვეულში ბარგრაფის სახით უჩვენეთ.

მოედანზე მყოფი ბავშვები			
სათამაშო ადგილები	საქანელა		
	სასრიאלო		
	ქვიშიანი		
	კიბე		
			ბავშვების რაოდენობა

2. ნარგიზი და ელმარი ფანჯრის წინ იდგნენ და 10 წუთის განმავლობაში ითვლიდნენ ქუჩაში გავლილ მანქანებს ფერის მიხედვით. ამისათვის საუკეთესო ხერხი, ყოველი მანქანის გავლისას შესაბამისი ფერის წინ ერთი ხაზის გასმაა. ნარგიზმაც ეს ხერხი გამოიყენა და ქვემოთ მოცემული ტელგრაფი მიიღო.

ნარგიზის დათვლილი მანქანები			
თეთრი			10
შავი			9
დანარჩენი ყველა ფერი			13

ელმარის შექმნილ ტელგრაფში კი:

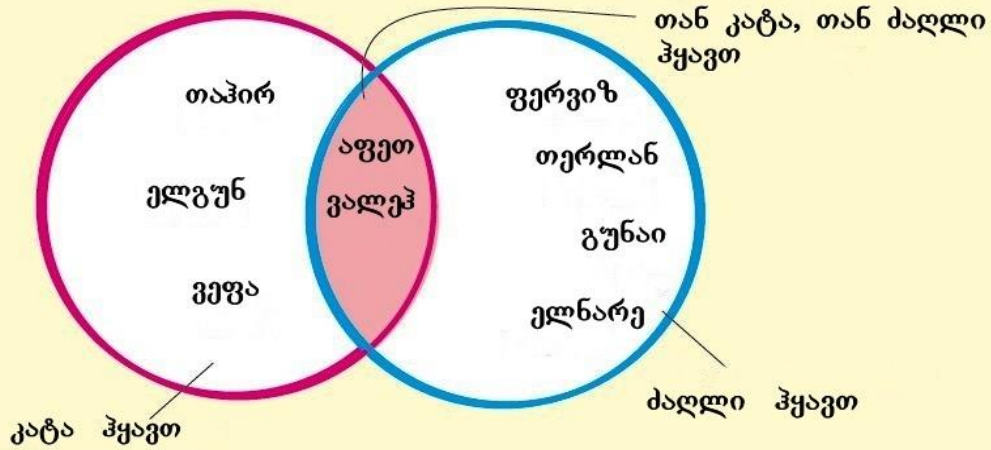
- თეთრი მანქანების რაოდენობა 4 ცალით მეტია;
 - შავი მანქანების რაოდენობა 2-ით ნაკლებია;
 - ყველა დანარჩენი ფერის მანქანები 5-ით მეტია.
- ამ შედარების შესაბამისი ტელგრაფი თქვენ შექმენით.

ინფორმცია გაარკვიეთ, წარმოადგინეთ

ვენის დიაგრამა.

სწავლება:

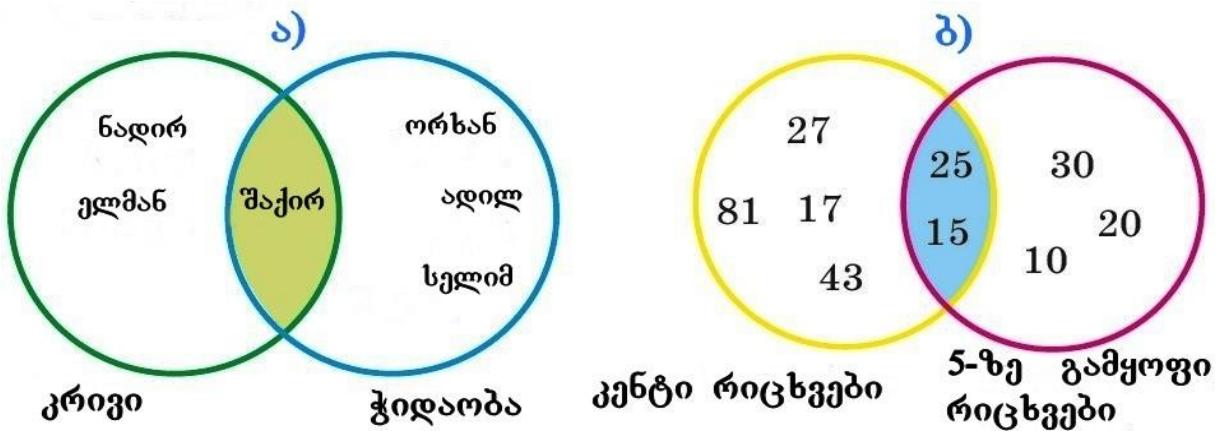
ქვედა დიაგრამაზე მოცემულია ინფორმაცია, ბავშვების მიერ კატების და ძაღლების შენახვის შესახებ. ლურჯ წრეში ვისაც ძაღლები ჰყავს, წითელ წრეში ვისაც კატა ჰყავს, წრეების გადაკვეთაში კი თან ძაღლი და თან კატაც ვისაც ჰყავს მათი სახელები სწერია. ასეთ დიაგრამებს ვენის დიაგრამები ეწოდება.

ქვემოთ მოცემული ინფორმაციის მიხედვით ბავშვების სახელები შესაბამის წრეებში მოათავსეთ.

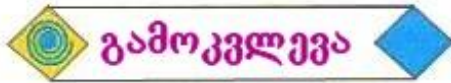
ნადირს ძაღლი ჰყავს. ესლის კატა ჰყავს.
აზადს თან ძაღლი, თანაც კატა ჰყავს.

1. ვენის დიაგრამაში მოცემული ინფორმაცია გაარკვიეთ, შეადარეთ და წარმოადგინეთ.

2. 10-დან 30-მდე რიცხვები 3-ზე და 4-ზე გაყოფადობის მიხედვით ვენის დიაგრამით წარმოადგინეთ.

ინფორმაცია გარკვეით, წარმოადგინეთ

მოცემული ინფორმაციის საფუძველზე ახალი ინფორმაცია წარმოადგინეთ.

ზღვის სანაპიროს ბულვარზე სხვადასხვა გემებზე გასეირნების ვადები და ბილეთების ფასი ქვევითაა ნაჩვენები. მოცემული ინფორმაციის მიხედვით შეასრულეთ სავარჯიშოები.

"ცისფერი კასპი"

"ზღვის გველეშაპი"

"ზღვის ლამაზი"

გასეირნების ხანგრძლივობა
60 წუთი.
ერთი ბილეთის ფასი
ბავშვებისათვის -
1 მანეთი,
დიდებისათვის -
2 მანეთი .

გასეირნების ხანგრძლივობა
30 წუთი
ერთი ბილეთის ფასი
ბავშვებისათვის -
50 კაპიკი,
დიდებისათვის -
1 მანეთი.

გასეირნების ხანგრძლივობა
45 წუთი.
ერთი ბილეთის ფასი
ბავშვებისათვის -
1 მანეთი
დიდებისათვის -
2 მანეთი.

- 1) ესედი და მეგობრები 11:30-ზე გემით "ცისფერი კასპი" სასეირნოდ გაემგზავრნენ. რომელ საათზე დაბრუნდებიან ისინი ნაპირზე?
- 2) ქემალემ გემზე "ზღვის ლამაზი" ბილეთის შეძენას და სეირნობას სულ 1 საათი დრო დაუთმო. რამდენი წუთი იდგა ქემალე ბილეთის შესაძენად რიგში?
- 3) გემით "ზღვის ლამაზი" 2-ჯერ სეირნობისათვის დათმობილი დრო საათობით და წუთობით გამოსახეთ.
- 4) გემზე "ზღვის გველეშაპი" 4 ბავშვისა და 2 დიდისათვის ბილეთებში რამდენი მანეთი ფულია საჭირო?
- 5) გემით "ცისფერი კასპი" გასეირნებისათვის, ბავშვებისათვის 30, დიდებისათვის 10 ბილეთი გაიყიდა. რამდენ მანეთს შეადგენს ამ ბილეთების საერთო ფასი?

ინფორმცია გარკვეით, წარმოადგინეთ

1. რეჰიმმა ველოსიპედის შესაძენად ფული შეაგროვა. ველოსიპედის ფასი 56 მანეთია. რეჰიმი ყოველ თვე შეგროვილი ფულის რაოდენობას სურათზე მოცემულივით აღნიშნავდა. ყოველი დანაყოფი 1 მანეთს უჩვენებს. გარკვეით რეჰიმის მიერ ყოველ თვე შეგროვილი ფული და ისინი თვეების მიხედვით შეადარეთ. სულ რამდენი მანეთი ფული შეუგროვებია რეჰიმს? რეჰიმს ველოსიპედის შესაძენად ფული ჰყოფნის?

2. ერთი თვის განმავლობაში საქონლის ფასებში 2-ჯერ გაიაფება მოხდა. ცხრილის მიხედვით გაიანგარიშეთ თითოეული საგნის საბოლოო გასაყიდი ფასი.

საგნები	საწყისი ფასი (მანეთობით)	1-ლი გაიაფება (მანეთობით)	მე-2 გაიაფება (მანეთობით)	საბოლოო ფასი (მანეთობით)
	35	6	8	21
	90	15	15	?
	17	2	1	?
	23	4	0	?

- რომელი საგნის ფასი გაიაფდა ყველაზე მეტად?
- რომელი საგნის ფასი არ შეიცვალა მე-2 გაიაფებისას?
- რამდენი მანეთი უნდა გადაიხადოთ, თუ შეიძენთ სპორტულ ტანსაცმელს და ჩაიდანს?
- საძინებელი კომპლექტი ძალიან გაიაფდა, თუ უმნიშვნელოდ?
- ბოლო გაიაფებისას ერთი სპორტული ქურთუკის და ერთი ჩაინიკის მყიდველი რამდენ მანეთ ფულს დაზოგავს?

გაიაზრეთ, აზრი გამოთქვით

სწავლება:

ჩვენ მოვლენების მოხდენის შესახებ: *რა თქმა უნდა*, *ალბათ*, *შესაძლებელია*, *შეუძლებელია*, *შეიძლება*, *არ შეიძლება* გამოთქმების დახმარებით აზრს გამოვთქვამთ. მაგალითად, ერთ პარკში 10 წითელი 2 ცისფერი კუბია. პარკში ჩაუხედავად ერთი კუბი რომ ამოვიღოთ, ამ კუბის წითელ ფერზე ყოფნის შანსი ქვემოთ მოცემული სიტყვებიდან რომლის გამოყენებით უფრო სწორი იქნება?

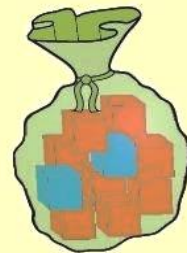
რა თქმა უნდა

შანსი მაღალია

შესაძლებელია

გამოთქმული მოსაზრება ქვემოთ მოცემულ გამოცდილებასთან შეამოწმეთ.

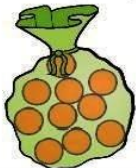
ფერი	ხაზი	ჯამი
წითელი		
ცისფერი		

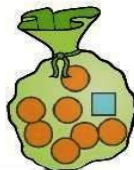
1. ცისფერი და წითელი კუბები პარკში მოათავსეთ.
2. პარკიდან 1 კუბი ამოიღეთ.
3. კუბი ფერის მიხედვით ცხრილში ერთი ხაზით აღნიშნეთ.
4. კუბი ხელახლა პარკში დააბრუნეთ.
5. ეს მოძრაობა მთლიანობაში 10-ჯერ გაიმეორეთ.

1. ქვემოთ მოცემულ სურათზე პარკში ჩაუხედავად ერთი ფიგურა ამოიღეთ. მისი წრე ყოფნის შანსის შესახებ სხვადასხვა აზრები იყო ცნობილი. თქვენ ამ პარკებიდან “კვადრატი ამოვა!” მოსაზრების მიხედვით, შესაბამისი გამოთქმები გამოიყენეთ.

რა თქმა უნდა!

წრე ამოვა!
შანსი მაღალია!

შესაძლებელია!

2. ისრის რომელ ნაწილში გაჩერების შანსი უფრო მეტია?

წითელი
ყვითელი

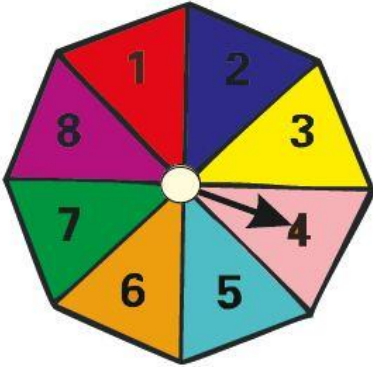
წითელი
ყვითელი

წითელი
ყვითელი
ლურჯი

დაფიქრდით, აზრი გამოთქვით

1. “იღბლიანი ბორბალის” დაფაზე ისრის მოცემულ ნაწილში გაჩერების შესაძლებლობის შესახებ მოსაზრებებიდან ერთის შერჩევით მოსაზრება გამოთქვით:
შესაძლებელია, შეუძლებელია, ალბათ, აუცილებლად, ტოლშანსიანია.

- 1) ღერძის 4-ზე ნაკლები რიცხვის შესაბამის ნაწილზე გაჩერება.
- 2) ღერძის 10-ზე მეტი რიცხვის შესაბამის ნაწილზე გაჩერება.
- 3) ღერძის წყვილ (ან კენტ) რიცხვების ნაწილზე გაჩერება.
- 4) ღერძის 3-ჯერ ზედიზედ ერთსა და იმავე რიცხვზე შესაბამის ნაწილზე გაჩერება.
- 5) ღერძის 9-ზე ნაკლები რიცხვის შესაბამის ნაწილზე გაჩერება.

2. ხუმარმა პარკში ჩაუხედავად, ყოველ ჯერზე თითო ფიგურა ამოიღო. შედეგი ცხრილში აღნიშნა და ფიგურა ხელახლა პარკში დააბრუნა. ხუმარმა ეს მოძრაობა 30-ჯერ გაიმეორა. ცხრილის მონაცემების მიხედვით თქვენ შეგიძლიათ მოიფიქროთ, რომელი პარკით ატარებდა ხუმარი ამ ცდას?

წრე	სამკუთხედი	კვადრატი
18	9	3

3. **წყვილებში სამუშაო**

საჭიროა: ერთი ან ორი კამათელი, ერთი სუფთა ფურცელი.

პირობა: თითოეული მოთამაშე თავის ქულას ირჩევს (1-6)

თამაშის მსვლელობა: თამაში 3 წრედ ტარდება, თითოეულ წრეში კამათელი 10-ჯერ გორდება. მოთამაშეები თავ-თავიანთ ფურცელზე ქვემოთ ნაჩვენებ ცხრილს ხაზავენ, კამათელს აგორებენ და მოსული ქულების შესაბამისად ერთ ხაზს უსვამენ.

თითოეული მოთამაშის 10-ჯერ სროლის შემდეგ მორიგი წრის თამაში იწყება. 3 წრის შედეგების მიხედვით, თამაშის გამარჯვებული ცხადდება.

ქულები	წრე 1	წრე 2	წრე 3
1			
2			
3			
4			
5			
6			

განმაზოგადებელი დავალებები

1. როგორი შეიძლება იყოს ქვემოთ მოცემული შეკითხვების პასუხები?
- 1) რენას მასწავლებელი 4 წლისაა, თუ 40 -ის ?
 - 2) სკოლის შენობას 2 ფანჯარა აქვს, თუ 20 ?
 - 3) მე-2 კლასებში 60 მოსწავლეა, თუ 6 ?
 - 4) სუსენს ერთ ხელში 7 კალამის დაჭერა შეუძლია თუ 70 ?

2. სამი ბავშვის მასა ერთად 93 კგ-ია. ერთის წონა მეორეზე 3 კგ-ით მეტია. ქვემოთ მოცემული პასუხებიდან რომელი უჩვენებს ბავშვების წონას სწორად?

29 30 33

28 31 34

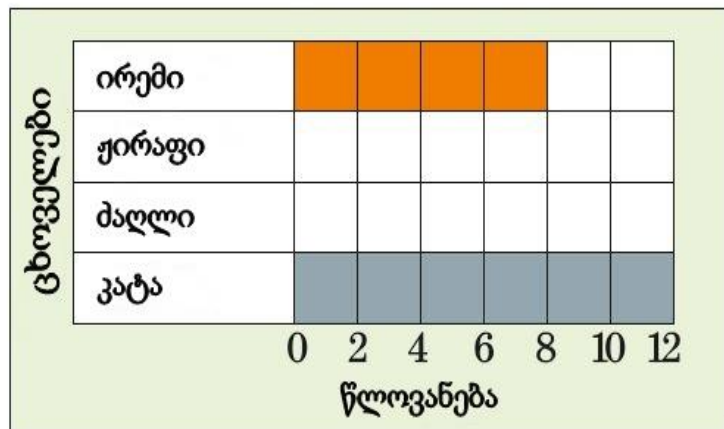
29 32 35

3. 1) ჰუმაის 45 მანეთი აქვს. ეს ზერიფს ფულზე 21 მანეთით მეტია. რამდენი მანეთი ფული აქვს ზერიფს?
- 2) თოდრულს 8 მანეთი აქვს. ფერეჯის ფული, თოდრულის ფულზე 4-ჯერ ნაკლებია. რამდენი მანეთი ფული აქვს ფერეჯს?

4. ორი ერთი და იმავე წიგნის ერთმანეთზე დადებისას სიმაღლე 10 სმ მიიღება. რამდენი სანტიმეტრია თითოეული წიგნის სისქე?

5. ქვემოთ მოცემული ცხრილი ზოგიერთი ცხოველის საშუალო ასაკს გვიჩვენებს. ცხრილის საფუძველზე ბარგრაფი რვეულში დაასრულეთ. ინფორმაცია გარკვეით და შედარებებით წარმოადგინეთ.

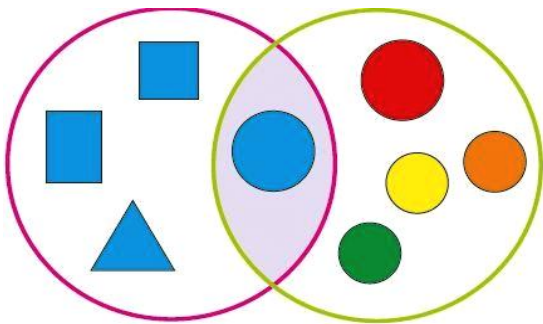
ცხოველები	წლოვანება
ირემი	8
ჟირაფი	10
ძაღვი	12
კატა	12

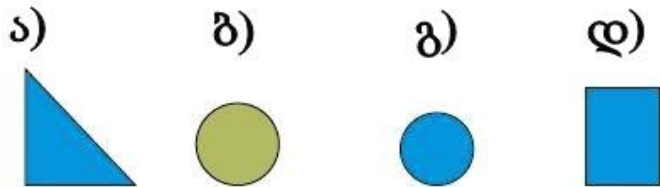
შეარჩიეთ, დააჯგუფეთ

1. გეომეტრიული ფიგურები 4 ჯგუფადაა დაყოფილი. გაარკვიეთ გეომეტრიული ფიგურების დაჯგუფების წესი. გაარკვიეთ მოცემული გეომეტრიული ფიგურებიდან თითოეული რომელ ჯგუფს მიეკუთვნება.

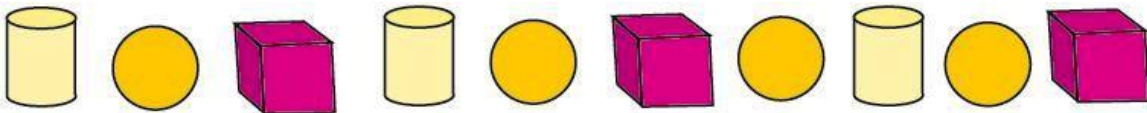
2. 1) ვენის დიაგრამაში ფიგურები რომელი წესითაა დაჯგუფებული?

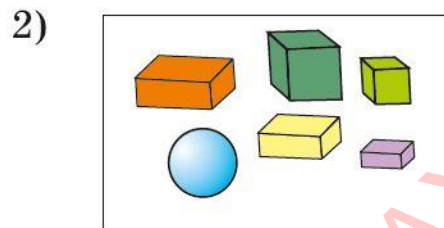
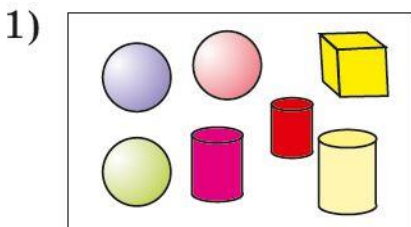
ქვემოთ მოცემული გეომეტრიული ფიგურებიდან რომელი ეკუთვნის ორივე ჯგუფს?

3. ფიგურები რომელი წესითაა დალაგებული? იპოვეთ წესის დამრღვევი ფიგურა.

4. თითოეულ ჯგუფში არის ერთი ფიგურა, რომელიც ამ ჯგუფს არ მიეკუთვნება. გამოარკვიეთ ეს ფიგურა.

სიმეტრია

სწავლება:

სიმეტრიის ღერძის გასწვრივ ფიგურის გადაკეცვისას ფიგურის ორივე ნაწილი სრულად დაემთხვევა ერთმანეთს.

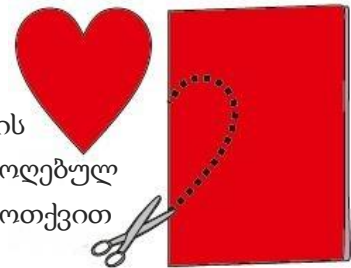
ერთ ფიგურას შეიძლება რამოდენიმე სიმეტრიის ღერძი ჰქონდეს. ქვემოთ მოცემული ფიგურებიდან თითოეულს რამოდენიმე სიმეტრიის ღერძი აქვს.

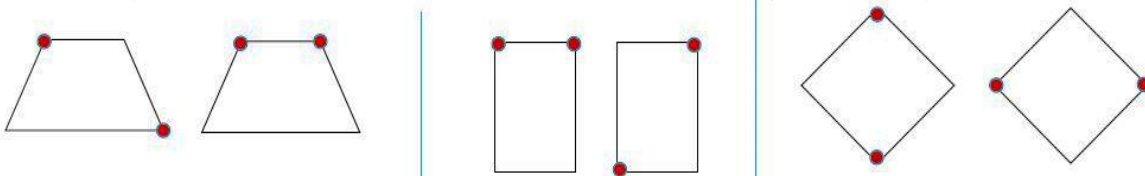
1. რვეულში დახატეთ სიმეტრიული სურათები.

2. ერთი ფურცელი ქაღალდი შუაზე გადაკეცოთ. სურათზე ნაჩვენები წესით, გადაკეცვის ხაზის გარედან დაწყებით თქვენთვის სასურველი სურათი დახატეთ. სურათი ნაპირების გასწვრივ მაკრატლით ამოჭერთ და ამოიღეთ. ამოჭრილ, ამოღებულ ნაწილზე მიღებული სურათის სიმეტრიულობის შესახებ გამოთქვით მოსაზრებები.

3. ქვემოთ მოცემული ფიგურები ქაღალდისგან გამოჭერთ, გაამზადეთ. ფიგურები ისე გადაკეცეთ, რომ წითელი ფერით აღნიშნული წვეროები ერთმანეთს დაემთხვეს. რომელი ფიგურები ორივე შემთხვევაში სიმეტრიული აღმოჩნდა?

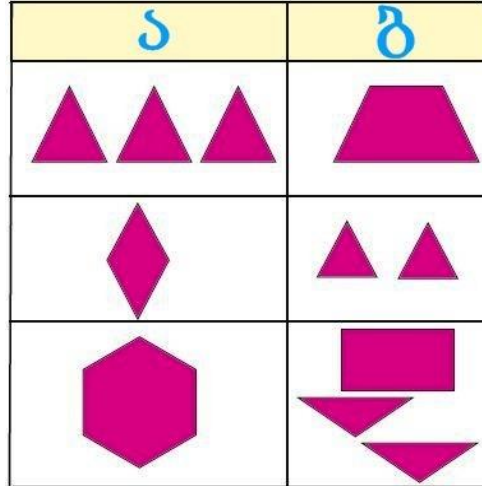

4. <http://www.origami-make.com/howto-origami-easy.php> ინტერნეტ მისამართიდან ქაღალდის გადაკეცვის გზით სხვადასხვა ფიგურების გამზადების გზები ისწავლეთ. საიტის გამოყენებაში დახმარება სკოლაში ინგლისურის მასწავლებელს, სახლში უფროსებს სთხოვეთ. ესენი ერთმანეთს ასწავლეთ.

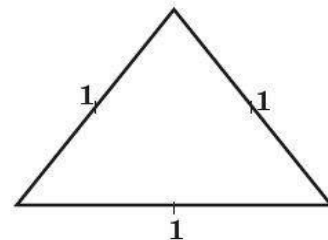
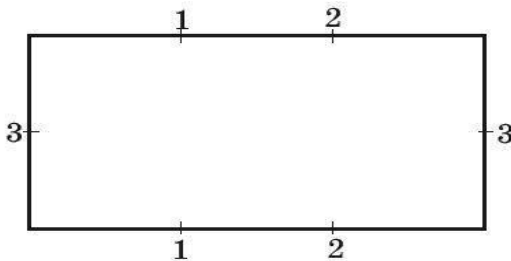

შეერთეთ, გამოაცალკავეთ, ახალი შექმენით

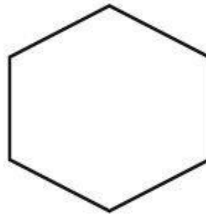
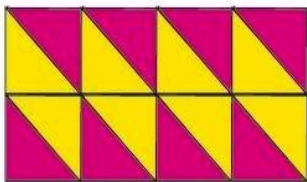
1. **ჯგუფური სამუშაო.** “ა” სვეტის ფიგურები ქალღმერთისგან ამოჭერით დაამზადეთ. გამზადებული ფიგურების ხელახალი დაჭრით ან დაწებებით მიიღეთ “ბ” სვეტში მყოფი ფიგურები.

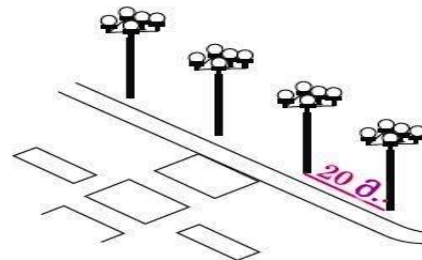
2. ფიგურები რვეულში დახაზეთ. გვერდები სურათში ნაჩვენების მსგავსად, თანატოლ ნაწილებად დაყავით და დანომრეთ. ერთი და იგივე ნომრიანი დანაყოფი წერტილები ხაზებით შეერთეთ. მიღებული ნაწილები გააფერადეთ.

3. ფიგურები რვეულში დახაზეთ. ეს ფიგურები უფრო წვრილ სამკუთხედებად დაყავით, გაფერადებით ორნამენტები შექმენით. კლასში გამოფენა მოაწყვეთ.

4. სინათლის ბოძები ერთმანეთისგან თანაბარ მანძილზე მდებარეობენ. ორ სინათლის ბოძს შორის მანძილი 20 მ-ია. რამდენი მეტრია მანძილი 1-ელ და მე-4 ბოძს შორის?

ამოცანის ამოხსნა

1. სამირს 28 მანეთი ფული, ელგუნს კი მასზე 17 მანეთით მეტი ფული აქვს. რამდენი მანეთი ფული აქვთ სამირს და ელგუნს ერთად?

2. ამოცანა ცხრილის რვეულში დასრულებით ამოხსენით.
ნასიბს უნდა შეიძინოს ველოსიპედი, რომლის ფასი 42 მანეთია. ამჟამად მას 27 მანეთი ფული აქვს. თუ ნასიბი ყოველკვირეულად 3 მანეთის ეკონომიას გააკეთებს, რამდენ კვირაში შეძლებს ველოსიპედის შესაძენად ფულის შეგროვებას?

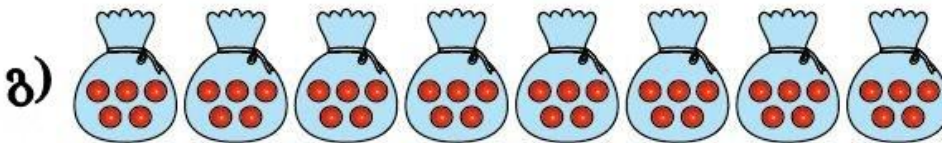
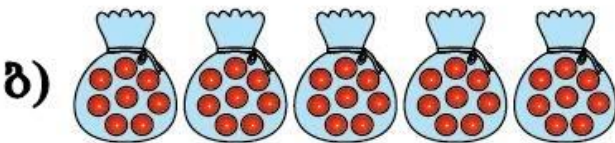
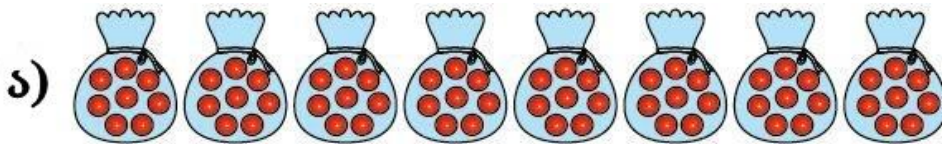
კვირები	0	1	2	3	4	5	6
ფული (ლ)	27	30					

3. გასართობ ცენტრში 1 საათი თამაშისათვის 4 პირზე 16 მანეთი იქნა გადახდილი. ამ თამაშის 2 საათისთვის 1 პირმა რამდენი მანეთი უნდა გადაიხადოს?

4. იპოვეთ ფერადი უჯრების შესაბამისი რიცხვები

$$\begin{array}{cccc} \square : 3 = 7 & 24 : \square = 7 & 64 - \square = 3 & 87 - \square = 60 \\ \square : 5 = 6 & 36 : \square = 9 & \square - 99 = 1 & \square - 57 = 13 \end{array}$$

5. გუნელმა თითოეულ პარკში 8 ცალობით 40 ბურთულა პარკებში მოათავსა. რომელი სურათი სწორად ასახავს ამას? დაწერეთ თითოეული სურათის შესაბამისად 2 გამრავლების, 2 გაყოფის მოქმედება.

ამოცანის ამოხსნა

1. ნიჰადს უნდა ჩატარებული გამოკითხვის შედეგები პიქტოგრამით წარმოადგინოს.

მას პიქტოგრამის 1 = 3 პირის აღნიშვნის გამოყენებით აგება სურს.

1) ნიჰადმა “წავალ” პასუხის შესაბამისად რამდენი უნდა დახატოს?

2) ამ პირობებით ნიჰადის პიქტოგრამაში სულ რამდენი სურათი უნდა დაიხატოს?

ვის უნდა კვირის ბოლოს მუზეუმში წასვლა?	
პასუხები	მოსწავლეთა რაოდენობა
წავალ	5
ვფიქრობ რომ წავალ	9
არ წავალ	6

2. ახალი ბინის აშენებისათვის გამოყოფილ ტერიტორიაზე დაფაზე შემდეგი წარწერაა :
“თითოეული მოჭრილი ხის ადგილას 7 ხე დაირგვება”

1) ამ ბინის აშენებისათვის თუ 5 ხეა მოჭრილი. რამდენი ხე უნდა დარგონ მათ?

2) თუ მშენებარე კომპანიამ 28 ხე უნდა დარგოს, რამდენი ხე მოუჭრიათ მათ?

3. ერთი წიგნის ფასის მოძებნით, საჭირო რაოდენობის საგნის ფასის გაანგარიშება შეიძლება. ამოხსენით ამოცანები :

1) სამირმა 5 კონვერტში 40 კაპიკი გადაიხადა. თუ თქვენ 4 კონვერტს იყიდით, რამდენ კაპიკს გადაიხდით?

2) 4 ფანქრის ფასი 36 კაპიკია. რამდენი კაპიკი გექნებათ გადასახდელი 3 ფანქარი რომ იყიდოთ ?

4. 5 სტიკერიანი 1 ყუთის ფასი 25 კაპიკია. 4 სტიკერიანი 1 ყუთის ფასი კი 24 კაპიკია. რომელი სტიკერის შეძენა არის უფრო ხელსაყრელი?

5. რომელ შემთხვევაში 1 კგ-ის ფასი შეცდომითაა გაანგარიშებული ?

5 კგ ვაშლი 10 ₾
1 კგ ვაშლი 2 ₾

3 კგ შაქარი 6 ₾
1 კგ შაქარი 3 ₾

5 კგ მსხალი 15 ₾
1 კგ მსხალი 3 ₾

ლოგიკურად ვხსნი

1. მე რამდენი ვარ?

ა) მე ათეულების თანრიგი 7-ის მქონე ლუწი რიცხვი ვარ. 0-დან დაწყებული ათ-ათობით დათვლისას ჩამონათვალ რიცხვებს შორის არ ვარ. 73-ზე ნაკლები ვარ. მე რამდენი ვარ?

ბ) ორ-ორად დათვლისას ჩემს სახელს ასახელებთ. 96-ზე მეტი 100-ზე ნაკლები ვარ. მე რამდენი ვარ?

გ) მე ერთეულების თანრიგი 3-ის მქონე ორნიშნა რიცხვი ვარ. 65-ზე ნაკლები, 53-ზე მეტი ვარ. რამდენი ვარ მე?

2. ფერი დეიდას ეზოში ერთი ბატკანი და რამოდენიმე ქათამია. მათი ფეხების რაოდენობა 10-ია. რამდენი ქათამია ეზოში?

3. ქემალემ დაბადების დღეზე 15 მეგობარი დაპატიჟა. გასულ წელს სტუმრების რაოდენობა ამაზე რამოდენიმეთი მეტი იყო. ქემალეს გასული წლის სტუმრების რაოდენობა ქვემოთ მოცემული პასუხებიდან შეარჩიეთ.

15

19

40

4. საბირს რომ შეეკითხებიან რამდენი და-ძმა ჰყავს, ის ასე პასუხობს:

- ჩვენს ოჯახში ბიჭებისა და გოგოების რაოდენობა ტოლია, თითოეულ დას 3 ძმა ჰყავს. რამდენი და და რამდენი ძმა ჰყავს საბირს?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. ნერმინს 35 მანეთი ფული ჰქონდა. დღეს მამამ 18 მანეთიც მისცა. ნერმინმა 12 მანეთი დახარჯა. რამდენი მანეთი ფული დარჩა ნერმინს?

2. გამრავლების ცხრილის ზედაპირზე მყოფი ყველა 12 რიცხვი იზოვეთ. ცხრილის გამოყენებით 12-ის შესაძლო გამყოფები და შესაბამისი განაყოფები იზოვეთ. განმარტეთ გამრავლების ცხრილის გამოყენება გაყოფის მოქმედების შესრულებისას რატომ არის ხელსაყრელი.

X	1	2	3	4	5	6	7	8
	1	2	3	4	5	6	7	8
	2	4	6	8	10	12	14	16
	3	6	9	12	15	18	21	24
	4	8	12	16	20	24	30	34
	5	10	15	20	25	30	35	40
	6	12	18	24	30	36	40	46
	7	14	21	28	35	42	49	56
	8	16	24	32	40	48	56	64

3. ფრჩხილები ისე გამოიყენეთ, რომ სწორი ტოლობა იქნას მიღებული.

$$62 - 17 + 32 = 13$$

$$43 - 31 + 10 = 22$$

$$36 - 24 + 11 = 1$$

$$55 - 18 - 6 = 31$$

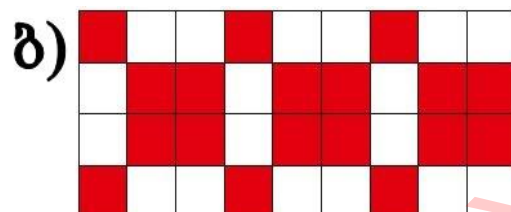
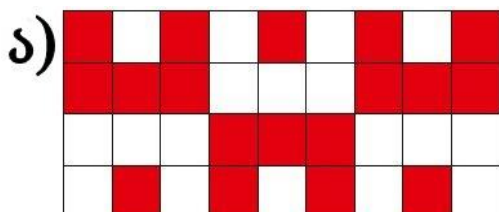
$$73 - 32 - 16 = 57$$

$$50 - 23 - 16 = 43$$

4. ლალემ კლასის მოსართავად ფერადი ქაღალდებისაგან 27 სამკუთხედი და 42 კვადრეტი გამოჭრა. მას თითოეული ფიგურის 60 ცალი უნდა მოეჭრა.

- 1) თითოეული ფიგურის რამდენი ცალი აქვს მოსაჭრელი ლალეს?
- 2) სულ რამდენი ფიგურა აქვს მოსაჭრელი ლალეს?

5. თითოეულ ფიგურაში რამდენი წითელი და რამდენი თეთრი ფერის ტოლზომიანი კვადრატია? კვადრატები დალაგების წესის გამოყენებით დათვალეთ.

განმაზოგადებელი დავალებები

1. მოსწავლეებმა სკოლაში მოხუცებისა და ბავშვთა სახლებისათვის დახმარების კამპანია ჩაატარეს. ორგანიზებულ გამოფენა - გაყიდვაზე მოსწავლეების ხელნაკეთები, ნახატები, მასწავლებლებმა და მშობლებმა შეიძინეს. გამოფენა - გაყიდვის პირველ დღის შესახებ ინფორმაცია ცხრილში მოათავსეს და სკოლის ფოიეში ჩამოკიდეს:

ექსპონატები	რაოდენობა	მიღებული თანხა (მანეთობით)
ნატურმორტი	10	35
პეიზაჟი	7	37
პორტრეტი	12	23
ნაქსოვი	11	27
ნაკეთობა	9	21

- სულ რამდენი ნახატი გაყიდეს მოსწავლეებმა?
- რამდენი ხელგარჯილობის ნამუშევარი გაიყიდა?
- რამდენი მანეთია ხელგარჯილობიდან შემოსავალი?
- ცხრილის მიხედვით ორი შეკითხვა მოიფიქრეთ და კლასში წარმოადგინეთ.
- მიღებული შემოსავალის ცხრილში მოცემული რიცხვები უახლოეს ათეულამდე შეავსეთ, მიახლოებით გაიანგარიშეთ.

2. ბორბლის წითელ ნაწილზე გაჩერების ალბათობა ქვემოთ მოცემული სიტყვებიდან რომლით რომ გამოხატოთ, უფრო სწორი იქნება?

აუცილებლად
შანსი მაღალია
შეუძლებელია

რა თქმა უნდა
შესაძლებელია
შეუძლებელია

შესაძლებელია
შეუძლებელია
ალბათ

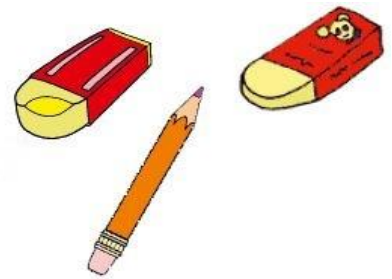
განმაზოგადებელი დავალებები

1. ქვემოთ მოცემული ცხრილი 1 ავტომობილის მიერ 5 სამუშაო დღის განმავლობაში მოხმარებული საწვავის რაოდენობას გვიჩვენებს.

- 1) რომელ დღეს მოიხმარეს ყველაზე მეტი საწვავი?
- 2) რამდენი ლიტრი საწვავი მოიხმარეს ორშაბათსა და პარასკევს ერთად?
- 3) სულ რამდენი ლიტრი საწვავი მოიხმარეს 5 დღის განმავლობაში?
- 4) შეადარეთ ყველაზე მეტი და ყველაზე ნაკლები საწვავის გამოყენების დღეების მაჩვენებლები.

კვირის დღეები	საწვავი (ლ)
ორშაბათი	21
სამშაბათი	19
ოთხშაბათი	17
ხუთშაბათი	16
პარასკევი	24

2. 1 კალმისა და 2 საშლელის ღირებულება 40 კაპიკია. თუ 1 კალმისა და 1 საშლელის ფასი 35 კაპიკია, მაშინ რა ღირს 1 კალამი და 1 საშლელი ცალკე-ცალკე?

3. ახსენით ამოცანის მსგავსი და განსხვავებული თვისებები. მაგალითების რომელი ხერხით ამოხსნა უფრო ადვილია?

<u>58 - 9</u>	<u>58 - 9</u>	63 - 8
60 - 9 = 51	58 - 10 = 48	74 - 9
51 - 2 = 49	48 + 1 = 49	53 - 8
		27 - 9

4. გამოსახულებები ისე დაასრულეთ, რომ ჯამი 1 მ-ის ტოლი იყოს?
1 მ = 100 სმ.

___ სმ + 25 სმ + 55 სმ	67 სმ + ___ სმ + 23 სმ
27 სმ + 33 სმ + ___ სმ	39 სმ + 50 სმ + ___ სმ
56 სმ + 14 სმ + ___ სმ	45 სმ + ___ სმ + 15 სმ
48 სმ + 30 სმ + ___ სმ	72 სმ + ___ სმ + 10 სმ

განმაზოგადებელი დავალებები

1. 24 ლიტრი წყალი, 3 ლიტრიან და 2 ლიტრიან ჭურჭლებში რამდენი სხვადასხვა ვარიანტით შეიძლება გადაიცალოს? შესაძლო ვარიანტები ჩამოწერეთ.

2. ხელსაყრელი ხერხით ზეპირად გაიანგარიშეთ.

$$47 + 18 + 23$$

$$53 + 12 + 17$$

$$16 + 14 + 30$$

$$56 + 22 + 4$$

$$34 + 17 + 16$$

$$30 + 41 + 9$$

$$45 + 17 + 5$$

$$51 + 9 + 19$$

$$55 + 5 + 20$$

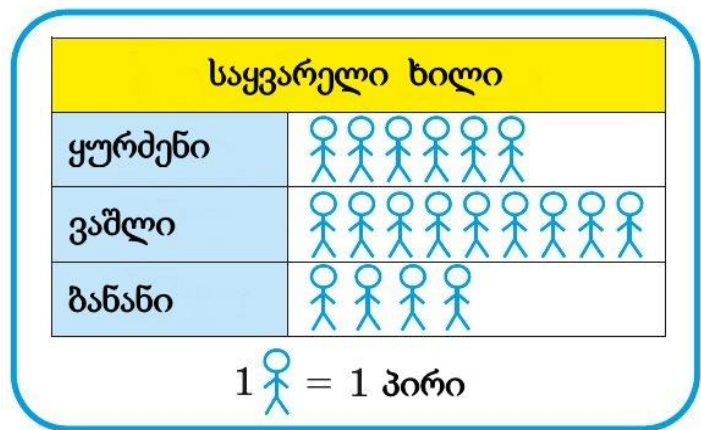
3. პიქტოგრამის მიხედვით გაცით პასუხი შეკითხვებს:

1) ვაშლის მოყვარული ბანანის მოყვარულზე რამდენით მეტია? თქვენ ამას როგორ ანგარიშობთ?

2) თუ მივიღებთ რომ,

1 = 2 პირს, ვაშლის მოყვარული რამდენი პირი იქნებოდა?

3) თქვენც ჩაატარეთ გამოკითხვა კლასში და შეადგინეთ პიქტოგრამა.

4. 1) შამილი სახლში 12-ს 15 წუთი რომ აკლდა მაშინ მივიდა, ხოლო ქამალი 12-ის ნახევარზე. ვინ მივიდა სახლში უფრო ადრე და რამდენი წუთით?

2) რომელ შემთხვევაში საათის მაჩვენებლისათვის “5 საათია” გამოთქმა უფრო მართალი იქნებოდა?

5. = 37 = 93 თუ იქნება, - ის ადგილას მყოფი რიცხვი იპოვეთ.

$$\text{green cube} + \text{blue sphere} = \text{red pyramid}$$

განმაზოგადებელი დავალებები

1. ოქტაიმ ვაშლები ჭურჭელში შეაგროვა. თითოეულში 10 ვაშლით 4 ჭურჭელი გაივსო. 3 ვაშლიც ზედმეტი დარჩა. რამდენი ვაშლია სულ? ამოცანა სურათის დახატვით ამოხსენით.

2. გაიანგარიშეთ და შეადარეთ:

$25 : 5 \quad \blacksquare \quad 4 \times 2$

$15 : 3 \quad \blacksquare \quad 24 : 6$

$4 \times 6 \quad \blacksquare \quad 74 - 15$

$32 : 4 \quad \blacksquare \quad 2 \cdot 8$

$3 \times 7 \quad \blacksquare \quad 13 + 27$

$4 \times 3 \quad \blacksquare \quad 6 \times 2$

$95 - 17 \quad \blacksquare \quad 33 + 16$

$35 : 7 \quad \blacksquare \quad 40 : 8$

3. მოცემული ციფრებით დაწერეთ შესაძლო ორნიშნა რიცხვები. იპოვეთ უდიდესი და უმცირესი რიცხვების ჯამი და სხვაობა.

ა)

3	7	2
---	---	---

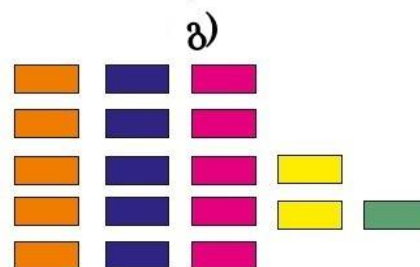
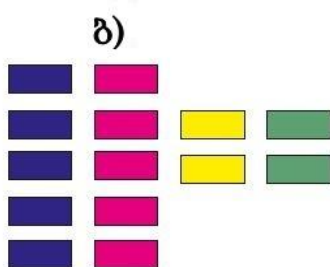
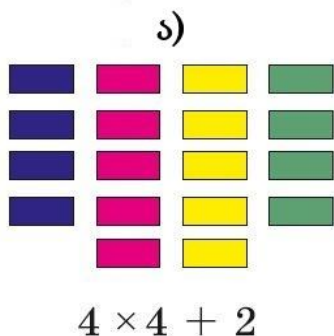
ბ)

1	2	6
---	---	---

გ)

4	8	3
---	---	---

4. გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებების გამოყენებით, ჩაწერეთ ფიგურების საერთო რაოდენობის მაჩვენებელი გამოსახულებები.

5. ჯერ გამრავლეთ ან კიდევ გაყავით, შემდეგ შეკრიბეთ.

$5 \times 6 + 4$

$3 \times 3 + 44$

$2 \times 9 + 4$

$3 \times 7 + 27$

$32 : 8 + 19$

$40 : 4 + 35$

$27 : 3 + 43$

$6 \times 3 + 36$

$7 \times 4 + 3$

$5 \times 9 + 55$

$4 \times 10 + 47$

$14 : 7 + 21$

განმაზოგადებელი დავალებები

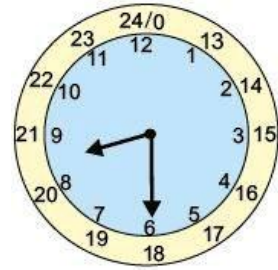
1. ქვემოთ მოცემული დროები შესაბამისი საათის ჩანაწერებით უჩვენეთ.

ა) დღისით

- 2- ის ნახევარია
- 2 სრული
- 4 სრული
- 5- ის ნახევარია

ბ) საღამოს

- 9- ის ნახევარია
- 9 არის
- 8- ის ნახევარია
- 7-ია

2. შეასრულეთ გამრავლებისა და გაყოფის მოქმედებები:

$24 : 8$

5×8

$24 : 4$

$12 : 3$

4×9

8×4

$25 : 5$

7×3

$35 : 5$

$16 : 2$

5×6

6×4

$36 : 4$

9×2

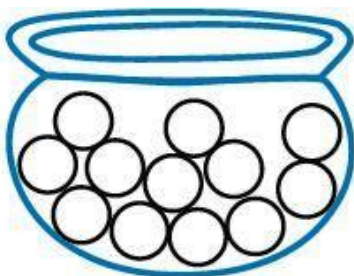
9×3

3. ქვემოთ მოცემული მოსაზრებებიდან რომელი სწორია, რომელი მცდარი?

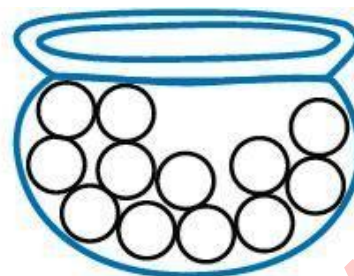
- 1) 10-ზე მეტ და 20-ზე ნაკლებ რიცხვებს შორის 3 რიცხვი იყოფა 3-ზე.
- 2) თუ 7-ს 2-ჯერ გავზრდით, 15-ზე დიდ რიცხვს მივიღებთ.
- 3) 23 რიცხვის ათეულების თანრიგის ციფრს 2 ერთეულით თუ გავზრდით 25-ის ტოლი გახდება.
- 4) 1-დან 100-მდე რიცხვებს შორის ათეულებისა და ერთეულების თანრიგების ერთნაირციფრებიანი 9 რიცხვია.
- 5) 33-დან ორ - ორად 100-მდე წინ თვლისას ყოველთვის კენტ რიცხვებს წარმოთქვამთ.

4. სურათები რვეულში ჩაიხატეთ. ბურთულები პირობების შესაბამისად გააფერადეთ.

1) წითელი ფერის ბურთულების ამოსვლის შანსი მეტი იყოს

1) ყვითელი ფერის ბურთულების ამოსვლის შანსი ნაკლები იყოს

LAY H

განმაზოგადებელი დავალებები

1. ჯერ გამრავლების მოქმედება შეასრულეთ. შემდეგ პასუხების ორმაგი რიცხვი გაიანგარიშეთ.

$5 \times 6 = 30 \text{ ორმაგი } 60$

$6 \times 3 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$3 \times 4 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$8 \times 2 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$4 \times 5 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$4 \times 8 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$7 \times 3 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

$5 \times 10 = \boxed{?} \text{ ორმაგი } \boxed{?}$

2. რვეულში დაასრულეთ:

$24 \xrightarrow{+6} \boxed{?} \xrightarrow{:6} \boxed{?}$

$24 \xrightarrow{:4} \boxed{?} \xrightarrow{:2} \boxed{?}$

$26 \xrightarrow{+6} \boxed{?} \xrightarrow{:4} \boxed{?}$

$30 \xrightarrow{:3} \boxed{?} \xrightarrow{:5} \boxed{?}$

$14 \xrightarrow{+6} \boxed{?} \xrightarrow{:5} \boxed{?}$

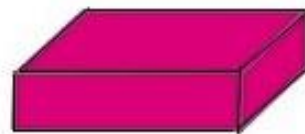
$40 \xrightarrow{:5} \boxed{?} \xrightarrow{:2} \boxed{?}$

3. ქალბატონმა ნასიბემ 10 ლ რძიდან 4 ლ ქვაბში დაცალა. დანარჩენი რძე კი ორლიტრიან ბოთლებში გაავსო. რამდენი ორლიტრიანი ჭურჭელი გაივსო რძით?

4. უპასუხეთ შეკითხვებს. ასეთი შეკითხვები მეგობრებსაც დაუსვით:

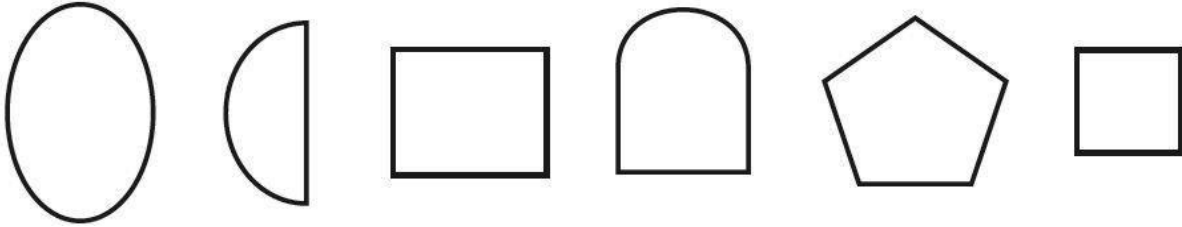
- რომელი რიცხვის გაორმაგებით მიიღება უდიდესი ორნიშნა ლუწი რიცხვი?
- 98-ის ნახევარი რამდენია?
- 36-ის ორმაგი რამდენია?
- 72-ის ნახევარი რამდენია?

5. ქერიმმა ერთი გეომეტრიული ფიგურა ქალაქის ზედაპირზე დადო, წახნაგების სურათი გადაიღო. შედეგად ორი წრე მიიღო. რა გეომეტრიული ფიგურაა ეს?

განმაზოგადებელი დავალებები

1. რომელი ფიგურაა დახაზული წრფის მონაკვეთებით? რომელ ფიგურა არის მრუდი ხაზებით დახაზული? რამდენი ფიგურაა დახაზული თან წრფის მონაკვეთით, თანაც მრუდ ხაზით? რვეულში თითოეული ამოხსნისათვის ახალი ერთი ფიგურა დახაზეთ.

2. ქვემოთ მოცემული მონაკვეთები გაზომეთ და რვეულში დახაზეთ.

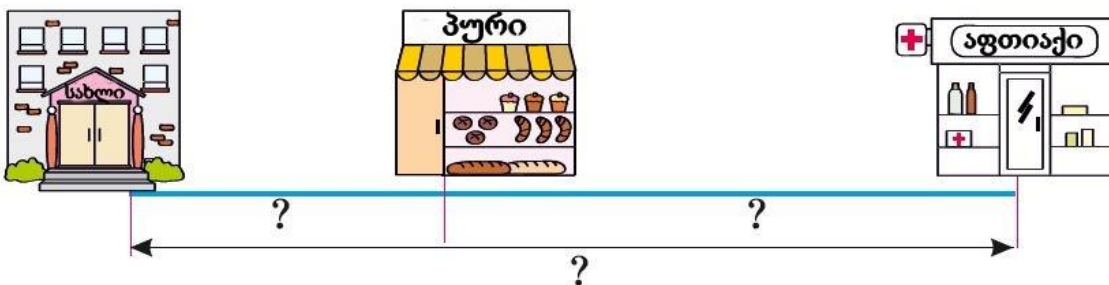

3. ქვემოთ მოცემული ცხრილი რვეულში დახაზეთ და სავარჯიშოები შეასრულეთ.

- 1) ცხრილის 1-ლ სტრიქონში კენტი რიცხვები მწვანედ გააფერადეთ.
- 2) მეორე სტრიქონში რიცხვები, რომლებიც 3-ზე იყოფა ყვითლად გააფერადეთ.
- 3) 16-ისა და 17-ის ორმაგი წითლად, 44-ისა და 52-ის ნახევარი ყავისფრად გააფერადეთ.
- 4) მეოთხე სტრიქონში 40-ზე ნაკლები და 36-ზე მეტი რიცხვები ლურჯად გააფერადეთ.

21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

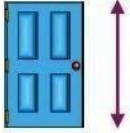
4. სურათზე 1 სმ მანძილი რეალურ ცხოვრებაში 10 მ მანძილს შეესაბამება. სხვადასხვა ობიექტებს შორის მანძილი გაზომეთ და იპოვეთ რეალური მანძილი.

განმაზოგადებელი დავალებები

1. თითოეული სურათის შესაბამისი რეალური ზომა შეარჩიეთ.

2 მ, თუ 20 სმ

30 გრ, თუ 3 კგ

10 ლ, თუ 1 ლ

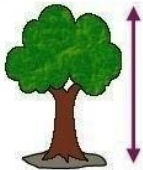
15 სმ, თუ 15 მ

5 კგ, თუ 50 გრ

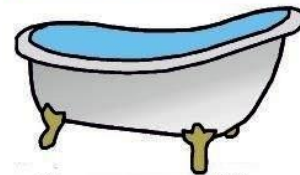
5 ლ, თუ 50 ლ

3 მ, თუ 30 სმ

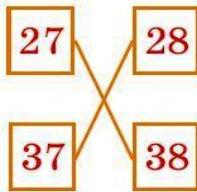

5 კგ, თუ 50 გრ

6 ლ, თუ 60 ლ

2. ასეულის კვადრატის ზედაპირზე მეზობელი რიცხვების ჯამი ნიმუშის მსგავსად იპოვეთ. 1) ნაწილები შეავსეთ. 2) შესაბამისი ჯამები გაიანგარიშეთ.

$$27 + 38 = 65$$

$$37 + 28 = 65$$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

16	17
26	27

	34

32	

54	

	43

	14

22	

29	

3. მაგალითების ამოხსნა ხელსაყრელი შესაკრებების ჯამის სახით ჩაწერით გაიანგარიშეთ.

$$47 + 44 = 47 + 3 + 41 = 50 + 41 = 91$$

$$58 + 35$$

$$48 + 36$$

$$69 + 24$$

$$67 + 26$$

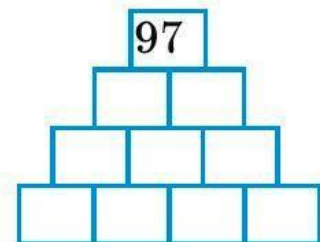
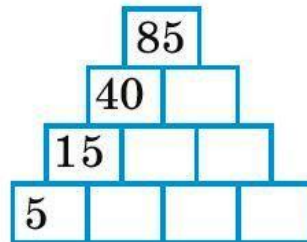
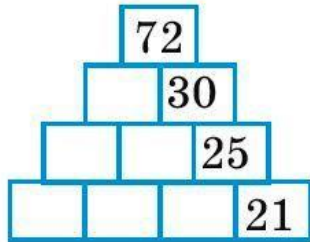
$$78 + 16$$

$$79 + 17$$

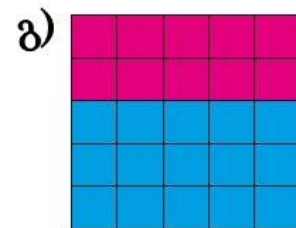
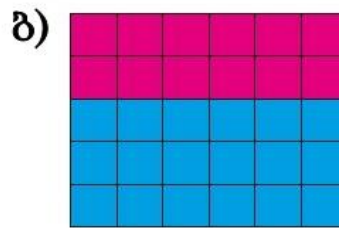
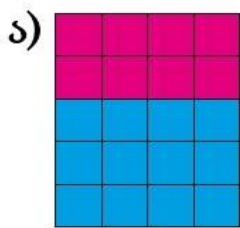
განმაზოგადებელი დავალებები

1. 60 სმ, 20 სმ და 70 სმ სიგრძის ძაფებიდან თითოეულს 1 მეტრამდე შესავსებად რამდენი სანტიმეტრი აკლია?

2. რვეულში დაასრულეთ.

3. ჯერ თითოეული ფერის შესაბამისი უჯრების რაოდენობა, შემდეგ კი, უჯრების საერთო რაოდენობა გამრავლების მოქმედების დახმარებით გამოსახეთ.

4. შესაბამისი დრო გაარკვიეთ.

13:45	+ 15 წუთი	→	14:00
12:30	+ 15 წუთი	→	
12:15	+ 15 წუთი	→	

5. ქვემოთ მოცემული სურათები სიმეტრიული სახით დაასრულეთ.

